

วารสาร

สาร สือ ศิลป์

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 ธันวาคม 2561 - พฤษภาคม 2562

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
Art and Culture Center Kamphaeng Phet Rajabhat University

บทความวิชาการ

- การผลิตรายการโทรทัศน์ที่น่าสนใจในยุคดิจิทัล

วราพร คำจับ

บทความวิจัย

- การเปิดรับและการรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ของกลุ่มเยาวชนไทย

กัญต์ชนัน มากชู และ ภคมินทร์ เสวตพัฒน์โยธิน

- การดำเนินธุรกิจ SMEs ที่ประสบความสำเร็จ ในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

สุวรรณา ไกยม, จริญญาคร อันโต, วุฒิชัย คำตา, สุจิตา แก้ววิเศษ, รัตนาภรณ์ ทองจันทร์ และ ชุติมา พราทมณนันท

- แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเอกชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

สุพัฒตรา โพธิ์ศรี, ปริญญาภรณ์ รอดจันทร์, ศิริรัตน์ บุญไทย, ชนวัฒน์ สร้อยดี และ ทิพย์สุดา คงเมือง

- ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการในด้านการให้บริการของสถานีรถไฟนครสวรรค์

ศยามล วรรณะ, สุนิษา ธีระพงษ์, พิมพ์ไฉ ฝ่ายสงฆ์, ชนาวุฒิ ดิษสละ, ประพจน์ มโนวรรณ และ จमानนท์ นาทาบารุง

- การสื่อแสดงของเพศหลากหลาย: ขนบสื่อในภาพยนตร์ไทย

ภคมินทร์ เสวตพัฒน์โยธิน, วนัสนันท์ นุชนารถ และ พิมพ์นารา บรรจง

วารสาร
สาร สื่อ ศิลป์

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 ธันวาคม 2561 – พฤษภาคม 2562

เจ้าของ :	สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร 69 หมู่ 1 ตำบลนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร โทร 0-5570-6555 ต่อ 1601	
ที่ปรึกษา :	รศ.ดร.สุวิทย์ วงษ์บุญมาก ผศ.ชัชชัย พวงดี	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร รองอธิการบดีฝ่ายศิลปวัฒนธรรม และกิจการนักศึกษา
บรรณาธิการ :	ผศ.ดร.พชรไพโร ประภัสสร ผศ.เยาวลักษณ์ ใจวิสุทธิहरธา	ผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม ผู้เชี่ยวชาญประจำสำนักศิลปะและวัฒนธรรม
กองบรรณาธิการ :	ผศ.ดร.ศุภโชคชัย นันทศรี อาจารย์อนุลักษณ์ อาสาสู อาจารย์วันสนันท์ นุชนารถ อาจารย์พิมพ์นารา บรรจง นางสาวธฤชวรรณ ธรรมสอน	รองผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม รองผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม รองผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม รองผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม รองผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม
พิสูจน์อักษร :	อาจารย์วิษณุเดช นันไชยแก้ว นางสาวสุวลัย อินทรรัตน์ นางสาวอภิญา แซ่ยั้ง นางสาวจิรวรรณ ผึ้งบางแก้ว	
รูปเล่มและหน้าปก :	นางสาวจิรวรรณ ผึ้งบางแก้ว	

บทบรรณาธิการ

วารสาร สาร สื่อ ศิลป์ ฉบับนี้ เป็นวารสารวิชาการของสำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏ กำแพงเพชร ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 เนื้อหาภายในเล่มประกอบไปด้วยบทความวิชาการ จำนวน 1 บทความ และ บทความวิจัย จำนวน 5 บทความ จากหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอก โดยมีรายละเอียดข้อบทความ ดังนี้

บทความวิชาการ จำนวน 1 บทความ ได้แก่

1. การผลิตรายการโทรทัศน์ที่น่าสนใจในยุคดิจิทัล

โดย วราพร คำจับ

บทความวิจัย จำนวน 5 บทความ ได้แก่

1. การเปิดรับและการรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ของกลุ่มเยาวชนไทย

โดย กันต์ธนนัน มากชู และ ภคมินทร์ เสวตพัฒน์โยธิน

2. การดำเนินธุรกิจ SMEs ที่ประสบความสำเร็จ ในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

โดย สุวรรณภา โกยม และคณะ

3. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเอกชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

โดย สุพัฒตรา โพธิ์ศรี และคณะ

4. ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการในด้านการให้บริการของสถานีรถไฟนครสวรรค์

โดย ศยามล วรรณะ และคณะ

5. การสื่อแสดงของเพศหลากหลาย: ขนบสื่อในภาพยนตร์ไทย

โดย ภคมินทร์ เสวตพัฒน์โยธิน และคณะ

กองบรรณาธิการ ขอขอบคุณทีมงานทุกท่าน ที่ได้สละเวลาและร่วมจัดทำวารสาร สาร สื่อ ศิลป์ ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ทั้งนี้ทางสำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ขอขอบพระคุณผู้เขียนบทความทุกท่าน ที่ได้พัฒนางานวิชาการและงานวิจัยที่จะเป็นประโยชน์แก่ชุมชนและสังคม และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับบทความของท่านในครั้งต่อไป

กองบรรณาธิการ

สารบัญ

บทความวิชาการ

การผลิตรายการโทรทัศน์ที่น่าสนใจในยุคดิจิทัล	1
โดย วราพร คำจับ	

บทความวิจัย

การเปิดรับและการรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ของกลุ่มเยาวชนไทย	7
โดย กันต์ธนนันท์ มากชู และ ภคมินทร์ เศเวตพัฒน์โยธิน	
การดำเนินธุรกิจ SMEs ที่ประสบความสำเร็จ ในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์	19
โดย สุวรรณภา โกยม และคณะ	
แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเอกชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์	27
โดย สุพัฒตรา โพธิ์ศรี และคณะ	
ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการในด้านการให้บริการของสถานีรถไฟนครสวรรค์	35
โดย ศยามล วรรณะ และคณะ	
การสื่อแสดงของเพศหลากหลาย: ขนบสื่อในภาพยนตร์ไทย	45
โดย ภคมินทร์ เศเวตพัฒน์โยธิน และคณะ	

หลักเกณฑ์และข้อแนะนำสำหรับเขียนบทความและการส่งต้นฉบับ	59
---	----

ตัวอย่างการอ้างอิง	61
--------------------	----

จริยธรรมการตีพิมพ์	71
--------------------	----

การผลิตรายการโทรทัศน์ที่น่าสนใจในยุคดิจิทัล Television production interesting in the digital era

วราพร คำจับ¹

บทคัดย่อ

ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทำให้ทุกสื่อต้องมีการปรับตัว รวมทั้งสื่อวิทยุโทรทัศน์ที่มีช่องที่วีเกิดขึ้นจาก 6 ช่องเป็น 48 ช่องในเวลาที่ไม่ยาวนานนี้ จากจำนวนช่องที่เพิ่มขึ้นแต่จำนวนผู้ชมยังเท่าเดิม จึงเกิดการแข่งขันระหว่างสถานีมากขึ้นดังนั้นแต่ละสถานีจึงต้องมีการปรับกลยุทธ์ในการผลิตรายการให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้รับสารในยุคปัจจุบัน ซึ่งพิจารณาตามองค์ประกอบของการสื่อสารคือ ผู้ส่งสาร (Sender) ผู้ผลิตรายการต้องมีการผลิตรายการที่ทำให้ผู้ชมได้มีส่วนร่วมกับรายการเพื่อให้เกิดความผูกพัน เนื้อหาของสาร (Message) ต้องมีความแปลกใหม่เพื่อดึงดูดให้ผู้ชมมาดูรายการในสถานี มีการนำเสนอในช่องทาง (Channel) ที่มีความหลากหลายมากกว่าที่จะเป็นการผลิตรายการเพื่อออกทางโทรทัศน์ทางเดียวเท่านั้นแต่เนื้อหาที่ผลิตนั้นต้องออกอากาศไปยังแพลตฟอร์ม (Platform) อื่นๆด้วยและสิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญสำหรับการผลิตรายการคือพฤติกรรมของผู้ชม (Receiver) ในเชิงลึก เพื่อนำข้อมูลที่ได้ศึกษามาวิเคราะห์และสร้างเป็นแนวทางในด้านต่างๆ ได้แก่ การออกแบบสาร การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้รับสาร ให้สอดคล้องกับความต้องการในการรับชมของผู้ชมได้อย่างแท้จริงและผลิตรายการให้ตรงกับความต้องการของผู้รับชมได้มากที่สุด

คำสำคัญ : การผลิตรายการโทรทัศน์ , ยุคดิจิทัล

Abstract

With the advancement of technology makes all the media have to adapt. Including radio, television with satellite TV channels take place from 6 to 48 channels at a time not too long. The number of channels increased its audience but also the same. The competition between more stations, each station must have a strategy to produce results in line with the behavior of the audience today. Which is considered as an element of communication is the Messenger (Sender) The producers must have production that audiences can engage with entry to the bond. The content of substance (Message) to be a novelty to attract the audience to view a list of the stations. A presentation on the channel (Channel) with a broad range rather than a producer for television's only one way to produce it, but the content broadcast to the platform. (Platform) and other things to cater for the production of the behavior of audiences (Receiver) in depth. The data were analyzed to study and establish guidelines on various aspects, including the design of heuristics audience. In accordance with the requirements of the viewing audience and produce truly meet the needs of the audience as possible.

Keywords : Television Production , Digital era

---

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี

บทนำ

ในยุคของดิจิทัลสื่อทุกแขนงต้องมีการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุกระจายเสียง รวมทั้งสื่อวิทยุโทรทัศน์เพราะในยุคปัจจุบันมีรายการโทรทัศน์ให้ผู้ชมสามารถเลือกรับชมเป็นจำนวนมาก สามารถเลือกได้ตามความชอบของแต่ละบุคคล มีทั้งรายการที่ผลิตในประเทศ และรายการที่ซื้อลิขสิทธิ์มาจากต่างประเทศ นอกจากรายการที่มีความหลากหลายแล้วยังมีช่องที่สามารถเลือกชมได้อีกหลายช่อง ถ้าเทียบจากอดีตสื่อวิทยุโทรทัศน์มีจำนวนช่องมากขึ้น ในประเทศไทยมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น ทั้งโทรทัศน์แบบภาคพื้นดิน (Terrestrial Television) โทรทัศน์ผ่านดาวเทียม (Satellite Television) เคเบิลทีวี (Cable Television) และโทรทัศน์ระบบอินเทอร์เน็ต (Internet Protocol Television) รวมทั้งการเปลี่ยนผ่านโทรทัศน์แบบภาคพื้นดินเข้าสู่โทรทัศน์ระบบดิจิทัล (Digital Television) ซึ่งจะทำให้โทรทัศน์ประเภทรับชมฟรี (Free TV) จาก 6 ช่อง เพิ่มขึ้นเป็น 48 ช่อง ในอนาคต ในขณะที่ผู้ชมมีจำนวนเท่าเดิม ส่งผลให้ผู้ประกอบการโทรทัศน์ต่างต้องปรับตัวเพื่อช่วงชิงฐานจำนวนผู้ชมให้สนใจติดตามรายการจากสถานีของตน ซึ่งปัจจัยที่จะทำให้คนมาชมรายการโทรทัศน์นั้นก็คือรายการโทรทัศน์ที่ต้องมีการดึงดูดผู้ชมตั้งนั้นการผลิตรายการต้องมีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง และพัฒนาประสิทธิภาพของกระบวนการผลิตรายการโทรทัศน์ทั้งเทคโนโลยี ที่ทันสมัย เนื้อหารายการและวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ (ศุภศิลป์ กุลจิตต์เจี๊วงค์, 2558, หน้า 246)

การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีทำให้พฤติกรรมของการรับชมของคนในยุคปัจจุบันที่เปลี่ยนไปซึ่งสิ่งที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง คือ มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ ที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้ใช้มีความสะดวกสบายในการเลือกชมมากขึ้น รวมทั้งยังเอื้อต่อการรับชมรายการโทรทัศน์ผ่านหน้าคอมพิวเตอร์ มือถือ หรือ แท็บเล็ต ซึ่งเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นมีประสิทธิภาพและมีราคาที่ไม่สูงจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับผู้ชมในยุคปัจจุบันอีกช่องทางหนึ่ง

การพัฒนาอินเทอร์เน็ตและแอปพลิเคชันต่าง ๆ จากการที่มีการแข่งขันของบริษัทผู้ผลิตจึงทำให้มีการพัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตและแอปพลิเคชัน ที่มีการพัฒนาให้สามารถรับส่งข้อมูลข่าวสารรวมทั้งมีการรองรับไฟล์ข้อมูลที่มีปริมาณมากขึ้นซึ่งทำให้ผู้ชมรายการเลือกชมรายการโทรทัศน์ได้ย้อนหลังหรือรับชมตามอุปกรณ์ที่ตนเองมี การมีแอปพลิเคชันของสถานีโทรทัศน์เอง เช่น ช่อง 7 มีแอปพลิเคชันที่ดูทีวีย้อนหลังอย่าง BBTV 7 และ Bugaboo TV ช่อง 3 มีแอปพลิเคชัน Thai Tv3 และ Mello.me ซึ่งถือเป็นแพลตฟอร์มที่รองรับให้ผู้ชมมีทางเลือกในการรับชมได้มากขึ้น ในเวลาที่ตนเองสะดวก การกำหนดช่วงเวลา Prime Time ในการผลิตรายการโทรทัศน์จะเปลี่ยนไปเวลา My Time เพราะผู้ชมสามารถรับชมรายการได้ในเวลาที่แต่ละบุคคลสะดวก

จากการที่เปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในด้านต่างๆทำให้การผลิตรายการโทรทัศน์ในยุคปัจจุบันจึงต้องมีการปรับตัวด้วย โดยแยกประเด็นการพิจารณาแยกตามองค์ประกอบของการสื่อสาร คือ **ผู้ส่งสาร (sender) หรือ ผู้ผลิตรายการ (Producer)** บทบาทของผู้ผลิตรายการต้องเปลี่ยนไป การผลิตรายการไม่ใช่การผลิตตามความต้องการของสถานีแต่จะเป็นการผลิตรายการตามความต้องการของผู้ชมการทำให้ผู้ชมมีส่วนร่วมกับรายการเพื่อให้เกิดการเข้าถึง สามารถดึงดูดผู้ชมเข้าสู่รายการ ผู้ชมรู้สึกถึงการมีส่วนร่วมหรือผูกพันกับรายการโทรทัศน์มากขึ้น จากการศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การสื่อสารการตลาดผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย สำหรับรายการโทรทัศน์ (บุญณัฐ ฉัตรเสาวภรณ์, 2560, หน้า 67) พบว่าการผลิตรายการโทรทัศน์ต้องมีการทำงานกันเป็นทีม ทั้งเจ้าของรายการ ผู้ผลิตรายการ รวมทั้งทีมงานโซเชียลที่จะต้องทำงานร่วมกันและมีความสอดคล้องกัน โดยเป้าหมายสูงสุด คือการทำให้เกิดการรับรู้ในวงกว้างและทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกอยากที่จะติดตามชมรายการนั้นๆ เมื่อออกอากาศ ดังนั้นผู้ผลิตรายการ ในฐานะผู้ส่งสาร (Sender) ต้องผลิตรายการที่มีการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างรายการกับผู้ชม เพื่อให้เกิดรู้สึกถึงความมีส่วนร่วมระหว่างผู้ผลิตรายการและผู้ชมรายการ เพื่อให้เกิดความผูกพันกับรายการ

สาร (Message) หรือเนื้อหารายการ (Content) การออกแบบสาร (Message Design) การออกแบบเนื้อหาให้โดนใจผู้ชมเป็นสิ่งที่ผู้ผลิตรายการต้องให้ความสำคัญมากที่สุด ด้วยการแข่งขันของรายการโทรทัศน์ที่มีมากขึ้น ทำอย่างไรผู้ชมจะมารายการสิ่งที่จะทำให้ผู้ชมเลือกรายการก็ต้องมาจากเนื้อหารายการ ซึ่งต้องมีความแตกต่าง เนื้อหาตรงกับความสนใจหรือความต้องการของผู้ชม ดังนั้นทำอย่างไรที่จะได้เนื้อหารายการที่ดีที่สุด สิ่งที่คุณชมรายการโทรทัศน์ได้เห็นเนื้อหารายการที่มีแปลกใหม่ไปจากเดิม ๆ คือ มีการซื้อลิขสิทธิ์รายการมาจากต่างประเทศแล้วมาออกแบบรายการให้เป็นในรูปแบบของคนไทย เนื้อหารายการที่ทำให้ผู้ชมมีส่วนร่วม กับเนื้อหาของรายการ เช่น รายการโทรทัศน์ที่ให้ผู้ชมทางบ้านสมัครเป็นผู้ร่วมแข่งขันในรูปแบบของเกมโชว์ หรือการประกวดความสามารถพิเศษต่าง ๆ เช่น การร้องเพลงชิงเงินรางวัล หรือการแสดงความสามารถอื่น ๆ รายการที่มีความแปลกใหม่ ที่ได้รับความนิยมอย่างรายการ The Mask Singer ที่ออกอากาศทางช่องเวิร์คพอยท์ ช่วง Super Prime Time (20.00-22.00 น.) เป็นรายการแข่งขันร้องเพลงที่มีรูปแบบเกมโชว์ซึ่งเป็นรายการที่ได้รับความนิยมจากผู้ชมเป็นอย่างมากได้รับเรตติ้งถึง 10.93 (แบรนดอินไซด์, 2560)

รายการละครถือเป็นรายการที่แต่ละช่องมีการผลิตกันมากที่สุดแล้วการออกแบบเนื้อหาของละคร ทำอย่างไรถึงจะเข้าถึงผู้ชมได้ กระแสของละคร “บุพเพสันนิวาส” เป็นละครที่ได้รับความนิยมด้วยเนื้อหาของละครที่มีความแปลกใหม่จากละครเรื่องอื่น ๆ การนำเสนอเรื่องแนวใหม่ของละครพีเรียด ที่เหมือนเอาแนวเรื่องของนิยายเรื่องต่าง ๆ มาจัดวางตั้งแต่แนวการนำเสนอการที่วิญญูณออกจากร่าง ต้องสลักร่าง แต่ละครเรื่องนี้ไม่ใช่สลักร่างแบบผู้หญิงผู้ชายหรือคนทั่วไปในสังคม แต่สลักกับร่างย้อนยุคไปหลายร้อยปีซึ่งมีการนำเสนอทั้งการสลักร่าง และการย้อนยุคเข้าไปในอดีตมาเป็นเนื้อหาที่นำเสนอในครั้งเดียวกัน หรือการนำเสนอเรื่องที่ใกล้ตัวสำหรับผู้ชมก็คือ ความใฝ่ฝันของผู้หญิงทุกคนที่อยากผอมเข้ามานำเสนอในละครได้อย่างสนุกสนาน เมื่อ เกศสุรางค์ นางเอกของเรื่อง เป็นสาวร่างอ้วนต้องสลักร่างเข้าไปอยู่ในร่างแม่นางกระเกต สาวสวยหุ่นดี ทันทีที่สาวอ้วนเห็นตัวเองในกระจกก็นึกว่าฝันไป ย้อนยุคมาผอมมันดีแบบนี้เอง นี่คือนโยบายการนำเสนอเรื่องที่ใกล้ตัวของผู้คนในสังคม หรือฝ่ายพระเอกก็ฝึกจากเดิมแนวพระเอกต้องหล่อและเป็นคนดี ไม่แสดงอาการหลุดจากมาดพระเอก มาเป็นหมื่นสุนทรเทวาหรือพ่อเดช พระเอกเรื่องนี้ คิดอยากทำอะไรโดยไม่ต้องรักษาฟอร์มพระเอก เปิดมาก็แสดงท่าทางรังเกียจคู่หมั้นพร้อมทั้งยังพยายามสาปแช่ง “แม่นางกระเกตไปนรกเสียเถิด” (ไพเราะ เลิศวิราม, 2561) บทบาทของพระเอกเรื่องบุพเพสันนิวาสนี้ เป็นพระเอกปากร้าย ที่แปลกแตกต่างจากพระเอกในเรื่องอื่น ๆ ที่ต้องรักษาภาพลักษณ์นี้ สุขุม

การสร้างละครเป็นซีรีส์เช่นเมืองมายาไลฟ์ ซึ่งออกอากาศทางช่อง one เป็นซีรีส์ 12 เรื่อง เรื่องละคร 4 ตอน ออกอากาศตลอดทั้งปี ซึ่งมีความแปลกใหม่ของเนื้อหา คือ ตอนสุดท้ายของแต่ละเรื่องจะเป็นการแสดงสดของนักแสดงซึ่งให้ผู้ชมมีส่วนร่วมกับเนื้อหาของซีรีส์ คือ ให้ผู้ชมส่งความคิดเห็นโดยการโหวตว่าอยากให้ตัวละครทำอะไรหรือไม่ทำอะไร อยากให้ตอนสุดท้ายของเรื่องจบแบบใด ผู้ชมสามารถแสดงความคิดเห็นแล้วโหวตเข้ามาเมื่อความคิดเห็นแบบใดที่มีการโหวตเข้ามามากที่สุดนักแสดงก็จะแสดงสดและออกอากาศพร้อมกัน นี่เป็นการบ่งบอกได้อย่างหนึ่งว่า การออกแบบสารต้องมีความแปลกใหม่ไม่ยึดติดกับสูตรสำเร็จเดิม ๆ ที่เคยทำกันมา ย่อมทำให้เข้าถึงผู้ชมได้อย่างแน่นอน

ช่องทางการสื่อสาร (Channel) หรือสื่อ (Media) ผู้รับสาร หรือผู้ชมในยุคดิจิทัลนี้มีพฤติกรรมมารับชมที่หลากหลาย ซับซ้อน และไม่คงที่ ซึ่งต่างจากพฤติกรรมรับชมของผู้ชมในอดีตที่มีแบบแผนที่ชัดเจน เช่น การชมรายการทีวีหลังจากกลับจากทำงาน การฟังวิทยุขณะกำลังเดินทางไปทำงาน หรือจะเป็นการอ่านหนังสือพิมพ์ในช่วงเช้า (ศุภศิลป์ กุลจิตต์เจี๊วงค์, 2558, หน้า 249)

แต่ในยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร ยุคของเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของผู้รับสารมากขึ้น การดำเนินชีวิตที่เร่งรีบ แหล่งข้อมูลข่าวสารที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น เป็นต้น เพื่อสนองตอบต่อ

ความต้องการในการรับข้อมูลข่าวสารของผู้ชม เช่น การรับชมรายการโทรทัศน์ย้อนหลังผ่านวิดีโอออนไลน์ (YouTube) หรือการรับข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ (Online Social Media) การรับข้อมูลข่าวสารดังกล่าว อาจเกิดพฤติกรรมในด้านอื่น ๆ ตามมา เช่น การแบ่งปัน (Share) การเสนอแนะ (Comment) และการเชื่อมโยงไปยังข้อมูลอื่น ๆ (Link) เป็นต้น จากพฤติกรรมของผู้รับสารที่เปลี่ยนไปไม่ได้เป็นแบบแผนเหมือนในอดีตการผลิตรายการโทรทัศน์ในปัจจุบันนี้ ผู้ผลิตรายการควรนำเสนอเนื้อหารายการผ่านช่องทางหรือสื่อที่หลากหลาย (One Content Multiscreen Multiplatform) เพื่อให้ผู้ชมที่มีพฤติกรรมในการรับชมที่ต่างกันสามารถเข้าถึงเนื้อหาในช่องทางต่าง ๆ ได้หลายรูปแบบ จะผลิตเนื้อหารายการเพื่อนำเสนอผ่านทางหน้าจอโทรทัศน์อย่างเดียวในอดีตไม่ได้ แต่ต้องนำเสนอผ่านทางหน้าจอ หรือแพลตฟอร์ม (Platform) อื่น ๆ ด้วย เพราะพฤติกรรมผู้บริโภคชมโทรทัศน์น้อยลง ดังจะเห็นได้จากกรณีศึกษาของบริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (Nation Broadcasting Corporation) ที่ใช้กลยุทธ์ “5 จอ” (5 Screen Strategy) ด้วยวิธีการนำเสนอเนื้อหารายการผ่านหน้าจออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ได้แก่ โทรทัศน์ โทรศัพท์มือถืออัจฉริยะ (Smartphone) คอมพิวเตอร์แท็บเล็ต (Tablet) และสื่อดิจิทัลที่อยู่ภายนอกสถานที่ โดยสามารถเข้าถึงผู้ชมในมิติต่าง ๆ ได้แก่ โทรทัศน์สำหรับผู้ชมที่บ้าน โทรศัพท์มือถืออัจฉริยะ และแท็บเล็ตสำหรับผู้ชมที่กำลังเดินทาง คอมพิวเตอร์สำหรับผู้ชมที่อยู่ทำงาน และสื่อดิจิทัลที่อยู่ภายนอกสถานที่สำหรับผู้พบเห็นทั่วไป (รัตติยา อังกุลานนท์, 2557) ซึ่งทำให้รายการโทรทัศน์สามารถเข้าถึงผู้ชมได้กว้างขวางขึ้นทุกช่องทางตลอดเวลา และทำให้ผู้ชมมีตัวเลือกที่หลากหลาย โดยมีเนื้อหาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ (สุทธิชัย หยุน, 2557)

การนำช่องทาง Social Media มาเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการนำเสนอ จากการกล่าวของคุณวัชร วัชรพล ผู้บริหารไทยรัฐทีวี ได้พูดถึงการนำ Social Media มาใช้ว่า “ไทยรัฐจำเป็นต้องสร้างฐานออนไลน์ในช่องทางอื่นๆ ให้แข็งแรง เพื่อเชื่อมต่อกับคนดูในทุกๆ ช่องทาง ไม่ว่าจะเฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ ยูทูบ อินสตาแกรม ซึ่งทั้งหมดกลายเป็นอีกเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยโปรโมท รายการทีวีในช่องทางต่างๆ ได้” (อรวรรณ บัณฑิตกุล, 2560)

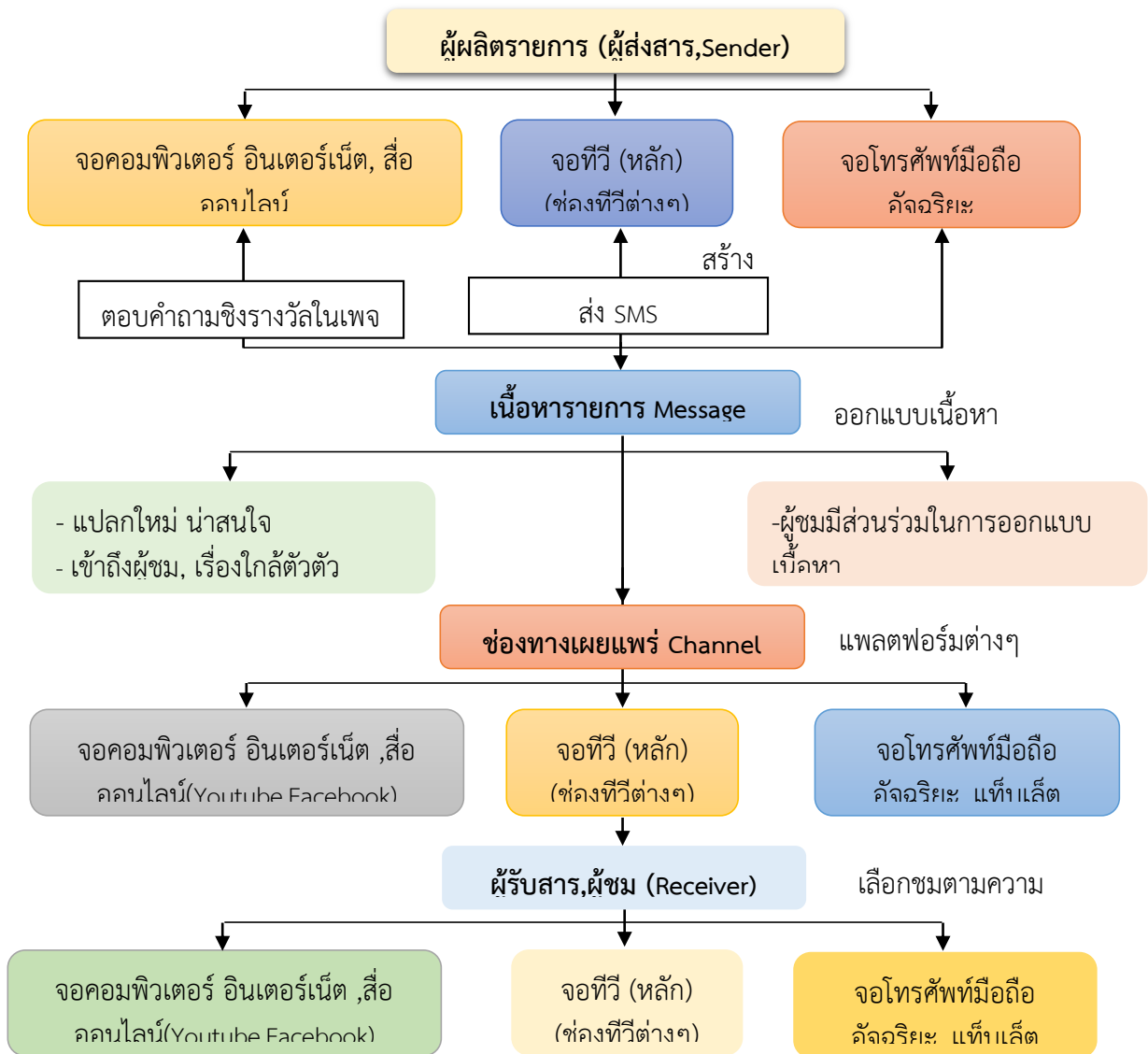
ดังนั้นการที่จะทำให้เนื้อหาที่ผู้ผลิตรายการได้สร้างสรรค์ขึ้นมาเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายให้ได้มากที่สุด คือ การเลือกช่องทางในการนำเสนอให้มากที่สุดเช่นกัน ไม่ใช่ช่องทางทีวีแบบแต่เดิมอีกต่อไป แต่ต้องใช้ช่องทางสื่ออื่นๆ ประกอบทั้งทางโทรศัพท์ คอมพิวเตอร์และสื่อออนไลน์มาเป็นช่องทางที่นำเสนอเนื้อหาอีกช่องทางหนึ่ง เพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้ชมได้เลือกรับชมในช่องทางที่แต่ละคนสนใจ

ผู้รับสาร (Receiver) หรือผู้ชม (Audience) ผู้รับสารในยุคดิจิทัลนี้มักใช้ชีวิตอยู่กับหน้าจอเป็นหลัก ทั้งในการทำงานและในด้านการใช้ชีวิต ปล่อยตัวตนให้อยู่ในโลกโซเชียลมากกว่าชีวิตจริงเสียอีกเช่น เข้ามาต้องเข้าถึงโลกโซเชียลอย่างเฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์และอินตราแกรม ที่แสดงให้เห็นถึงการสร้างตัวตนใหม่ภาพลักษณ์ใหม่ หรือแม้แต่การหลบตัวเองออกไปจากโลกแห่งความเป็นจริง เข้าสู่โลกของภาพลวงตา ที่คิดว่าเป็นจริง ผู้รับสารในยุคนี้มักมีการให้ความสำคัญกับอารมณ์ความรู้สึกและภาพลักษณ์ของตนเองมากเป็นพิเศษ ผู้รับสารในยุคนี้ยังเกิดปรากฏการณ์ที่เรียกว่า การชมแบบมัลติสกรีน “4 Screen” จึงเป็นนวัตกรรมที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน โดยผู้ใช้สื่อบริโภคสื่อผ่านหน้าจอทั้ง 4 ของ 4 Screen ได้แก่ หน้าจอทีวี หน้าจอคอมพิวเตอร์ หน้าจอแท็บเล็ต และหน้าจอมือถือในรูปแบบ Multi-Screen เพื่อเชื่อมโยงไปสู่โลกออนไลน์ ซึ่งแต่ละหน้าจอก็คุณสมบัติที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ใช้งาน จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารผู้รับสารจึงเปลี่ยนบทบาทจาก “ผู้ที่ยอมรับข่าวสาร” (Passive Audience) มาเป็น “ผู้แสวงหาข่าวสาร” (Active Seeking) เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของตนเองในโลกของสังคมยุคสารสนเทศ (Information Society) ที่เกิดจากการผสมผสานกลมกลืนหรือการหลอมรวมกัน ของสื่อต่างๆ เข้าด้วยกัน โดยหลอมรวมเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต เทคโนโลยีสื่อสารมวลชนทั้งวิทยุโทรทัศน์หนังสือพิมพ์ภาพยนตร์สื่อบันเทิง เพลง เข้าด้วยกันกลายเป็นยุคหลอมรวมสื่อขึ้น (Media Convergence) (สุภารักษ์ จูตระกูล, 2557, หน้า 141)

จากพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของผู้รับสาร ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ต้องเรียนรู้ถึงพฤติกรรมของผู้รับสารมีพฤติกรรมในการเปิดรับสื่ออย่างไร รวมไปถึงองค์ประกอบพื้นฐานด้านต่างๆ เช่น ทักษะ ทศนคติ ความรู้ ระบบสังคม และวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังมีพฤติกรรมที่รวมกลุ่มเฉพาะของผู้รับสารด้วย เช่นกลุ่มคนที่มีความชอบเหมือนกันมีการรวมตัวกัน ทำให้กลุ่ม (Segment) ของผู้รับสารมีลักษณะเฉพาะเจาะจงมากขึ้น

ผู้ผลิตรายการสามารถสร้างสรรค์รายการที่มีลักษณะเจาะจง โดยเข้าใจพฤติกรรมผู้ชมรายการนั้น จะเกิดความแตกต่างอย่างมีคุณภาพ และสามารถเติบโตได้ในระยะยาว (จาตุรนต์ อ่ำไพ, 2556) การเข้าใจถึงพฤติกรรมของผู้ชมจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะกับแนวทางการทำรายการโทรทัศน์ในปัจจุบัน การเข้ามา มีบทบาทของโทรทัศน์ดิจิทัลทำให้เกิดการแข่งขันสูง สื่อมีจำนวนมากขึ้น ในขณะที่ผู้ชมมีจำนวนเท่าเดิม และมีพฤติกรรมมารับชมที่ซับซ้อนผู้ผลิตรายการจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเข้าใจพฤติกรรมของผู้ชมในเชิงลึก เพื่อเป็นแนวทางในการผลิตรายการที่ตอบสนองความต้องการของผู้รับสารให้ได้มากที่สุด ทำอย่างไรให้รายการที่ผลิตสามารถดึงดูดใจให้กับผู้ที่เข้ามาชมภายในเวลาอันสั้นเพื่อให้ผู้รับสารนั้นยังคงติดตามรายการต่อไป ไม่กดรีโมทเปลี่ยนช่องไปชมรายการอื่น นี่คือนสิ่งที่ผู้ผลิตรายการต้องวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้รับสารให้ครอบคลุมทุกประเด็น ผู้เขียนสรุปดังภาพ

ภาพที่ 1 : การผลิตรายการโทรทัศน์ที่น่าสนใจในยุคดิจิทัล

บทสรุป

ปัจจุบันอุตสาหกรรมสื่อโทรทัศน์มีการแข่งขันที่สูงเนื่องจากจำนวนช่องที่มากขึ้นผู้รับสารหรือผู้ชมมีช่องทางที่จะเลือกรับชมมากขึ้น จึงเกิดการแข่งกันสูงระหว่างผู้ประกอบการวิทยุโทรทัศน์ ดังนั้นแต่ละสถานีต้องมีการปรับกลยุทธ์ เพื่อให้รายการโทรทัศน์ที่ผลิตขึ้นมานั้น สามารถเข้าถึงกลุ่มผู้ชมได้มากที่สุด การคิดรูปแบบรายการต้องสร้างความมีส่วนร่วมระหว่างรายการและผู้ชม เนื้อหารายการต้องมีความแปลกใหม่สร้างความน่าสนใจให้กับผู้ชม ต้องมีการวิเคราะห์พฤติกรรมกรับชมของผู้รับสารที่มีความซับซ้อนมากขึ้น พฤติกรรมกรับหลายหน้าจอพร้อม ๆ กัน (Multi-Screen) การรับชมรายการโทรทัศน์ผ่านสื่ออื่น ๆ และการรับชมรายการโทรทัศน์ย้อนหลัง ผู้ผลิตรายการจึงควรศึกษาพฤติกรรมของผู้ชมต่าง ๆ ในเชิงลึก เพื่อสามารถนำข้อมูลที่ได้ศึกษามาวิเคราะห์และสร้างเป็นแนวทางในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การออกแบบสาร การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้รับสาร รวมถึงช่องทางการเผยแพร่รายการให้สอดคล้องกับความต้องการในการรับชมของผู้ชมได้อย่างแท้จริงและผลิตรายการให้ตรงกับความต้องการของผู้รับชมให้ได้มากที่สุด

บรรณานุกรม

- จาตุรนต์ อำไพ. (2556, 4 ตุลาคม). *อนาคตทีวีทางเลือกไทยในยุคเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิตอลทีวี*. [เว็บไซต์]. เข้าถึงได้จาก <https://www.sceic.com/th/detail/product/337>
- บุญณัฐ ฉัตรเสาวภรณ์. (2560). กลยุทธ์การสื่อสารการตลาดผ่านโซเชียลมีเดียสำหรับรายการโทรทัศน์. *วารสารนิเทศศาสตร์และนวัตกรรม* นิต้า, 4(2), 65-79.
- แบรนด์อินไซด์. (2560, 4 ตุลาคม). *1.6 ล้านวิว The Mask Singer ปราบฏการณ์ Live ผ่านโซเชียล กับบทเรียนที่ Workpoint ต้องระวัง*. [เว็บไซต์]. เข้าถึงได้จาก <https://brandinside.asia/the-mask-singer-live-social-1-6-million-views/>
- ไพเราะ เลิศวิราม. (2561, 4 ตุลาคม). *เปิดตัววอร์ป #บุพเพสันนิวาส ละครพีเรียด แต่ทำไมถึงปังทั้งออนแอร์-ออนไลน์*. [เว็บไซต์]. เข้าถึงได้จาก <https://positioningmag.com/1158406>
- รัตติยา อังกุลานนท์. (2557, 7 ตุลาคม). *เนชั่นทีวีชุกกลยุทธ์ '5 จอ' ปั่นเรตตั้งผู้นำทีวีดิจิตอล*. [เว็บไซต์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.komchadluek.net/mobile/detail/20140127/177651.html>
- ศุภศิลป์ กุลจิตต์เจือวงศ์. (2558). การนำเสนอรายการโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล. *วารสารปัญญาภิวัฒน์*, 7(2), 245-257.
- สุทธิชัย หยุ่น. (2557, 7 ตุลาคม). *เครื่องเนชั่นย้าวิชั่นลุยดิจิตอลมีเดีย ชุกกลยุทธ์โฟกัส 5 หน้าจอ*. [เว็บไซต์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/561907>
- สุภารักษ์ จุตระกูล. (2557). 4 SCREEN กับการแสวงหาข่าวสารในยุคหลอมรวมสื่อ. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*, 9(2), 141-156.
- อรรวรรณ บัณฑิตกุล. (2560, 4 ตุลาคม). *"โอกาส" บน "วิกฤติ" ของไทยรัฐทีวี*. [เว็บไซต์]. เข้าถึงได้จาก <http://marketeer.co.th/archives/116974>

การเปิดรับและการรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ของกลุ่มเยาวชนไทย Exposure and Perceived Violence of Women in Television Drama of Thai Youth

กัณฑ์ธนัน มากชู¹ และ ภคมิณทร์ เสวตพัฒน์โยธิน²

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การเปิดรับและการรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ของกลุ่มเยาวชนไทย” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการเปิดรับและการรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ของกลุ่มเยาวชนไทย 2) เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างลักษณะประชากรกับการเปิดรับความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ของกลุ่มเยาวชนไทย 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับและการรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ของกลุ่มเยาวชนไทย 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ของกลุ่มเยาวชนไทยและแนวโน้มพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงของกลุ่มเยาวชนไทย โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และสถิติใช้เชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ผลการศึกษา พบว่า เยาวชนเปิดรับความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ในละครประเภทแอคชั่น, ดราม่า และประวัติศาสตร์/ย้อนยุค ตามลำดับ และรับรู้การใช้ความรุนแรงของผู้หญิงกับตนเองและผู้อื่นในระดับใกล้เคียงกันโดยเป็นความรุนแรงต่อร่างกาย ทางเพศ จิตใจ ตามลำดับ และพบว่า ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อพฤติกรรม การเปิดรับความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ โดย เพศ อายุ ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความถี่และช่วงเวลาการเปิดรับความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน และยังเปิดรับละครประเภทประวัติศาสตร์/ย้อนยุค, แอคชั่น, คอมเมดี้ และสยองขวัญ ไม่แตกต่างกัน มีเพียงอายุที่ต่างกันจะเปิดรับ ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ประเภทดราม่าแตกต่างกัน ส่วนระดับการศึกษาที่ต่างกันมีการเปิดรับความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ทุกประเภทไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ ความถี่ ช่วงเวลา และประเภทละคร มีการเปิดรับความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์เพิ่มขึ้นก็จะรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์และมีแนวโน้มพฤติกรรมที่ใช้ความรุนแรงของกลุ่มเยาวชนไทยต่อตนเองและผู้อื่นทั้งทางร่างกาย ทางเพศ ทางจิตใจเพิ่มขึ้น

คำสำคัญ: การเปิดรับความรุนแรง การรับรู้ความรุนแรง ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์

ABSTRACT

Studying "The exposure and perceived violence of women in Thai youth drama" is quantitative research. 1) to study the exposure and perceived violence of women in the Thai youth drama series. 2) to study the differences between the demographic characteristics and the violence of women in drama. 3) To study the relationship between exposure and perceived violence among women in Thai youth drama series. 4) The relationship between the perceived severity of Women in Television Drama Youth Group Thailand and behavior of youth violence Thailand. Descriptive Statistics and Inferential Statistic The study found that youth exposed to violence in women in television dramas in action, drama, and historical /

¹ นักศึกษาปริญญาโท วารสารศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

retro dramas respectively, and perceived violence against women and themselves and others at close range. Similarly, it was found that the different demographic characteristics did not affect the violence behavior of women in the theater. By gender, age, education level vary. The frequency and duration of violence exposure of women in television plays were not significantly different. And it's also open to historical / retro dramas, action, comedies and horror. There are only different ages who are exposed to the violence of women in dramatic dramas. There are no differences in the level of education of all types of women in television dramas. In addition, frequency, time and type of drama. The increased exposure of women to violence in television dramas has led to the perception of women's violence in television dramas and the tendency for violence among Thai youth to increase, both physical and sexual.

Keywords: The Violence Exposure, The Perceptions of Violence, The Violence of Women in Television Drama.

บทนำ

ละครโทรทัศน์เป็นสื่อที่คนส่วนมากมีการรับชมจำนวนมาก เพราะสามารถตอบสนองการรับรู้ของมนุษย์ในด้านอารมณ์ความรู้สึกได้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีการนำเสนอด้วยภาพเคลื่อนไหว ที่มีการถ่ายทอดเรื่องราวผ่านการแสดงออกโดยผู้แสดงทำให้กระตุ้นอารมณ์ความรู้สึกของผู้รับชมให้มีอารมณ์ร่วมและคล้อยตามได้ง่าย นอกจากนี้ละครโทรทัศน์ยังแฝงไปด้วยเนื้อหาที่ผลิตต่อมการณ์และวัฒนธรรมของคนในสังคมที่มีทั้งเสริมสร้างคุณธรรมรวมถึงการใช้ความรุนแรงผ่านการแสดงออกของตัวละครหญิงชาย ละครโทรทัศน์จึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อความรู้สึก ทศนคติและพฤติกรรมของผู้ชมและยังมีอิทธิพลในการครอบงำความคิดและเข้าถึงผู้รับชมได้หลากหลายอย่างไม่จำกัดช่วงวัย การประกอบสร้างความเป็นจริง (Construction of Reality) ให้กับผู้รับชมได้รับรู้ถึงอารมณ์ที่ซ่อนอยู่ภายในจิตใจของตัวละคร เช่น ความโกรธเกลียด ความโหดร้าย รุนแรงของผู้หญิงจากการถูกทำร้ายร่างกายและจิตใจหรืออื่นใด เหตุการณ์ทั้งหมดจะถูกถ่ายทอดผ่านกล้องละครโทรทัศน์อย่างสมจริง ซึ่งละครโทรทัศน์ยังมีส่วนสะท้อนคุณค่าของผู้หญิงผ่านการประกอบสร้าง (Construction) ในฐานะสื่อหนึ่งที่ผลิตและแพร่กระจาย ค่านิยม ความเชื่อต่างๆ ที่ได้รับรู้จากการรับชมละครโทรทัศน์ทำให้เห็นวิถีการดำเนินชีวิตของคนในสังคมท่ามกลางความเชื่อความผูกพันของผู้คน ละครโทรทัศน์สามารถสอดแทรกทศนคติ ค่านิยม วัฒนธรรมของสังคมนั้น ๆ ลงไปในเนื้อหาซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคมที่ไม่หยุดนิ่ง ดังนั้น ละครโทรทัศน์จึงไม่ใช่สื่อบันเทิงเท่านั้นแต่เป็นทั้งสื่อที่สะท้อนภาพความจริงในสังคมและเป็นสื่อที่สามารถชี้นำสังคมให้เกิดการคล้อยตามหรือสร้างให้เกิดความตระหนักร่วมกันของคนในสังคมและยังสามารถช่วยสะท้อนสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมให้ผู้คนส่วนใหญ่รับรู้ จึงเข้าใจได้ว่าละครโทรทัศน์เป็นการปฏิบัติการทางสังคม (Social Practice) รูปแบบหนึ่ง (Donald & Renov, 2008, p. 38)

การนำเสนอภาพผู้หญิงกับความรุนแรงในละครโทรทัศน์ไทย หากการนำเสนอมีความบิดเบือนไปจากความเป็นจริงภาพที่ออกมาก็จะส่งผลกระทบต่อในวงกว้าง ไม่ใช่เฉพาะผู้หญิง แต่เป็นทุกคนในสังคมเกิดความเข้าใจที่ผิดเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาหรือเพื่อระบายความอัดอั้นใจและกลายเป็นสื่อที่ตอกย้ำภาพความรุนแรงให้เพิ่มขึ้นเนื่องจากละครโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อสังคมวัฒนธรรมส่งผลต่อค่านิยมและทศนคติของผู้คนในสังคมที่อยู่ภายใต้บรรทัดฐานทางสังคม เบน-ชูวว์ Ben-Shaul (กาญจนา แก้วเทพ, 2535, หน้า 12) ละครโทรทัศน์นอกจากเป็นสื่อที่สามารถสะท้อนความเป็นจริงแล้วละครโทรทัศน์ก็ยังเป็นสื่อที่ถูกประกอบสร้างขึ้นอย่างตั้งใจ เพื่อเสนอประเด็นที่ผู้สร้างให้ความสนใจผ่านภาพและเสียงรวมถึง

รหัสที่ถูกใส่เข้าไปและและหากมีการเสนอประเด็นนั้นซ้ำจะมีอิทธิพลมากพอที่จะเปลี่ยนแปลงความคิดและพฤติกรรมของคนในสังคมได้ ดังเช่นที่เห็นได้จากละครโทรทัศน์เรื่องทรายสีเพลิง และเมียหลวง ที่ผู้หญิงมีลักษณะของความทะเยอทะยาน ไม่สนใจศีลธรรม ทำทุกอย่างเพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ตนต้องการโดยใช้เสน่ห์ ความสวยมารยาผู้หญิงหลอกล่อผู้ชายกลายเป็นความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงที่ซับซ้อน ทั้งการแสดงออกทางอารมณ์ ความคิดและพฤติกรรมของมนุษย์ด้วยกันที่ถูกนำเสนอในละครโทรทัศน์อย่างหลากหลายในปัจจุบัน สอดคล้องกับที่ ภคมินทร์ เศวตพัฒน์โยธิน (2559, หน้า 447) อธิบายว่า ผู้หญิงปัจจุบันพร้อมที่จะรุกคืบในความสัมพันธ์ได้เช่นกันหากพบเจอคนที่รู้สึกชอบพอ การแสดงออกและการสานต่อความสัมพันธ์ หรือการทอดสะพานให้ชายนั้นยังเป็นไปอย่างพองามแต่ลดเวลาศึกษาดูใจ การส่งเสริมการคิดบวกช่วยให้ผู้หญิงรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง และช่วยสร้างอำนาจต่อรองในความสัมพันธ์ ระหว่างเพศ โดยผู้หญิงปัจจุบันหาได้มีวิถีไปตามชนบทหรือบรรทัดฐานสังคมอีกต่อไป อย่างไรก็ตาม ละครโทรทัศน์ไทยปัจจุบันไม่ได้มีเพียงฉากรักหวานซึ่งจะทำให้เราใช้ประสบการณ์ทางอารมณ์ร่วมระหว่างที่เรื่องดำเนินไป แต่ยังผสมผสานความรุนแรงที่นำเสนอให้มีความหลากหลายทั้งตัวละคร ผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ รวมถึงสาเหตุที่นำมาสู่การใช้ความรุนแรง รูปแบบการกระทำ ความรุนแรงที่ได้จากการเสพละครโทรทัศน์ให้มีทั้งความสมจริงทั้งในแง่ของการนำเสนอทั้งภาพและเสียงได้อย่างชัดเจน ดังเช่น การนำเสนอให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของมนุษย์ที่ไม่ปกติ ทั้งทางอารมณ์และการแสดงออกต่อกัน แม้ในที่สุดผู้กระทำความรุนแรงจะต้องได้รับบทลงโทษในชีวิตที่น่าเศร้าเป็นผลที่ย้ำให้เห็นว่าการใช้ความรุนแรงไม่ใช่ทางออกที่ดีในการแก้ไขปัญหาใด ๆ ละครโทรทัศน์ไทยยังพยายามที่จะให้บทเรียนถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นเพื่อให้เกิดความตื่นกลัวและตระหนักถึงความรุนแรงไม่ใช่คำตอบของทุก ๆ ปัญหา ขณะเดียวกันยังเป็นการบ่มเพาะความรุนแรงที่นำไปสู่ พฤติกรรมการรับรู้ ตีความ และจดจำการใช้ความรุนแรงให้กับเยาวชนไทยไปพร้อม ๆ กัน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการเปิดรับและการรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ของกลุ่มเยาวชนไทยว่าเป็นอย่างใด ซึ่งช่วยให้เข้าใจถึงพฤติกรรมความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ไทยที่มีแนวโน้มต่อระดับการใช้ความรุนแรงทั้งในเชิงอวัจนและวัจนภาษาของกลุ่มเยาวชนไทย ภาพด้านหนึ่งของสังคมที่ผู้หญิงกลายเป็นผู้ใช้ความรุนแรงได้ไม่แตกต่างจากผู้ชาย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับและการรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ของกลุ่มเยาวชนไทย
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างลักษณะประชากรกับการเปิดรับความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ของกลุ่มเยาวชนไทย
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับและการรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ของกลุ่มเยาวชนไทย
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ของกลุ่มเยาวชนไทยและแนวโน้มพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงของกลุ่มเยาวชนไทย

สมมติฐานการวิจัย

1. ลักษณะทางประชากรของกลุ่มเยาวชนไทยที่แตกต่างกันจะมีการเปิดรับความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ไทยแตกต่างกัน
2. การเปิดรับความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ของกลุ่มเยาวชนไทย
3. การรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงของกลุ่มเยาวชนไทย

วิธีการศึกษา

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

การเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ กลุ่มเยาวชนไทยที่มีช่วงอายุ 15-24 ปี ทั้งเพศชายและเพศหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น-ตอนปลาย-ปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร เนื่องจากกลุ่มมวชนที่มีพลังการสร้างสรรค์และมีความฉับไวต่อการเปิดรับเนื้อหาในละครโทรทัศน์ และอีกทั้งอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีความเจริญทางภูมิศาสตร์ที่กระตุ้นการตื่นรู้ต่อการตอบสนองเนื้อหาในละครโทรทัศน์ปัจจุบัน นอกจากนี้กลุ่มดังกล่าวยังเป็นกำลังสำคัญที่มีบทบาทต่อความเชื่อ อุดมการณ์ในการพัฒนาสังคมวัฒนธรรมระดับประเทศชาติในอนาคต ซึ่งเป็นเหตุผลที่ผู้วิจัยพิจารณาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง แบบผสมผสาน (Mixed Method Sampling) โดยการใช้การเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบความน่าจะเป็น (Probability Sampling) และที่ไม่ใช่ความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Cluster Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามต้องการ **ขั้นตอนที่ 1 ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)** เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เป็นการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็น (Probability Sampling) โดยแบ่งกลุ่มการปกครองของกรุงเทพมหานครออกเป็น 6 กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย 50 เขต ตามการแบ่งเขตการปกครองของกรุงเทพมหานคร (กองการพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร, 2559) **ขั้นตอนที่ 2 การเลือกตัวอย่างแบบตรงตามชนิด (Typical Sampling)** การได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชนไทยนั้นโดยกำหนดเกณฑ์คุณสมบัติก่อนทำการสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนและนักศึกษาไทยที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น-ตอนปลาย-ปริญญาตรี ที่มีช่วงอายุตั้งแต่ 15-24 ปี ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและเคยรับชมการใช้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ไทยอย่างน้อย 1 ครั้ง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย แบบสอบถาม

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้แจกแจงค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) อธิบายข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุระดับการศึกษา ใช้การแจกแจงค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) อธิบายลักษณะการเปิดรับความรุนแรงของผู้หญิงและการรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ทดสอบสมมติฐานตัวแปรเพื่อหาความสัมพันธ์ของ 2 ตัวแปร ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย t-test (Independent Samples t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวน Oneway ANOVA (F-test) โดยใช้วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากร

กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดย กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 46.8 และเป็นเพศหญิง จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 53.2 โดยเป็นผู้ที่มีช่วงอายุ 15-19 ปี มากกว่าผู้ที่มีช่วงอายุ 20-24 ปี กลุ่มตัวอย่างมีอายุ 15-19 ปี จำนวน 297 คน ร้อยละ 74.2 และอายุ 20-24 ปี จำนวน 103 คน ร้อยละ 25.8 ระดับการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุด โดยระดับปริญญาตรี จำนวน 152 คน ร้อยละ 38.0 ระดับมัธยมต้น 143 คน ร้อยละ 35.7 และระดับมัธยมปลาย 105 คน ร้อยละ 26.3

ส่วนที่ 2 การเปิดรับการใช้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ไทยของเยาวชนไทย

ตารางที่ 1 ช่วงเวลาในการเปิดรับการใช้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ไทยของเยาวชนไทย

ช่วงเวลา	ความบ่อยครั้ง					รวม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
หลัง 2 ทุ่ม	103 (25.8)	158 (39.5)	121 (30.2)	12 (3.0)	6 (1.5)	400 (100.0)	3.85 (บ่อยมาก)	0.891
หลัง 4 ทุ่ม	106 (26.4)	160 (40.0)	114 (28.5)	13 (3.3)	7 (1.8)	400 (100.0)	3.86 (บ่อยมาก)	0.906
หลังเที่ยงคืน	113 (28.2)	154 (38.5)	114 (28.5)	11 (2.8)	8 (2.0)	400 (100.0)	3.88 (บ่อยมาก)	0.920
รวม							3.87 (บ่อยมาก)	0.865

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีช่วงเวลาการเปิดรับการใช้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ไทย มีค่าเฉลี่ย 3.87 หมายถึง มีการเปิดรับการใช้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ไทยบ่อยมาก โดยรับชมละครโทรทัศน์ไทยที่ผู้หญิงใช้ความรุนแรงในช่วงเวลาหลังเที่ยงคืนมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.88 ถือว่า รับชมบ่อยมาก รองลงมาคือ ช่วงเวลาหลัง 4 ทุ่ม มีค่าเฉลี่ย 3.86 ถือว่า รับชมบ่อยมาก และน้อยที่สุดคือ ช่วงเวลาหลัง 2 ทุ่ม มีค่าเฉลี่ย 3.85 ถือว่า รับชมบ่อยมาก

ตารางที่ 2 ประเภทของละครกับการเปิดรับการใช้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ไทยของเยาวชนไทย

ประเภทละครโทรทัศน์	ความบ่อยครั้ง					รวม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
ละครชีวิต (Drama)	125 (31.3)	159 (39.6)	101 (25.3)	11 (2.8)	4 (1.0)	400 (100.0)	3.98 (บ่อยมาก)	0.875
ละครประวัติศาสตร์/ ย้อนยุค (Period)	118 (29.5)	152 (38.0)	116 (29.0)	6 (1.5)	8 (2.0)	400 (100.0)	3.92 (บ่อยมาก)	0.905
ละครแอคชั่น (Action)	136 (34.0)	176 (44.0)	82 (20.5)	6 (1.5)	-	400 (100.0)	4.11 (บ่อยมาก)	0.772
ละครคอมเมดี้ (Comedy)	87 (21.7)	206 (51.5)	99 (24.8)	8 (2.0)	-	400 (100.0)	3.93 (บ่อยมาก)	0.736
ละครสยองขวัญ (Horror)	95 (23.7)	198 (49.5)	101 (25.3)	6 (1.5)	-	400 (100.0)	3.96 (บ่อยมาก)	0.741
รวม							3.98 (บ่อยมาก)	0.636

จากตารางที่ 2 พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับการใช้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ไทย จำแนกตามประเภท มีค่าเฉลี่ย 3.98 หมายถึง บ่อยมาก โดยเห็นถึงการเปิดรับการใช้ความรุนแรงของผู้หญิงจากละครแอคชั่น มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.11 ถือว่า เห็นถึงการเปิดรับการใช้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ไทยบ่อยมาก รองลงมาคือ ละครชีวิต มีค่าเฉลี่ย 3.98 ถือว่า เห็นถึงการเปิดรับการใช้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ไทยบ่อยมาก และน้อยที่สุดคือ ละครประวัติศาสตร์/ย้อนยุค มีค่าเฉลี่ย 3.92 ก็ใช้ความรุนแรงมากบ่อยเช่นกัน

ส่วนที่ 3 การรับรู้การใช้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ไทย

ตารางที่ 3 การรับรู้การใช้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ไทย

การรับรู้	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
ด้านความรุนแรงทางร่างกาย	3.98	0.437	รับรู้มาก
ด้านความรุนแรงทางเพศ	3.95	0.510	รับรู้มาก
ด้านความรุนแรงทางจิตใจ	3.81	0.509	รับรู้มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.91	0.378	รับรู้มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาพรวมการรับรู้การใช้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ไทยของกลุ่มตัวอย่าง มีค่าเฉลี่ย 3.91 ถือว่า มีการรับรู้มาก โดยกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้การใช้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ไทย ด้านความรุนแรงทางร่างกาย มากที่สุด เท่ากัน มีค่าเฉลี่ย 3.98 ถือว่ามีการรับรู้มาก รองลงมา คือด้านความรุนแรงทางเพศ มีค่าเฉลี่ย 3.95 ถือว่ามีการรับรู้มาก และด้านความรุนแรงทางจิตใจ มีค่าเฉลี่ย 3.81

ส่วนที่ 4 แนวโน้มการเกิดพฤติกรรมความรุนแรงของเยาวชนไทย

ตารางที่ 4 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวโน้มการเกิดพฤติกรรมความรุนแรงของเยาวชนไทย

ประเด็นการเกิดพฤติกรรมความรุนแรง	ค่าเฉลี่ย	SD.
หากมีคนมาเล่าให้ท่านฟังว่ามีคนพูดถึงท่านในแง่ไม่ดีทำให้ท่านเสียหายทั้ง ๆ ที่ไม่ใช่เรื่องจริง	3.96 (มาก)	0.492
หากมีคนมาดูว่าท่าน พูดจาหยาบคายถึงเรื่องเพศกับท่านหรือพูดให้ท่านอับอายอย่างไรเหตุผล	3.98 (มาก)	0.472
หากมีคนที่ไม่พอใจและเข้ามาทำร้ายร่างกายท่านโดยที่ท่านไม่ทันตั้งตัว	3.99 (มาก)	0.494
รวม	3.98 (มาก)	0.478

จากตารางที่ 4 พบว่า ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มการเกิดพฤติกรรมความรุนแรง มีค่าเฉลี่ย 3.98 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มการเกิดพฤติกรรมความรุนแรงมาก ในประเด็น หากมีคนที่ไม่พอใจและเข้ามาทำร้ายร่างกายท่านโดยที่ท่านไม่ทันตั้งตัว มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.99 ถือว่ามีแนวโน้มการเกิดพฤติกรรมความรุนแรงมาก รองลงมา คือประเด็น หากมีคนมาดูว่าท่าน พูดจาหยาบคายถึงเรื่องเพศกับท่านหรือพูดให้ท่านอับอายอย่างไรเหตุผล มีค่าเฉลี่ย 3.98 ถือว่ามีแนวโน้มการเกิดพฤติกรรมความรุนแรงมาก และประเด็นหากมีคนมาเล่าให้ท่านฟังว่ามีคนพูดถึงท่านในแง่ไม่ดีทำให้ท่านเสียหายทั้ง ๆ ที่ไม่ใช่เรื่องจริง มีค่าเฉลี่ย 3.96 ถือว่ามีแนวโน้มการเกิดพฤติกรรมความรุนแรงมาก

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัยที่ 1 ลักษณะประชากรที่แตกต่างกัน มีความถี่ในการเปิดรับความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์แตกต่างกัน ผลการศึกษา พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน จะมีความถี่ช่วงเวลา และประเภทละครดราม่า ประวัติศาสตร์/ย้อนยุค แอคชั่น คอมเมดี้ สยองขวัญ ในการเปิดรับความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัยที่ 2 การเปิดรับความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ของกลุ่มเยาวชนไทย

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการเปิดรับความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์กับการรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ของกลุ่มเยาวชนไทย

ตัวแปร	การรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ของกลุ่มเยาวชนไทย
ความถี่ในการเปิดรับความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์	r = 0.337 Sig. = 0.000** (n = 400 คน)

จากตารางที่ 5 พบว่า ภาพรวมค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการเปิดรับความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ กับการรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ของกลุ่มเยาวชนไทย มีค่าเท่ากับ 0.337 และค่า Sig. เท่ากับ 0.000 โดยมีค่าเป็นบวกและตัวแปรดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันปานกลาง โดยความรุนแรงทางร่างกาย ทางเพศ และทางจิตใจ มีค่าความสัมพันธ์กับการเปิดรับความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์เท่ากับ 0.387 และ 0.217 และมีค่าเท่ากับ 0.200 โดยมีค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ทุกด้าน ตามลำดับ

สมมติฐานการวิจัยที่ 3 การรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงของกลุ่มเยาวชนไทย

จากตารางที่ 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์กับแนวโน้มพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง

ตัวแปร	แนวโน้มพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงของกลุ่มเยาวชนไทย
การรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์	r = 0.656 Sig. = 0.000** (n = 400 คน)

จากตารางที่ 6 การรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงของกลุ่มเยาวชนไทย เนื่องจากความสัมพันธ์ดังกล่าวมีค่าเป็นบวก นั่นคือ เมื่อมีการรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์เพิ่มขึ้น จะทำให้แนวโน้มพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงของกลุ่มเยาวชนไทยเพิ่มขึ้น และตัวแปรดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันสูง ทั้งนี้ทางร่างกาย ทางเพศ และทางจิตใจมีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.596 และ 0.575 และ 0.373 โดยมีค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ทุกด้าน ตามลำดับ

สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากร

เยาวชนหญิงใช้ละครโทรทัศน์เพื่อการเรียนรู้ทางสังคมวัฒนธรรม การใช้ชีวิตและสร้างความเป็นตัวตน จากภาพแทนความเป็นหญิง ขณะที่เยาวชนชายก็ร่วมเปิดรับและยอมรับไปพร้อมๆ กัน ช่วงอายุ 15-19 ปี ละครโทรทัศน์เป็นสิ่งเร้าที่มีผลกระทบที่ฉับไวต่อการรับรู้ของกลุ่มเยาวชนวัยนี้ และความตื่นตัวในวัยนี้เป็นตัวแปรที่กระตุ้นความรุนแรงได้ดี กลุ่มระดับปริญญาตรีกับกลุ่มมัธยมต้นมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันมาก เพราะระดับปริญญาตรีอยู่ในช่วงวัยการหลอมสร้างตัวตน (Construction of Identity) จึงเปิดรับได้มากกว่า ขณะที่ระดับมัธยมก็อยู่ในระดับสูงซึ่งเป็นไปได้ว่ากลุ่มที่มีอายุ 19 ปี อยู่ในกลุ่มมัธยมด้วย โดยมีโอกาสในการตกเป็นเหยื่อ

ความรุนแรงที่สังคมต้องใส่ใจมาก การเปิดรับสื่อจึงเสมือนการกระตุ้นความเป็นตัวตนจากภาพ เสียง ภาษา ความรุนแรงซึ่งถูกนำเสนออย่างเป็นเหตุเป็นผล (อรนุช เลิศจรรยารักษ์, 2541, หน้า 71) อธิบายว่า เด็กวัยรุ่นตอนปลายเต็มไปด้วยมีความใฝ่ฝัน มีจินตนาการ มีมุมมองว่าละครโทรทัศน์เป็นเครื่องมือที่จะนำพวกเขาไปสู่โลกแห่งการผจญภัยด้วยเสียงและภาพ และจากความเหมือนจริงของการแสดงบทบาท จึงส่งผลต่อการรับรู้ของผู้ชม เช่น การแก้แค้นจะเกิดขึ้นกับผู้ชมอย่างน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับประสบการณ์ความประทับใจ

ส่วนที่ 2 การรับรู้การใช้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ไทย

ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้การใช้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ในด้านความรุนแรงทางร่างกาย เยาวชนรับรู้ได้มากที่สุดที่ผู้หญิงมีการใช้ความรุนแรงกับตนเองในระดับที่ใกล้เคียงกันกับการใช้ความรุนแรงกับผู้อื่นตามลำดับ ชี้ให้เห็นว่าการกระทำต่อร่างกายสามารถสังเกตและรับรู้เข้าใจได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้ง 2 มิติตั้งข้อสังเกตถึงวิธีการของผู้หญิงใช้ความรุนแรงต่อตนเองและต่อผู้อื่นมักถูกนำเสนอเป็นภาพเหมารวม (Stereotyped) นั่นคือ ความรุนแรงเป็นแบบตายตัว (Categories) หรือเป็นอาภักิริยาความรุนแรงที่ทำบ่อยๆ จนเมื่อ ขึ้นอยู่กับว่าตัวละครใดจะนำเสนอความรุนแรงได้มีพลังกว่ากัน ปรากฏการณ์เหล่านี้ได้ถูกทำให้กลายเป็นวัฒนธรรมความรุนแรง ยังเป็นรูปแบบและวิธีการใช้ความรุนแรงของผู้หญิงที่ถูกกำหนด ถูกผลิตซ้ำ และนำเสนอเผยแพร่ที่บ่มเพาะแก่เยาวชนหญิงสู่การเรียนรู้การใช้ความรุนแรง ขณะเดียวกันก็ได้สร้างการยอมรับความรุนแรงในการใช้ความรุนแรงของผู้หญิงทั้งโดยที่รู้ตัวและไม่รู้ตัว

ส่วนความรุนแรงทางเพศ การรับรู้ในประเด็นผู้หญิงใช้ความรุนแรงกับตนเองมากที่สุด และผู้หญิงใช้ความรุนแรงกับผู้อื่นนั้นเป็นไปตามลำดับใกล้เคียงกัน ที่นอกจากละครโทรทัศน์ไทยได้นำเสนอภาพผู้หญิงในวิถีการใช้ความรุนแรงแล้วยังผลิตอุดมการณ์สตรีหลังสมัยใหม่ (Post-Modern Feminism) และสร้างภาพแทน (Representation) ให้กับเยาวชนหญิงและยังสะท้อนความเป็นหญิงหลังสมัยใหม่ให้กับเยาวชนหญิงชายและคนในสังคมไทยทุกเพศวัยได้รับรู้ไปพร้อม ๆ กัน ส่วนในด้านความรุนแรงทางจิตใจในระดับมาก โดยรับรู้ว่าคุณผู้หญิงใช้ความรุนแรงกับตนเองมากที่สุด ตามด้วยการรับรู้ว่าคุณผู้หญิงใช้ความรุนแรงกับผู้อื่นในระดับมาก ทั้ง 2 มิติทำให้เห็นว่า กลุ่มเยาวชนไทยมีความเปราะบางอ่อนไหว (Sensitive) ต่อสิ่งเร้าโดยเฉพาะในด้านสภาพจิตใจ โดยการสื่อสารวาทะที่รุนแรงหรือคำพูดหยาบคายจากการใช้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ไทย ถูกสร้างให้เป็นความคุ้นเคยกระทั่งนำไปสู่เลือกเปิดรับ เลือกรับรู้ เลือกตีความ และเลือกจดจำ ซึ่งอาจนำไปสู่การเกิดจิตใต้สำนึกที่ผิด (False Consciousness) กับกลุ่มเยาวชนหญิงชายจนเชื่อว่า การตำหนิผู้หญิงด้วยคำว่า “เรต” หรือ “ร่าน” เป็นเรื่องปกติและมีความเหมาะสมถูกต้องแล้วหากผู้หญิงคนนั้นๆ ประพฤติผิดไปจากบรรทัดฐานทางสังคม(Norm) ตรงกันข้ามกลับตอกย้ำให้เห็นสภาพความเป็นหญิงแบบสตรีหลังสมัยใหม่ที่คุณผู้หญิงมีสิทธิเสรีภาพในการคิดและการกระทำภายใต้สิทธิแห่งตนที่คุณผู้หญิงมีสิทธิเสรีภาพในการประพฤติดน หากไม่เป็นการสร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น เยาวชนไทยยังให้น้ำหนักการใช้ความรุนแรงของผู้หญิงต่อตนเอง โดยการร้องให้พุ่มพวยอย่างไร้สติ และการตำหนิโทษตนเอง

ส่วนที่ 3 แนวโน้มการเกิดพฤติกรรมความรุนแรงของเยาวชนไทย

ภาพรวมของแนวโน้มการเกิดพฤติกรรมความรุนแรงมากต่อประเด็นต่าง ๆ ประเด็น หากมีคนที่ไม่พอใจเข้ามาทำร้ายร่างกายโดยที่ไม่ทันตั้งตัว มากที่สุด มีแนวโน้มการเกิดพฤติกรรมความรุนแรงเกี่ยวกับร่างกายมาก รองลงมาประเด็น เมื่อมีคนมาพูดถึงเกี่ยวกับเรื่องทางเพศกับกลุ่มเยาวชนอย่างรุนแรง จนได้รับความอับอายนั้นมีแนวโน้มการเกิดพฤติกรรมความรุนแรง ขณะที่ประเด็นที่เกี่ยวกับทางจิตใจ หากมีคนมาเล่าให้ฟังว่ามีคนพูดในทางร้ายจนทำให้ผู้เป็นเยาวชนเสียหายทั้ง ๆ ที่ไม่ใช่เรื่องจริงนั้นมีแนวโน้มการเกิดพฤติกรรมความรุนแรง ชี้ให้เห็นว่า ทุกประเด็นดังกล่าวมีแนวโน้มการก่อพฤติกรรมความรุนแรงของเยาวชนไทยได้มาก (ภคมินทร์ เศวตพัฒน์โยธิน, 2559, หน้า 427) เพราะเราผูกโยงเรื่องเพศไว้กับศีลธรรมการถอดรหัส

ของเยาวชนคนรุ่นใหม่กับคนหลายชั่วอายุที่ผ่านมายังคงให้น้ำหนักและความสำคัญต่อเรื่องเพศ หากผู้ใดถูกประจานถูกทำให้ขายหน้าในเรื่องเพศต่อธารกำนัลก็จะเสียสมดุลในคุณค่าแห่งตน (Gerbner & Signorielli, 1988, p. 244) อีกหนึ่งสาเหตุที่นำไปสู่การเพิ่มขึ้นของความรุนแรงในโลกแห่งความจริง สื่อในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์หรือภาพยนตร์มีการนำเสนอความรุนแรงซ้ำผ่านตัวละครทั้งการกระทำที่เห็นได้อย่างชัดเจนถึงความรุนแรง หรือการใช้วาจาในการด่าทอกันดูถูกผู้อื่นที่ไม่ใช่คนกลุ่มเดียวกับตัวเองรวมถึงความรุนแรงเชิงโครงสร้าง เช่น ความรุนแรงในครอบครัว ความรุนแรงทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ทั้งยังมีความสมจริงในการแสดงออกทางอารมณ์และพฤติกรรมซึ่งส่งผลกระทบในระยะสั้นในลักษณะของการเลียนแบบ หรือการใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เป็นลักษณะพฤติกรรมเชิงรุกมากกว่าการกระทำโดยใช้เหตุผลและมีความเสี่ยงที่จะเพิ่มระดับความรุนแรงมากขึ้นในระยะยาวของวัยรุ่นหนุ่มสาวหรือวัยผู้ใหญ่ เช่น การทำร้ายร่างกาย การฆ่าตัวตาย

สมมติฐานการวิจัยที่ 1 ลักษณะประชากรที่แตกต่างกัน มีความถี่ในการเปิดรับความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์แตกต่างกัน ชี้ให้เห็นว่า ไม่ว่าจะเพศใดๆ ก็เปิดรับความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ได้เท่าๆ กัน และไม่ว่าจะเป็นเยาวชนไทยกลุ่มช่วงอายุ 15-19 ปี หรือ 20-24 ปี หรือช่วงวัยใดก็จะเปิดรับความรุนแรงได้เหมือนกัน ขณะที่ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ทั้งกลุ่มมัธยมต้น มัธยมปลาย และปริญญาตรี มีระดับความถี่ในการเปิดรับความรุนแรงอยู่บ่อยครั้ง ทำให้เห็นว่ากลุ่มเยาวชนไทยนั้นมีความพร้อมและความต้องการที่จะเสพความรุนแรงได้อย่างต่อเนื่อง โดยความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์สามารถเข้าถึงและถูกยอมรับจากกลุ่มเยาวชนไทยทั้งโดยที่รู้ตัวและไม่รู้ตัว (Carter & Weaver, 2003, p. 206) สื่อโทรทัศน์ในปัจจุบันมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยเพิ่มหรือลดความเสี่ยงการใช้ความรุนแรงในชีวิตจริงด้วยวิธีการนำเสนอซ้ำผ่านการแสดงบทบาทต่าง ๆ ของตัวละครทั้งหญิงชาย ผลที่เกิดตามมาคือการใช้ความรุนแรงในรูปแบบต่างๆ เมื่อเผชิญกับสถานการณ์จริง ทั้งนี้ เยาวชนไทยพร้อมที่จะเข้าถึงความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ได้จากทุกที่ทุกช่องทางตลอดเวลาไม่ว่าละครจะฉายผ่านไปแล้วในช่วงเวลาใดก็ตาม

ประเด็นที่น่าสนใจก็คือ ผู้ที่มีอายุ 15-19 ปี มีการเปิดรับความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ประเภทดราม่า มากกว่าผู้ที่มีอายุ 20-24 ปี เนื่องจากเยาวชนในแต่ละช่วงวัยมีวิจารณ์ญาณในการคิดวิเคราะห์และการตีความจากประสบการณ์ชีวิตต่อละครประเภทดราม่าได้ไม่เท่ากัน แสดงให้เห็นว่า การจัดเรตในละครประเภทดราม่าให้มีความเหมาะสมกับอายุของผู้รับชมกับเนื้อหานั้น มีส่วนในการช่วยป้องกันและลดการเสริมแรงในการสร้างพัฒนาการความรุนแรงต่อกลุ่มเยาวชน แต่จะได้ผลมาน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและผู้คอยเป็นสื่อกลางในการให้คำแนะนำ (Mediate) กับเยาวชนด้วยเช่นกัน และไม่ว่าช่วงอายุใดก็สามารถเข้าถึงและยอมรับความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ได้จากละครประเภทแอคชั่น คอมเมดี้ สยองขวัญได้เช่นเดียวกัน ขณะที่ละครประเภทแอคชั่น คอมเมดี้ สยองขวัญ ยังให้ความสำคัญน้อยในการนำมาจัดเรตความเหมาะสมกับอายุของผู้รับชมที่เป็นเยาวชน และในกลุ่มมัธยมต้น มัธยมปลาย และปริญญาตรี มีความต้องการที่เสพและยอมรับการใช้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ไทยไม่ว่าจะมีเนื้อหาอยู่ในละครประเภทใดก็ตามเสมือนว่าเยาวชนหญิงชาย ณ ปัจจุบันตั้งอยู่ในสภาพเตรียมพร้อมที่จะรับการเสริมแรงจากการสื่อสารความรุนแรงอยู่ตลอดเวลา (Potter 1997, p. 332; Berker & Petley, 2006, p. 279) อธิบายว่า การตื่นตัวทางอารมณ์ (Arousal) เป็นภาวะปกติในธรรมชาติของมนุษย์และถูก นำมาใช้ในการเล่าเรื่องในสื่อและมีปริมาณมากซึ่งส่งผลทั้งในทางที่ดีและทางที่เลวร้ายหากถูกนำมาใช้ในตัวละครที่มีความรุนแรงและมีการเพิ่มระดับให้สูงขึ้นความสอดคล้องทางอารมณ์และภาวะการตื่นตัวที่มีลักษณะของความรุนแรงก็จะส่งผลก่อให้เกิดพฤติกรรมที่รุนแรงได้ง่ายขึ้นเช่นเดียวกัน

สมมติฐานการวิจัยที่ 2 การเปิดรับความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ของกลุ่มเยาวชนไทย ซึ่งให้เห็นว่า ความถี่ในการเปิดรับความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ของกลุ่มเยาวชนไทย เมื่อใดที่มีความถี่ในการเปิดรับความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์เพิ่มขึ้น ก็จะทำให้การรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ของกลุ่มเยาวชนไทยเพิ่มขึ้น อธิบายได้ว่า ความรุนแรงของผู้หญิงเสมือนเป็นสิ่งร้าย เมื่อใดที่เยาวชนรับชมการใช้ความรุนแรงของผู้หญิงยิ่งบ่อยครั้งเท่าไร ก็จะได้รับรู้ ติความจดจำ และบ่มเพาะพื้นฐานในการเรียนรู้การใช้ความรุนแรงได้มากขึ้นพอสมควร สอดคล้องกับ พอตเตอร์ Potter (1997, p. 223) เหตุจูงใจที่จะใช้ความรุนแรงในสื่อถูกผลิตออกมาในระดับที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ แต่ในทางกลับกันมีการนำเสนอผลกระทบที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงน้อยลงในสื่อปัจจุบัน มีส่วนที่อาจจะส่งผลกระทบให้เกิดพฤติกรรมความรุนแรงที่ไม่เหมาะสมตามมา นอกจากนี้ ละครประเภทดราม่าในแง่ความรุนแรงทางร่างกาย ยังมีการรับชมอย่างสม่ำเสมอจะซึมซับถึงการใช้ความรุนแรงของผู้หญิงทั้งทางตรงและทางอ้อมทั้งจากนางเอกและนางร้ายที่ล้วนเต็มไปด้วยเหตุผลในการใช้ความรุนแรงของผู้หญิง เช่นในเรื่องเพลิงบุญ และน้ำเซาะทราย หรือดวงใจพิสุทธิ์ ที่ผู้หญิงล้วนแต่มีการใช้ความรุนแรงเพื่อแย่งชิงในสิ่งที่ตนปรารถนา ความรุนแรงทางเพศนั้น หากเยาวชนยังมีการรับชมละครประเภทดราม่าอยู่บ่อยครั้ง ก็จะเรียนรู้ความรุนแรงในการสื่อสารทางเพศ การใช้วาจาคำพูดและกิริยาท่าทางที่ยั่ววน การใช้สายตาดูจ้อง การเผยให้เห็นเนื้อตัวส่วนสงวน ฯลฯ ทั้งทางตรงและทางอ้อมทั้งจากนางเอกและนางร้ายที่ล้วนเต็มไปด้วยเหตุผลในการกระทำ สิ่งร้ายที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งนำไปสู่ความเคยชินต่อการรับรู้ของเยาวชน กระทั่งเกิดการยอมรับในความรุนแรงทางเพศ ทั้งโดยรู้ตัวและไม่รู้ตัว ส่วนความรุนแรงทางด้านจิตใจ พบว่า ละครประเภทดราม่า สะท้อนจิตใจของผู้หญิงที่เต็มไปด้วยความอิจฉาริษยา ผูกใจเจ็บ อาฆาตพยาบาท โกรธแค้นชิงชัง หึงหวง ฯลฯ ซึ่งเป็นการจัดกระทำต่อผู้หญิงผ่านละครโทรทัศน์ไปพร้อมกับการถ่ายโอนอุดมการณ์ความเป็นหญิงในลักษณะเช่นว่านี้ไปยังเยาวชนหญิง-ชายได้เรียนรู้ทั้งนี้หากได้รับมากเท่าใดก็ย่อมส่งผลต่อการรับรู้มากตามเท่านั้น (อรนุช เลิศจรยารักษ์, 2541, หน้า 47) จากความเหมือนจริงของการแสดงในละครโทรทัศน์มีผลต่อการรับรู้ของผู้ชม เช่นการแก้แค้นจะเกิดขึ้นกับผู้ชมมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับประสบการณ์ความประทับใจโดยการตีความ บางคนอาจลอกเลียนแบบตามความเชื่อของแต่ละคนและจะฝังใจแบบไม่รู้ตัวซึ่งจะเกิดขึ้นง่ายกับผู้ที่มีอารมณ์อ่อนไหวหรือวัยรุ่น

ละครประเภทประวัติศาสตร์/ย้อนยุค พบว่า ความรุนแรงของผู้หญิงนั้นยังถูกสอดแทรกอยู่ในเนื้อหาความรุนแรงทางเพศและจิตใจจากผู้หญิงจึงเป็นสิ่งที่เยาวชนสังเกตได้จากการรับชมแม้มีอยู่ไม่มากนัก ดังเช่นการยั่ววนของผู้หญิง หรือ การกดขี่ข่มเหง ลวงหลอกให้ได้รับความเจ็บปวดทุกข์ทรมานใจอย่างหนึ่งอย่างใด เนื่องจากละครประเภทประวัติศาสตร์/ย้อนยุค มักใช้วิธีสอดแทรกความรุนแรงในเนื้อหาอย่างแยบยล อาศัยความเป็นวัฒนธรรมตามจารีตเก่าก่อนมาเป็นบริบทรองรับในการสื่อสารความรุนแรง เมื่อเยาวชนเข้าถึงและรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงนำไปสู่การจดจำยอมรับความรุนแรงดังกล่าวโดยไม่รู้เนื้อรู้ตัว (พรพรรณ สมบูรณ์บัติ, 2549, หน้า 87) สื่อละครโทรทัศน์จึงเป็นเสมือนช่องทางหนึ่งในการนำความจริงจากโลกภายนอกมาสู่มนุษย์และมนุษย์ก็สร้างความหมายจากความจริงเหล่านั้นโดยความหมายอาจแตกต่างกัน ในละครประเภทแอคชั่นเป็นการใช้กำลังที่มีพื้นฐานในการกระตุ้น เร้าอารมณ์เพื่อสร้างความตื่นเต้นด้วยการใช้ความรุนแรงอยู่เป็นทุนเดิม เช่นนั้นแล้วจึงเป็นแรงเสริมต่อฉากตอนการใช้ความรุนแรงของผู้หญิงให้เยาวชนเกิดพลังในการรับรู้และเห็นชอบต่อการกระทำความรุนแรงทางด้านร่างกาย ส่วนทางเพศและทางจิตใจตามไปด้วย (รัชดา แดงจำรูญ, 2538, หน้า 257) ภาพของโสเภณีที่ถูกนำเสนอส่วนใหญ่ยังมีลักษณะเดิมคือ แต่งตัวโป๊ แต่งหน้าเข้ม ท่าทางจัดจ้านซึ่งเป็นภาพของ “ผู้หญิงไม่ดีในสายตาของสังคม” ขณะที่ละครประเภทคอมเมดี้นั้น การกระทำต่อร่างกายต่อตนเองและผู้อื่นของตัวละครหญิงที่ดูเฟอเรอหรือการกระทำผิดฝ่าผิดตัวหรือตรงตัว หากรับรู้การใช้ความ

รุนแรงว่า เป็นเรื่องตลกขบขันแล้วเยาวชนอาจนำไปใช้ในชีวิตจริง เช่น เอาสิ่งของตีหัวตนเอง เดินชนกระจก เพื่อให้ผู้อื่นขบขันหรือกระทำกับผู้อื่นโดยการกลั่นแกล้ง เช่น ให้นักินยาถ่ายท้อง หรือทำร้ายร่างกายผู้อื่นอย่างไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นเรื่องเสียหายหรือผิดอะไร แม้แต่ความโປ้หรือการยั่วยุหากถูกนำเสนอไปในทางตลกขบขันก็ถือว่าเป็นการใช้ความรุนแรงทางเพศโดยผู้หญิงผ่านการจัดกระทำที่แยบยลทำให้ไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นเรื่องเลวร้าย เสียหายหรือกลับถูกมองในทางบวกที่เยาวชนหญิงชายไม่รู้เนื้อรู้ตัว การทำร้ายจิตใจด้วยการใช้วาจาหยาบคาย พุดคำทอ การกระทำต่าง ๆ ภายใต้สถานการณ์ที่ชวนขบขัน สบลดกลายเป็นเรื่องตลกจะพัฒนาไปสู่การเรียนรู้และประยุกต์ใช้ในกลุ่มเยาวชนโดยคิดว่าเป็นเรื่องปกติหรือเห็นว่าเป็นพฤติกรรมความรุนแรงเชิงบวก ละครประเภทสยองขวัญ พบว่า ผู้หญิงในละครโทรทัศน์สามารถรับรู้ถึงการให้ความรุนแรงของผู้หญิงผ่านการแสดงสีหน้า แววตาอาฆาต การบิบคอ หรือใช้อำนาจของผีทำร้ายร่างกายทั้งทางตรงและอ้อมให้ได้รับบาดเจ็บ หากเป็นผีตนที่ตีหมักลั่นมีที่มาจากการถูกกระทำทำไปเพื่อล้างแค้น หากเป็นผีร้ายมักเป็นผีที่เต็มไปด้วยกิเลสและความปรารถนา แต่ในภาพรวมผีผู้หญิงมักถูกให้เหตุผลในการให้ความรุนแรงอยู่เสมอ ๆ เมื่อเยาวชนเปิดรับความรุนแรงที่เต็มไปด้วยเหตุผลมากเท่าใด ก็จะยิ่งทำให้เกิดการทำความเข้าใจและยอมรับในการให้ความชอบธรรมกับความรุนแรงนั้นอย่างยิ่งทั้งโดยรู้ตัวและไม่รู้ตัว หากเยาวชนมีการรับรู้อยู่เรื่อย ๆ ก็จะบ่มเพาะซึมซับกลไกทางความคิดการใช้ความรุนแรงดังกล่าวนั้นไปใช้ (นิรินทร์ เกตราไชยอนันต์, 2550, หน้า 221) “ผีอรัก” จะมีอำนาจมากขณะที่พยายามหาชายคนรัก “ผีจ่ายอม” เป็นภาพสะท้อนของผู้หญิงที่ถูกจองจำด้วยอุดมการณ์ ปีศาจปีศาจที่มากในรูปแบบของกรรม หรือพุทธศาสนา โดยใช้อำนาจในทางลบซึ่งจุดจบจะถูกทำให้ อำนาจหมดลงและได้รับโทษที่ก่อไว้

สมมติฐานการวิจัยที่ 3 การรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงของกลุ่มเยาวชนไทย พบว่า หากเยาวชนได้รับรู้ถึงการให้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์อย่างต่อเนื่องย่อมเกิดพัฒนาการทางความเชื่อและความรู้สึกนึกคิดที่จะรับเอาความรุนแรงเข้ามาสู่การแสดงพฤติกรรมเมื่อเกิดความขัดแย้งภายในจิตใจทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่นมากขึ้นตามเช่นกัน ทั้งนี้ พบว่า การรับรู้กับแนวโน้มการเกิดพฤติกรรมความรุนแรงนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างมากในประเด็นข้างต้น **ทางด้านร่างกาย** เยาวชนรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ได้มาก สะท้อนได้ว่า แม้แต่ผู้หญิงก็ยังใช้ความรุนแรงได้ ก็แสดงว่าการใช้ความรุนแรงเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาความขัดแย้งได้จริง **ทางด้านเพศ** เยาวชนรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ได้มาก ซึ่งหากเป็นเยาวชนหญิงก็อาจเชื่อว่า การแต่งตัวโป้หรือการเผยให้เห็นเนื้อตัวส่วนสงวนกับผู้ชายเป็นอำนาจของผู้หญิงที่นำไปสู่การสัมฤทธิ์ผลในสิ่งที่พึงประสงค์ จนนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติตาม ขณะเดียวกันเยาวชนชายก็จะได้รับการกระตุ้นความรู้สึกต่อพัฒนาการสู่เป็นผู้ล่าในเรื่องเพศมากขึ้น **ทางด้านจิตใจ** เยาวชนรับรู้ความรุนแรงของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ได้ปานกลาง นั่นคือ เยาวชนจะเข้าใจว่าแม้แต่ผู้หญิงที่เคยเข้าใจว่าเป็นเพศที่น่าจะมีความอ่อนโยน ใจเย็น แต่ภายในจิตใจก็เต็มไปด้วยความรุนแรงได้เช่นกัน โดยอาจเชื่อว่าการทำร้ายจิตใจตนเองเป็นการสำนึกผิดต่อตนเองรูปแบบหนึ่ง ดังเช่น การโทษตัวเอง การจองจำตนเอง พาตนเองหนีไปจากสังคม ตลอดจนการทำร้ายจิตใจผู้อื่นด้วยการใช้คำพูดให้อีกฝ่ายรู้สึกผิดหวัง หรือได้รับความอับอาย เสียใจอย่างรุนแรง (Carter & Weaver, 2003, p. 290) ผลทางตรงจากสื่อมีความเสี่ยงมากขึ้นเกี่ยวกับการลอกเลียนแบบพฤติกรรมจากตัวละครที่ใช้ความรุนแรงจนนำวิธีการเหล่านั้นมาใช้ในชีวิตจริง โดยเฉพาะในเด็กวัยรุ่นทั้งหญิงและชายรวม ทั้งยังส่งผลทางอ้อมต่อการเรียนรู้สามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติบางประการในการใช้ความรุนแรง

ข้อเสนอแนะเพื่องานวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การศึกษาเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนั้นในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยจะดำเนินการวิจัยในเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) หรือการอภิปรายกลุ่ม (Focus Group) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็ประโยชน์เพิ่มเติม ส่งผลให้ งานวิจัยน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

2. ผู้วิจัยอาจทำการศึกษาถึงบทละครที่มีความรุนแรงกับค่านิยมในปัจจุบันเพื่อทราบถึงตัวแปรอื่นที่ น่าสนใจร่วมกับแนวทางจากความคิดเห็นที่หลากหลายอันนำไปซึ่งประโยชน์ต่อการสร้างและพัฒนาละคร โทรทัศน์ปัจจุบันให้มีศักยภาพที่จะส่งเสริมการลดปัญหาการใช้ความรุนแรงให้กับเยาวชนและผู้คนในสังคมไทย

3. ผู้วิจัยอาจจะศึกษาต่อยอดไปตามท้องที่ที่ข้องเกี่ยวกับการยุติความรุนแรงทุกแห่งในประเทศไทย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อเยาวชนและคนในสังคมอนาคต

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ. (2535). *ภาพลักษณ์ของผู้หญิงในสื่อมวลชน* (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- พรพรรณ สมบูรณ์บัติ. (2549). *หญิงชรา: ภาพตัวแทนในรายการสารคดีโทรทัศน์ “คนค้นคน”*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นรินทร์ เกตุราไชยอนันต์. (2550). *ภาพตัวแทนผู้หญิงในละครโทรทัศน์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ภคมินทร์ เสวตพัฒน์โยธิน. (2559). *การเปิดรับภาพยนตร์ไทย: การเห็นคุณค่าตนเองในวัฒนธรรมสตรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รัชดา แดงจำรูญ. (2538). *ภาพของโสเภณีในละครโทรทัศน์ ปี 2535*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรนุช เลิศจรรรยารักษ์. (2541). *หลักการเขียนบทโทรทัศน์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Barker, M., & Petley, J. (2006). *Ill Effects: The Media/Violence Debate (2nd ed.)*. New York: Routledge.
- Carter, C., & Weaver, C. (2003). *Violence and the Media*. Buckingham: Open University Press.
- Gerbner, G., & Signorielli, N. (1988). *Research on Violence and Terrorism in The Mass Media*. Philadelphia: University of Pennsylvania.
- Potter, W. James. (1997). *Media literacy*. Thousand Oaks, Calif.: Sage Publications.
- Donald & Renov. (2008). *The SAGE Handbook of Film Studies*. London: Sage.

การดำเนินธุรกิจ SMEs ที่ประสบความสำเร็จ ในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ Successful SMEs Business in Amphoe Mueang, Nakhon Sawan.

สุวรรณา โกยม¹, ขวัญนคร อ้นโต², วุฒิชัย คำตา³, สุธิดา แกววิเศษ⁴,
รัตนาภรณ์ ทองจันทร์⁵, ชุติมา พรหมณนันท⁶

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรของผู้ประกอบการ SMEs ในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ประกอบการ SMEs ที่ประสบความสำเร็จ ในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยการสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ภายในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 323 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ใช้สถิติพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยเรียงตามวัตถุประสงค์พบว่า 1) ลักษณะทางประชากรของผู้ประกอบการ SMEs ในอำเภอเมือง จ.นครสวรรค์ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศ ชาย คิดเป็นร้อยละ 50.5 มีช่วงอายุ 26-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.9 สถานภาพสมรส 175 คน คิดเป็นร้อยละ 54.2 มีรายได้ 15,000-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 55.7 กิจการการค้า 123 คน คิดเป็นร้อยละ 38.1 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ประกอบการ SMEs ที่ประสบความสำเร็จ ในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ประกอบการ SMEs ที่ประสบความสำเร็จอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความคิดเห็นในด้านผู้ประกอบการต้องมีความมุ่งมั่นที่จะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.55 และในด้านผู้ประกอบการต้องมีความมั่นใจในตนเองทั้งการคิดและการตัดสินใจ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.48 รองลงมาคือ ด้านผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้ที่มีเครือข่ายหรือกลุ่มเพื่อนสนับสนุนที่ติดต่อตนเองและองค์กรอยู่ในระดับมาก มีค่าน้อยที่สุดเฉลี่ยเท่ากับ 3.82

คำสำคัญ ผู้ประกอบการ SMEs ความสำเร็จ

ABSTRACT

This research aims to: 1) To study the demographic characteristics of SMEs entrepreneur in Nakhonsawan district, Nakhonsawan province. 2) To study the opinions on the characteristics of SMEs entrepreneurs Success in Muang District, Nakhon Sawan Province.

This research is a quantitative research by survey. The sample group is the entrepreneur SMEs in Nakhonsawan district, Nakhonsawan province 323 persons. Use multi-step sampling. The research instrument was a questionnaire. Descriptive statistics were used to analyze

---

¹⁻⁵ นักศึกษาปริญญาตรี สาขาการจัดการ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

⁶ อาจารย์ สาขาการจัดการ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

the data Descriptive statistics were used to analyze the data include Frequency, Percentage, Average and Standard deviation.

Research result sort by objectivity as follows found 1) Demographic characteristics of SMEs entrepreneurs in Nakhonsawan district, Nakhonsawan province. Most of the entrepreneurs are male Accounted for 50.5 percent have an age range 26-39 years. Accounted for 39.9 percent have marital status 175 people. Accounted for 54.2 percent have Income 15,000-30,000 baht. Accounted for 55.7 percent were business Store 123 people. Accounted for 38.1 percent. 2) The opinions on the characteristics of SMEs entrepreneurs Success in Muang District, Nakhon Sawan Province . SMEs entrepreneurs have the opinions about qualifications of successful SMEs were at a high level have the mean was 4.29 . When considering each side, it was found that. Comments on the entrepreneur must be committed to make the business successful have the opinions are at the highest level have the mean score was 4.55. And in the field of entrepreneurship, they must have self-confidence both in thinking and decision making have the opinions are at the highest level have the mean score was 4.48. Secondary is the entrepreneur must have relatives or friends good support for self and organization are at a high level have average minimum is 3.82.

Keywords Entrepreneur SMEs, success

ความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันนี้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ได้กลายเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของระบบเศรษฐกิจประเทศไทย และมีบทบาทที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ อีกทั้งยังช่วยกระตุ้นระบบเศรษฐกิจโดยรวมภายในประเทศให้เติบโต กิจกรรมธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ส่วนใหญ่เป็นภาคเศรษฐกิจที่แท้จริง การดำเนินงานของผู้ประกอบการในธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs รายใหม่ต้องฝ่าฟันอุปสรรคนานัปการ มีผู้ประกอบการจำนวนไม่น้อยต้องพบอุปสรรคจนบางส่วนไม่สามารถแก้ไขได้ หรือไม่สามารถขอกู้เงินสนับสนุนจากสถาบันการเงินได้ และในที่สุดต้องล้มเลิกกิจการไปเพราะไม่สามารถแบกรับภาระต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากผลกระทบของการเกิดวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจได้ บริษัทชั้นนำหลายแห่งก็ถูกนักลงทุนต่างชาติเข้ามาซื้อกิจการราคาถูกรวมธุรกิจส่วนใหญ่ที่สามารถประคองตัวอยู่ได้จนถึงปัจจุบันคือ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2560)

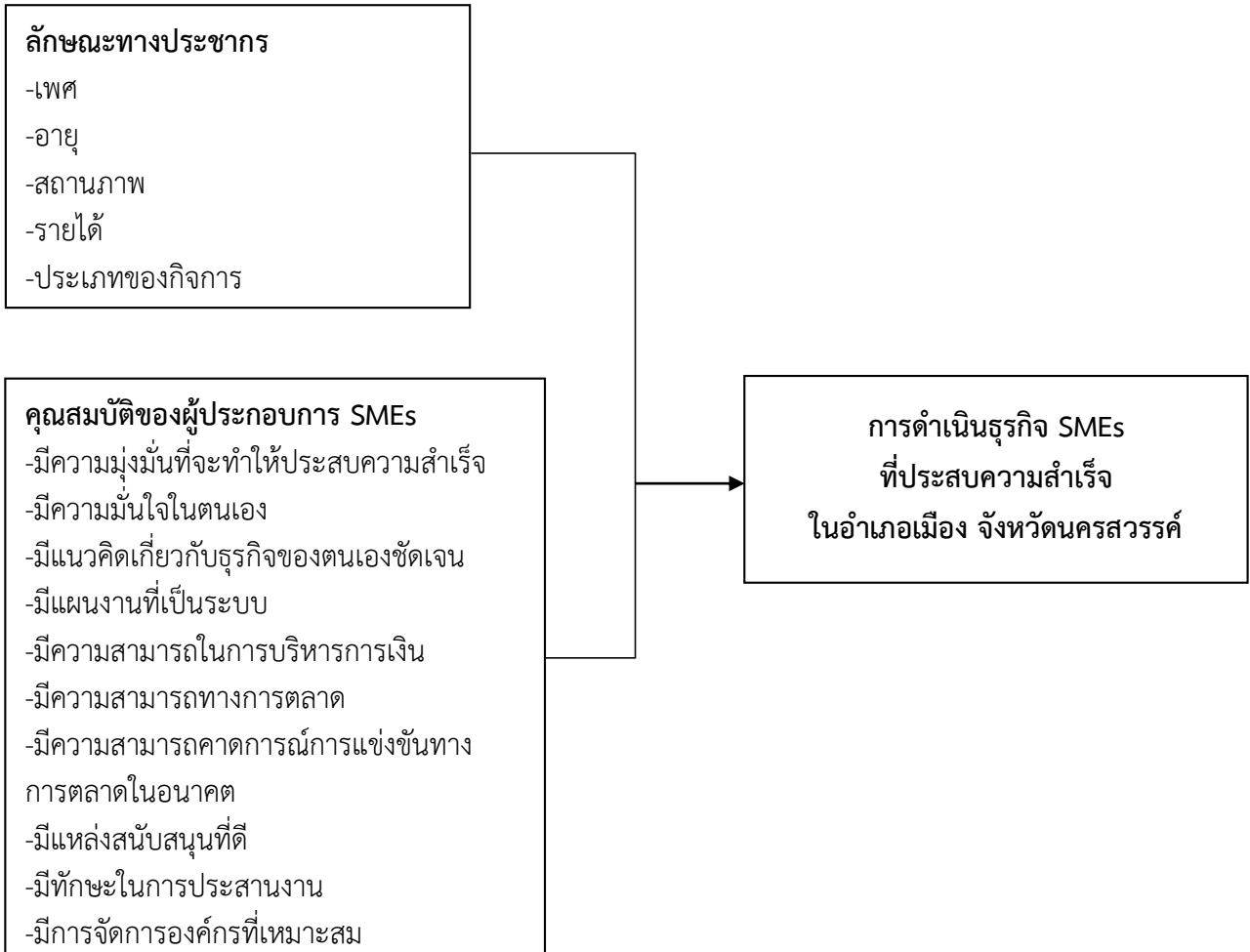
ปัจจุบันอัตราการจ้างงานทั้งในภาครัฐ และภาคเอกชนอยู่ในระดับต่ำ เมื่อนักเรียน นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาเข้ามาส่วนมากหางานทำได้ยากขึ้น เนื่องจากตำแหน่งงานยังมีจำกัดอยู่มาก (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2561) เมื่อเทียบกับจำนวนผู้ที่สำเร็จการศึกษาออกมา ทำให้คนจำนวนไม่น้อยไม่มีงานทำ และคิดที่จะหันเหเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการในธุรกิจต่างๆ ประกอบกับขณะนี้รัฐบาลได้มีนโยบายส่งเสริมและผลักดันให้คนเข้ามาเป็นผู้ประกอบการมากขึ้นทำให้เป็นโอกาสที่ดีของผู้สนใจ และมีความคิดที่จะประกอบธุรกิจเป็นของตนเองได้ เข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการในธุรกิจ SMEs ได้ง่ายขึ้นอีกทั้งภายในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ปัจจุบันมีการขยายตัวของเศรษฐกิจมากขึ้น ทำให้มีการลงทุนในกิจการหลายอย่างเพิ่มขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาในปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจ SMEs ให้ประสบความสำเร็จ ในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อผลที่ได้จากการศึกษาจะได้นำไปปรับใช้ได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรของผู้ประกอบการ SMEs ในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ประกอบการ SMEs ที่ประสบความสำเร็จ ในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจ SMEs ให้ประสบความสำเร็จ ในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยวิธีการสำรวจ ประชากร คือ ผู้ประกอบการ SMEs ในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากร

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง กรณีไม่ทราบจำนวนประชากรจึงได้ใช้สูตรของ W.G.cochran ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน $\pm 5\%$ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 323 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างหลายขั้นตอน โดยมีทั้งสิ้น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามประเภทของกิจการซึ่งมีทั้งหมด 3 ประเภท ได้แก่ การผลิต การบริการ และการค้า

ตารางที่ 1 การแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามประเภทกิจการ

ประเภทของกิจการ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
การผลิต	100 คน
การบริการ	100 คน
การค้า	123 คน
รวมจำนวน	323 คน

ตอนที่ 2 การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1) เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรของผู้ประกอบการ SMEs ในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 และเพศหญิงจำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 49.5 อายุ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในอายุ 26-39 ปี จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 39.9 รองลงมาอยู่ระหว่างอายุ 20-25 ปี จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 39.6 รองลงมาคือช่วงอายุ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 20.4 สถานภาพ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในสถานภาพสมรส จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 54.2 รองลงมาคือสถานภาพโสด จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 38.7 และรองลงมาคือสถานภาพหย่าร้าง จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 รายได้ต่อเดือน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนจำนวน 15,000-30,000 บาท จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 55.7 รองลงมารายได้ต่อเดือนจำนวน ต่ำกว่า-15,000 บาท จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 26.6 รองลงมาคือรายได้ 30,000 ขึ้นไป จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 17.6 ประเภทของกิจการ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบกิจการการค้า จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 38.1 รองลงมาคือกิจการการบริการ จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 และกิจการการผลิต จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 31.1 ตามลำดับ

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ประกอบการ SMEs ที่ประสบความสำเร็จ ในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าในภาพรวม ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ประกอบการ SMEs ที่ประสบความสำเร็จในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านผู้ประกอบการที่ดีต้องมีความมุ่งมั่นที่จะทำให้อุรกิจให้ประสบความสำเร็จอยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ด้านผู้ประกอบการต้องมีความมั่นใจในตนเอง ทั้งการคิด และการตัดสินใจอยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 ด้านผู้ประกอบการจำเป็นต้องมีแนวคิดเกี่ยวกับธุรกิจของตนเองชัดเจนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 ด้านผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการวางแผนงานอย่างเป็นระบบอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ด้านผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการจัดหาเงินทุน เงินหมุนเวียนสำรอง และมีความสามารถบริหารการเงินได้เป็นอย่างดีอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ด้านผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ทางด้านการตลาด และมีความสามารถทางการตลาดอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ด้านผู้ประกอบการต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถที่จะสามารถคาดการณ์ การแข่งขันทางการตลาดในอนาคตอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 ด้านผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้ที่มีเครือข่ายหรือกลุ่มเพื่อนสนับสนุนที่ดีต่อตนเองและองค์กรอยู่ในระดับมาก มีค่าน้อยที่สุดเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 ด้านผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้ที่มีทักษะในการประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 ด้านผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการจัดการองค์กรที่เหมาะสมต่อการดำเนินกิจการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ตารางแสดงค่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ประกอบการ SMEs ที่ประสบความสำเร็จ ในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

คุณสมบัติของผู้ประกอบการ SMEs ที่ประสบความสำเร็จ	$\bar{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น
1.ผู้ประกอบการที่ดีต้องมีความมุ่งมั่นที่จะทำให้ธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ	4.55	.620	มากที่สุด
2.ผู้ประกอบการต้องมีความมั่นใจในตนเอง ทั้งการคิดและการตัดสินใจ	4.48	.617	มากที่สุด
3.ผู้ประกอบการจำเป็นต้องมีแนวคิดเกี่ยวกับธุรกิจของตนเองชัดเจน	4.44	.717	มาก
4.ผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ในการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ	4.32	.773	มาก
5.ผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการจัดหาเงินทุน เงินหมุนเวียนสำรอง และสามารถบริหารการเงินได้เป็นอย่างดี	4.25	.804	มาก
6.ผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ทางการตลาด และมีความสามารถทางการตลาด	4.25	.754	มาก
7.ผู้ประกอบการต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถที่จะสามารถคาดการณ์ การแข่งขันทางการตลาดในอนาคต	4.08	.809	มาก
8.ผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้ที่มีเครือข่ายหรือกลุ่มเพื่อนสนับสนุนที่ดี ต่อตนเองและองค์กร	3.82	.977	มาก
9.ผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้ที่มีทักษะในการประสานงานกับบุคคลหรือ หน่วยงาน	4.09	.858	มาก
10.ผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการ จัดการองค์กรที่เหมาะสมต่อการดำเนินกิจการ	4.22	.887	มาก
รวม	4.29	.781	มาก

อภิปรายผล

1. ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับ ด้านความมุ่งมั่นที่จะทำให้ธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ ไรอัน และคณะ ที่ ม.ล.ชาญโชติ ชมพูนุท ได้รวบรวมและสรุปไว้ ที่กล่าวว่า การเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จนั้น จะต้องทั้งลงทุนและลงแรง ต้องทำงานหนักแทบจะ ไม่มีวันหยุด เพราะต้องวางแผน ตัดสินใจ ดำเนินการ แก้ไขปัญหาอยู่เกือบตลอดเวลา

ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้ประกอบการที่จะประสบความสำเร็จได้นั้น จะต้องรู้จักการวางแผน และกลยุทธ์ที่ดี วิเคราะห์อุปสรรคและหาวิธีป้องกันหรือแก้ไข ในขณะที่เดียวกันก็ต้องมุ่งมั่นต่อเป้าหมายความสำเร็จของกิจการด้วย

2. ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับ ด้านความมั่นใจในตนเอง ทั้งการคิด และการตัดสินใจ ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ ไรอัน และคณะ ที่ ม.ล.ชาญโชติ ชมพูนุท ได้รวบรวมและสรุปไว้ว่า ที่กล่าวว่า คนที่เชื่อมั่นในตนเองจะเป็นคนที่มีกำลังใจให้ตนเองสูง ไม่กลัวที่จะต่อสู้กับปัญหาและอุปสรรค จึงมี โอกาสสูงที่จะบรรลุกับความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ คุณสมบัตินี้จะทำให้คนที่ทำงานด้วยหรือคนอื่น ที่เกี่ยวข้องมีความเชื่อมั่นตามไปด้วย

ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้ประกอบการที่มีความมั่นใจตั้งใจเด็ดเดี่ยว เข้มแข็งมีลักษณะเป็นผู้นำและมีความ เชื่อมั่นที่จะพิชิตเอาชนะสิ่งแวดล้อมที่น่ากลัวได้ ก็จะทำให้กิจการก้าวสู่ความสำเร็จได้

3. ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับ ด้านแนวคิดเกี่ยวกับธุรกิจของตนเองชัดเจน ซึ่งสอดคล้อง กับแนวคิดทฤษฎีของ ไรอัน และคณะ ที่ ม.ล.ชาญโชติ ชมพูนุท ได้รวบรวมและสรุปไว้ ที่กล่าวว่าผู้ประกอบการ

จะต้องรู้ว่าตนเองกำลังอยู่ในธุรกิจอะไร ผลลัพธ์หรือบริการของตนคืออะไร ธุรกิจของตนเมื่อเทียบกับคู่แข่ง มีจุดอ่อน จุดแข็งอย่างไรบ้าง นอกจากนี้ยังต้องรู้ยุทธวิธีว่าทำอย่างไร ธุรกิจของตนจึงจะประสบความสำเร็จได้

ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าผู้ประกอบการจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจของตนเอง และมีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ เช่น ประเภทของกิจการของตนเอง แหล่งตลาดหรือกลุ่มลูกค้า กลยุทธ์ต่างๆที่จะนำไปสู่กันคู่แข่ง เป็นต้น จึงจะทำให้กิจการประสบความสำเร็จได้

4. ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับ ด้านความรู้ ความสามารถในการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ ไรอัน และคณะ ที่ ม.ล.ชาญโชติ ชมพูนุท ได้รวบรวมและสรุปไว้กล่าวไว้ว่า การมีเฉพาะแนวคิดทางธุรกิจที่ดีไม่ได้ยืนยันว่าผู้ประกอบการจะประสบความสำเร็จ แต่ควรมีแผนงานที่เป็นระบบด้วยการมีแผนธุรกิจที่ชัดเจน จะช่วยให้เราวิเคราะห์สถานการณ์ที่เป็นอยู่และที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต เหมือนมีแผนที่อยู่ในมือทำให้ไม่หลงทาง

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับวิจัยเรื่องปัจจัยในการดำเนินธุรกิจของการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จังหวัดนนทบุรี นายณัฐวุฒิ วิเศษ (2555) ซึ่งผลการวิจัยพบว่าผู้ประกอบการต้องบริหารด้วยตัวเองให้มากที่สุด โดยมีนโยบายการจัดการที่ดีชัดเจน มีระบบที่มีมาตรฐานตรวจสอบได้ ทุกขั้นตอน และต้องมีการวางแผนระยะยาว

ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า การวางแผนในการดำเนินงานเป็นขั้นตอนที่ ชัดเจนในทุกกระบวนการส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมของกิจการเป็นไปตามขั้นตอนที่สามารถควบคุมได้และเกิดปัญหาน้อยที่สุดทำให้การประกอบกิจการเป็นไปอย่างราบรื่น

5. ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับ ด้านความสามารถในการจัดหาเงินทุน เงินหมุนเวียนสำรอง และสามารถบริหารการเงินได้เป็นระบบอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ ไรอัน และคณะ ที่ ม.ล.ชาญโชติ ชมพูนุท ได้รวบรวมและสรุปไว้ กล่าวไว้ว่าผู้ประกอบการควรทราบขนาดที่แท้จริงของกิจการเป็นอย่างไร เช่น มีสินทรัพย์ รายได้ ต้นทุน ค่าใช้จ่าย กำไร เป็นอย่างไร ควรรู้วิธีการตรวจสอบฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการ จะได้รับปัญหาและหนทางแก้ไขปัญหาก่อนได้

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ วิจัยเรื่องปัจจัยในการดำเนินธุรกิจของการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม (SMEs) จังหวัดนนทบุรี นายณัฐวุฒิ วิเศษ (2555) ซึ่งผลการวิจัยพบว่าผู้ประกอบการต้องดูแลสภาพทางการเงินให้มั่นคงและน่าเชื่อถือและ ต้องมีการวางแผนเตรียมพร้อมสำหรับการขยายกิจการ และต้องควบคุมและตรวจบัญชีทุกวัน

ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า การดำเนินกิจการจำเป็นจะต้องมีเงินทุน และเงินสำรองไว้เผื่อในยามฉุกเฉิน ดังนั้นผู้ประกอบการ จะต้องมีสามารถในการวางแผนการจัดการทางการเงินและการหาเงินทุนสำรอง เพื่อให้กิจการก้าวเดินไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคง

6. ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับ ด้านความรู้ทางด้านการตลาด และมีความสามารถทางการตลาด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ ไรอัน และคณะ ที่ ม.ล.ชาญโชติ ชมพูนุท ได้รวบรวมและสรุปไว้ เพราะความสามารถทางการตลาดเป็นทักษะที่สำคัญที่จะทำให้กิจการอยู่รอดได้ ผู้ประกอบการจะต้องแสดงฝีมือด้านนี้ให้เห็นชัดเจนว่า ตนเองรู้วิธีการที่จะนำสินค้าหรือบริการเข้าสู่ตลาดให้ประสบผลสำเร็จได้

ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้ประกอบการที่ดี ควรมีความรู้ความสามารถทางการตลาด ไม่ว่าจะเป็นการรู้จักแหล่งกระจายสินค้า รู้จักกลุ่มลูกค้าในระดับต่างๆ รู้ความต้องการของกลุ่มลูกค้า รวมไปถึงกลยุทธ์ทางการตลาด ซึ่งจะทำให้สถานประกอบการสามารถเอาชนะคู่แข่งและสร้างผลกำไรได้สูงขึ้น

7. ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับ ด้านความสามารถที่จะสามารถคาดการณ์ การแข่งขันทางการตลาดในอนาคต มีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ ไรอัน และคณะ ที่ ม.ล.ชาญโชติ ชมพูนุท ได้รวบรวม

และสรุปไว้ เพราะผู้ประกอบการที่ดีจะต้องคาดการณ์ได้แม่นยำว่าสภาพตลาดและการแข่งขันจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร และทำการวางแผนวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ไว้ล่วงหน้า ซึ่งถือว่าเป็นการเตรียมความพร้อม ไม่ได้รอคอยโอกาสทางธุรกิจเข้ามาเฉย ๆ

ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าหากผู้ประกอบการมีความสามารถในการคาดการณ์ทิศทางการแข่งขันทางการตลาด จะทำให้สามารถวางแผนการดำเนินงานหรือหาวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหาล่วงหน้าได้ ซึ่งเป็นข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน

8. ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับ ด้านเครือข่ายหรือกลุ่มเพื่อนสนับสนุนที่ดีต่อตนเองและองค์กร มีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ ไรอัน และคณะ ที่ ม.ล.ชาญโชติ ชมพูนุท ได้รวบรวมและสรุปไว้ เพราะผู้ประกอบการที่จะประสบความสำเร็จนั้นมักจะเป็นบุคคลที่รู้จักเครือข่าย แหล่งสนับสนุนต่างๆ ที่มีผลต่อธุรกิจของตน เช่น ผู้ประกอบการอาวุโสที่อยู่ในธุรกิจเดียวกันที่สามารถสนับสนุนแนวคิด และวิธีการแก้ไขปัญหาในลักษณะที่คล้ายกัน สถาบันการเงินที่สามารถให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเงินทุนและการขยายกิจการ เป็นต้น

ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า แรงสนับสนุนจากครอบครัวและกลุ่มเพื่อนมีส่วนช่วยให้ผู้ประกอบการมีแรงผลักดันในการเดินหน้ากิจการ หรือเมื่อประสบปัญหาสามารถขอคำปรึกษาจากผู้อาวุโสที่มีความรู้ความสามารถในด้านนั้นๆได้

9. ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับ ด้านทักษะในการประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงาน มีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ ไรอัน และคณะ ที่ ม.ล.ชาญโชติ ชมพูนุท ได้รวบรวมและสรุปไว้ เพราะการมีทักษะการประสานงานทั้งภายในกิจการ (กับพนักงานตนเอง) และกับภายนอกกิจการจะช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปได้อย่างราบรื่น ทักษะในการประสานงานนี้รวมถึงการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การมีทักษะในการสื่อสาร การสั่งการ การมีสถานะการเป็นผู้นำ การถ่ายทอดงาน

ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ดี ผู้ประกอบการมีความสามารถในการประสานงานกับพนักงานของตนเองได้ดี และสามารถติดต่อประสานงานกับกลุ่มธุรกิจอื่นเพื่อการเจรจาเกื้อหนุนผลประโยชน์กันได้ จะส่งผลให้กิจการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดการพัฒนาของกิจการไปสู่ระดับที่ดีขึ้นได้

10. ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับ ด้านความสามารถในการจัดการองค์กรที่เหมาะสมต่อการดำเนินกิจการ มีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ ไรอันและคณะ ที่ ม.ล.ชาญโชติ ชมพูนุท ได้รวบรวมและสรุปไว้ เพราะการจัดองค์กรที่เหมาะสมไม่ได้หมายความว่าต้องมีการสร้างองค์กรเหมือนบริษัทใหญ่ โดยทันที แต่หมายถึงการมีสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน ไม่ซับซ้อน เหมาะกับขนาดของกิจการ และสามารถปรับเปลี่ยนได้เป็นระยะ ๆ ตามขนาดขององค์กรที่เติบโตขึ้น

ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดผังองค์กร และการจัดคนเข้าทำงานในแต่ละฝ่ายอย่างเหมาะสม ช่วยให้การดำเนินงานของกิจการเป็นไปอย่างมีระเบียบและเป็นขั้นตอน การจัดคนเข้าทำงานตามตำแหน่งให้ตรงกับความถนัดของพนักงาน จะทำให้งานที่ออกมามีประสิทธิภาพ และเกิดปัญหาแก่สถานประกอบการน้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลจากการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจ SMEs ให้ประสบความสำเร็จ ในอำเภอเมืองจังหวัดนครสวรรค์ ทำให้ทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านต่างๆ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการนำมาใช้ต่อการดำเนินธุรกิจในอนาคตได้ โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ผู้ประกอบการควรจะต้องทำงานอย่างทุ่มเท และให้เวลาอย่างเต็มที่กับการทำงานจึงจะทำให้งานสำเร็จบรรลุเป้าหมาย ซึ่งจะส่งผลให้กิจการประสบความสำเร็จได้

2. ผู้ประกอบการควรมีการสร้างแรงผลักดันในการทำงานให้แก่พนักงานและตนเอง เพื่อเป็นแรงจูงใจในการทำงาน ทำให้การทำงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลให้กิจการประสบความสำเร็จได้
3. ผู้ประกอบการควรจะต้องมีแนวคิดในการทำงานของตนเองให้ชัดเจน รู้ประเภทของกิจการ แหล่งลูกค้า และคู่แข่งของตนเอง เพื่อความได้เปรียบทางการตลาด ซึ่งจะส่งผลให้กิจการประสบความสำเร็จได้
4. ผู้ประกอบการควรมีการวางแผนงานให้เป็นระบบก่อนเริ่มทำธุรกิจ ทั้งการวางแผนแบบระยะสั้น และการวางแผนแบบระยะยาว เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างเป็นระบบ มีระเบียบแบบแผน และเกิดข้อผิดพลาดน้อยที่สุด ซึ่งจะส่งผลให้กิจการประสบความสำเร็จได้
5. ผู้ประกอบการจะต้องให้ความสำคัญกับการบริหารการเงิน เป็นสิ่งที่ต้องศึกษาทำความเข้าใจ และรู้จักแหล่งเงินทุน รวมไปถึงจะต้องมีความสามารถในการจัดหาเงินทุนและบริหารเงินอย่างชาญฉลาด ซึ่งจะส่งผลให้กิจการประสบความสำเร็จได้
6. ผู้ประกอบการควรมีการวางแผนกลยุทธ์ ให้เหนือกว่าคู่แข่ง ซึ่งมีความจำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจอย่างมาก หากผู้ประกอบการมีกลยุทธ์การค้าที่เหนือกว่าคู่แข่ง จะทำให้สามารถเข้าถึงแหล่งตลาดและดึงดูดกลุ่มลูกค้าได้มากกว่า ซึ่งจะส่งผลให้กิจการประสบความสำเร็จได้
7. ผู้ประกอบการควรมีการศึกษาหาโอกาสใหม่ๆ ที่ทำให้ได้ผลกำไรที่มากกว่า เป็นการต่อยอดธุรกิจ ให้มีความหลากหลาย และเพิ่มกลุ่มลูกค้าให้หลากหลายมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้กิจการประสบความสำเร็จได้
8. การที่มีแหล่งสนับสนุนที่ดี จะทำให้ผู้ประกอบการได้รับโอกาสทางธุรกิจมากขึ้น ดังนั้น ผู้ประกอบการควรจะต้องสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้ประกอบการธุรกิจอื่นๆที่อยู่ในธุรกิจประเภทคล้ายๆกัน
9. ผู้ประกอบการควรมีทักษะในการติดต่อเจรจาและประสานงาน เพื่อให้ธุรกิจของตนเองได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานต่างๆ ซึ่งจะส่งผลให้กิจการประสบความสำเร็จได้
10. ผู้ประกอบการควรมีการจัดองค์กรให้เป็นระบบ ต่อการบริหารงาน จะช่วยให้การบริหารงานนั้นดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ซึ่งจะส่งผลให้กิจการประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อธุรกิจเพิ่มเติม เช่น ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ด้านกฎหมายและนโยบายของรัฐ เป็นต้น
2. ควรมีการทำวิจัยกลุ่มผู้ประกอบการ SMEs อื่นๆในจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อศึกษาถึงจุดแข็งของธุรกิจ SMEs ที่ประสบความสำเร็จ

บรรณานุกรม

- ณัฐภูมิ วิเศษ. (2555). *ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจของการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จังหวัดนนทบุรี* (รายงานการวิจัย). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2560, 27 ตุลาคม). *SMEs ไทยในปัจจุบัน*. [เว็บไซต์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.sme.go.th/th/download.php?modulekey=224>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2561, 27 ตุลาคม). *สรุปผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2561*. [เว็บไซต์]. เข้าถึงได้จาก <https://www.ryt9.com/s/nso/2855235>
- อังสนา ประสี และขจรวรรณ อธิรัตน์. (2555). *ปัญหาการดำเนินงานและความต้องการการสนับสนุนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดนครสวรรค์* (รายงานการวิจัย). นครสวรรค์: สถาบันมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเอกชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
Job motivation of employees in private sector in
Muang district Nakhon Sawan Province.

สุพัฒตรา โพธิ์ศรี¹, ปริญญาภรณ์ รอดจันทร์², ศิริรัตน์ บุญไทย³, ธนวัฒน์ สร้อยดี⁴,
ทิพย์สุตา คงเมือง⁵

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรของพนักงานเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 2) เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยการสำรวจ กลุ่มตัวอย่างคือพนักงานเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ลักษณะทางประชากรของพนักงานเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ พนักงานส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.2 มีช่วงอายุ 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 56.0 วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 65.2 ตำแหน่งงานส่วนใหญ่คือพนักงานระดับปฏิบัติการ คิดเป็นร้อยละ 70.5 ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ระหว่าง 1-3 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.8 สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 58.5 และมีรายได้ 10,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 67.5 2) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ปัจจัยภายในพนักงานมีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องในสังคมมีแรงจูงใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 รองลงมาคือความต้องการความสำเร็จในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 ต่อมาคือความต้องการในลักษณะของงานที่ปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 สุดท้ายความต้องการด้านความรับผิดชอบของทุกฝ่ายและความต้องการความก้าวหน้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ปัจจัยภายนอกพนักงานมีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความต้องการทางด้านร่างกาย มีแรงจูงใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 รองลงมาคือความต้องการความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ต่อมาคือความต้องการทางสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 ต่อมาคือความต้องการด้านสถานะของอาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 ต่อมาคือความต้องการด้านการควบคุมและการประเมินผลงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 ต่อมาคือความต้องการด้านสภาพการทำงานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 และสุดท้ายคือความต้องการความเป็นอยู่ส่วนตัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83

คำสำคัญ : แรงจูงใจ การปฏิบัติงาน พนักงานเอกชน

ABSTRACT

This research aims to : 1) To study the demographic characteristics of employees in private sector at Nakhonsawan district in Nakhonsawan province. 2) To study the motivation of employees of private sector at Nakhonsawan district in Nakhonsawan province.

---

¹⁻⁴ นักศึกษาปริญญาตรี สาขาการจัดการ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

⁵ อาจารย์ สาขาการจัดการ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

This research is a quantitative research by survey. The samples groups were employees in private sector at Nakhonsawan district in Nakhonsawan province 400 people. Use a convenient sampling method. The instrument used to collect data was a questionnaire. The statistics are: frequency, Percentage, average and standard deviation.

The research found 1) That Demographic characteristics of employees in private sector at Nakhonsawan district in Nakhonsawan province. Most employees are female. Accounted for 41.2% Have age range is 20 – 30 years old. Accounted for 56.0% Bachelor Degree Accounted for 65.2% Most of the position of jobs are Operating level. Accounted for 70.5% Duration of operation between 1-3 years. Accounted for 39.8% status single Accounted for 58.5% and the income is 10,001-20,000 baht. Accounted for 67.5% 2) Motivation in the performance of employees in private sector at Nakhonsawan district in Nakhonsawan province. Found to need to be regarded in society Accounted for 4.27% need for success in the working Accounted for 4.26% need in the nature of work for practice Accounted for 4.24% need for responsibilities of all parties Accounted for 4.20% Physical needs Accounted for 4.17% need for security Accounted for 4.12% Social needs Accounted for 4.09% needs of career status Accounted for 4.08% needs control and evaluation requirements Accounted for 4.06% needs of work Condition Accounted for 3.97% needs to private life Accounted for 3.83%

Keyword : Motivation, performance, employees in private sector

ความสำคัญของปัญหา

ทรัพยากรมนุษย์ถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะช่วยผลักดันให้องค์กรสามารถดำเนินกิจการให้มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้ ดังนั้นบุคคลที่จะเข้ามาช่วยพัฒนาองค์กรให้มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และสร้างคุณค่าให้กับองค์กร (สุธานีธิ์ นุกูลอึ้งอารี, 2555, หน้า 1)

ซึ่งปัจจุบันพนักงานขององค์กรเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจต่างๆ ขององค์กรให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์กร ดังนั้นจะเห็นได้ว่าองค์กรที่ประสบผลสำเร็จได้ก็เนื่องมาจากประสิทธิภาพของพนักงานในองค์กรเป็นสำคัญ ถ้าพนักงานในองค์กรขาดประสิทธิภาพ ไม่มีความรู้ความสามารถ ขาดแรงจูงใจในการทำงาน ไม่มีความรักความผูกพันต่อองค์กรแล้ว ก็จะทำให้เกิดปัญหาต่อการปฏิบัติงานตามมา เช่น การทำงานไม่เต็มประสิทธิภาพทำให้ไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ เกิดการโยกย้ายเปลี่ยนงานบ่อย อัตราการเข้าออกจางานค่อนข้างสูง ซึ่งในที่สุดองค์กรนั้นก็จะเป็นองค์กรที่ไม่สามารถประสบผลสำเร็จ

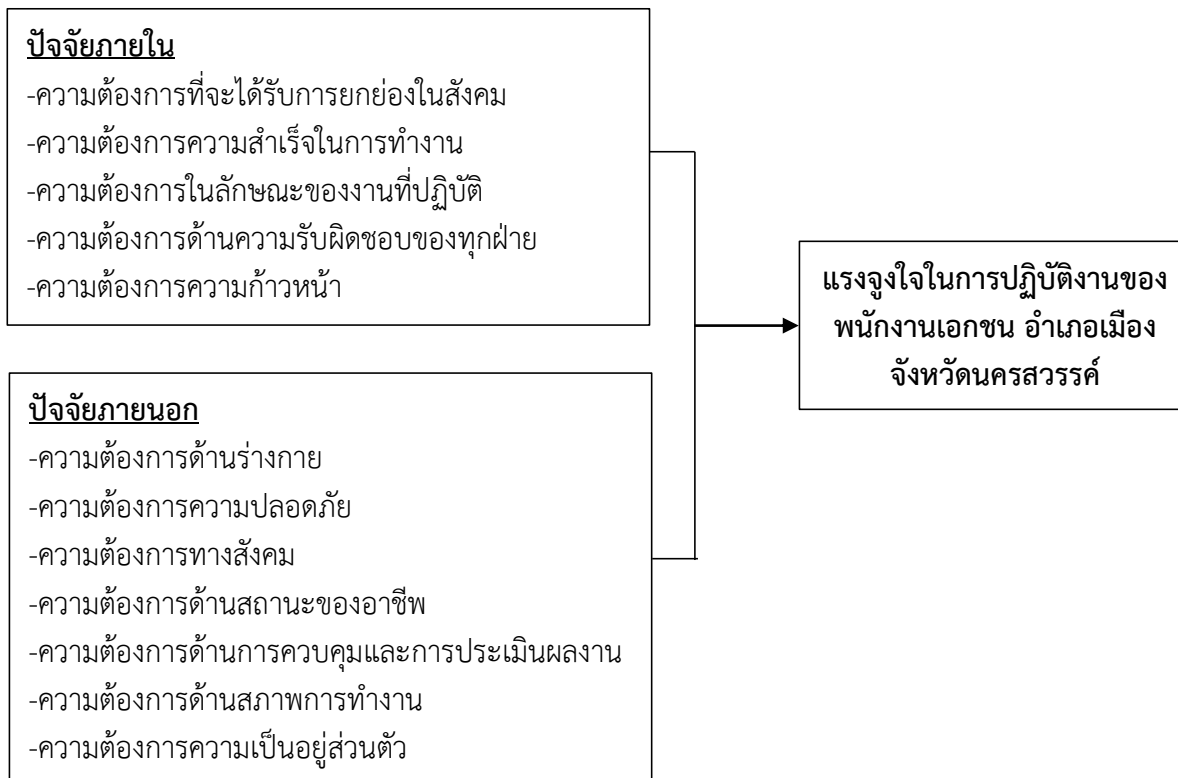
หน่วยงานเอกชน เป็นหน่วยงานที่คนสมัยใหม่ต้องการทำงานเป็นอย่างมาก เพราะเป็นช่องทางนำพาไปสู่ความก้าวหน้าในการทำงาน ซึ่งปัจจุบันมีการเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ย่อมต้องอาศัยการทำงาน of พนักงาน หากพนักงานเกิดความรู้สึกไม่ชอบทำงาน เกิดการลางาน ขาดงานบ่อย ลาออกจากงาน และทำงานไม่เต็มความสามารถ ซึ่งส่งผลเสียต่อองค์กรเป็นอย่างมาก

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรของพนักงานเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยวิธีการสำรวจ มีประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ พนักงานเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

1.1 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากไม่ทราบขนาดของประชากรจึงใช้สูตรในการคำนวณของ W.G.Cochran ในการกำหนดขนาดตัวอย่าง ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน $\pm 5\%$ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 323 คน

1.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากพนักงานเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ในบริเวณแหล่งชุมชนและสถานที่ต่างๆ เช่น สถานที่ทำงาน สถานที่ราชการ ห้างสรรพสินค้า ร้านค้า ตลาด ฯลฯ เพื่อความสะดวก ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย โดยก่อนทำการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้คำถามนำเพื่อคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในขั้นต้นว่า ท่านเป็นพนักงานเอกชนที่ทำงานใน อ.เมือง จ.นครสวรรค์ หรือไม่ ก่อนจะทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนั้นด้วยแบบสอบถามที่เตรียมไว้ต่อไป

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบ สอบถาม มีการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ดังนี้ หลังจากที่ได้จัดทำแบบสอบถามแล้วเสร็จในเบื้องต้น ผู้วิจัยได้นำไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องตรงตามเนื้อหา ความเหมาะสมในการใช้ภาษา ความชัดเจนของคำถาม มีการทดสอบความเชื่อมั่น ดังนี้ หลังจากแบบสอบถามได้ผ่านการพิจารณา ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทำการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด นำผลการทดสอบไปวิเคราะห์ประสิทธิภาพและหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยการคำนวณตามสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ค่าความเชื่อมั่นที่ได้ คือ 0.76

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการไปแจกแบบสอบถามด้วยตนเองและรอเก็บคืนทันทีที่สำเร็จ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1) พบว่า พนักงานส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 51.2 มีอายุ 20-30 ปี จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 56.0 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 261 คน คิดเป็นร้อยละ 65.2 ตำแหน่งงานส่วนใหญ่คือตำแหน่งพนักงานระดับปฏิบัติการ จำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 70.5 มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ระหว่าง 1-3 ปี จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8 พนักงานส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสเป็น โสด จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 58.5 ส่วนใหญ่มีรายได้ 10,001-20,000 บาท จำนวน 270 คน คิดเป็นร้อยละ 67.5

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2) พบว่า ปัจจัยภายในพนักงานมีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องในสังคมมีแรงจูงใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 รองลงมาคือความต้องการความสำเร็จในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 ต่อมาคือความต้องการในลักษณะของงานที่ปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 สุดท้ายความต้องการด้านความรับผิดชอบของทุกฝ่ายและความต้องการความก้าวหน้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20

ปัจจัยภายนอกพนักงานมีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความต้องการทางด้านร่างกาย มีแรงจูงใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 รองลงมาคือความต้องการความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ต่อมาคือความต้องการทางสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 ต่อมาคือความต้องการด้านสถานะของอาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 ต่อมาคือความต้องการด้านการควบคุมและการประเมินผลงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 ต่อมาคือความต้องการด้านสภาพการทำงานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 และสุดท้ายคือความต้องการความเป็นอยู่ส่วนตัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานที่มีต่อแรงจูงใจด้านต่างๆในภาพรวมของปัจจัยภายใน

แรงจูงใจด้านต่างๆ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับแรงจูงใจ
ปัจจัยภายใน			
ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องในสังคม	4.27	.860	มาก
ความต้องการความสำเร็จในการทำงาน	4.26	.775	มาก
ความต้องการในลักษณะของงานที่ปฏิบัติ	4.24	.770	มาก
ความต้องการด้านความรับผิดชอบของทุกฝ่าย	4.20	.838	มาก
ความต้องการความก้าวหน้า	4.20	.815	มาก
รวม	4.23	.812	มาก

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานที่มีต่อแรงจูงใจด้านต่างๆในภาพรวมของปัจจัยภายนอก

แรงจูงใจด้านต่างๆ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับแรงจูงใจ
ปัจจัยภายนอก			
ความต้องการทางด้านร่างกาย	4.17	.813	มาก
ความต้องการความปลอดภัย	4.12	.834	มาก
ความต้องการทางสังคม	4.09	.821	มาก
ความต้องการด้านสถานะของอาชีพ	4.08	.828	มาก
ความต้องการด้านการควบคุมและการประเมินผลงาน	4.06	.887	มาก
ความต้องการด้านสภาพการทำงาน	3.97	.957	มาก
ความต้องการความเป็นอยู่ส่วนตัว	3.83	.036	มาก
รวม	4.05	.882	มาก

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งการอภิปรายออกเป็น 2 ประเด็น คือ

1. ลักษณะส่วนบุคคลของพนักงานเอกชนในการปฏิบัติงาน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ลักษณะส่วนบุคคลของพนักงานเอกชนในการปฏิบัติงาน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง มีอายุ 20-30 ปี มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี อยู่ในตำแหน่งงานพนักงานระดับปฏิบัติการและมีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ระหว่าง 1-3 ปี ซึ่งมีความสอดคล้อง กับ โชติกา ระโส (2555, หน้า 110) พบว่า ลักษณะส่วนบุคคลของพนักงานเอกชนในการปฏิบัติงานส่วนบุคคลของพนักงานเอกชนในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีอยู่ในตำแหน่งงานพนักงานระดับปฏิบัติการกล่าวคือ มีความสอดคล้องในด้านบุคลากรในระดับการศึกษามีการปฏิบัติงานหลากหลายด้าน

ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าพนักงานเพศหญิง มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานมากกว่าเพศชาย มีช่วงอายุ 20-30 ปี เป็นช่วงอายุที่มีแรงจูงใจในการทำงานมากที่สุด

2.ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเอกชนในการปฏิบัติงาน อำเภอเมือง จังหวัด นครสวรรค์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องในสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ความต้องการความสำเร็จในการทำงานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 ความต้องการในลักษณะของงานที่ปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ย 4.24 ความต้องการในทางด้านความรับผิดชอบของทุกฝ่าย มีค่าเฉลี่ย 4.20 ความต้องการทางด้าน ความก้าวหน้า มีค่าเฉลี่ย 4.20 ความต้องการทางด้านร่างกาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ความต้องการความ ปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ความต้องการทางสังคมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 ความต้องการด้านสถานะของ อาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 ความต้องการด้านการควบคุมและการประเมินผลงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 ความต้องการด้านสภาพการทำงาน มีค่าเฉลี่ย 3.97 ความต้องการด้านความเป็นส่วนตัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย เรื่อง การศึกษาวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบล ค่ายเนินวง ตำบลบางกะจะ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ปฐมวงศ์ สีหาเสนา (2557, หน้า 130) พบว่า บุคลากรเทศบาลตำบลค่ายเนินวง มีแรงจูงใจอยู่ในในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่า บุคลากรมีแรงจูงใจเกือบทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานมี แรงจูงใจอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านสถานะของอาชีพมีแรงจูงใจอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความสัมพันธ์กับ ผู้บังคับบัญชามีแรงจูงใจอยู่ในระดับมากที่สุดด้านการปกครองบังคับบัญชามีแรงจูงใจอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผลการวิจัยของผู้วิจัยนั้นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะยุคสมัยที่เปลี่ยนไปการทำงานมีการใช้สื่อ electronics ในการทำงานมากยิ่งขึ้นดังนั้นบุคลากรจึงลดความสำคัญในด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และบุคลากรมีความสามารถในการทำงานได้หลายหลายในเวลาเดียวกันจึงลดความสำคัญของสถานะของ อาชีพ อีกทั้งบุคลากรการศึกษาที่สูงมากขึ้นจึงมีวุฒิภาวะในการเข้าใจและรับรู้ถึงเหตุผลของการตัดสินใจของผู้บังคับบัญชา ส่งผลให้แรงจูงใจด้านนี้อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านความต้องการที่จะได้รับการยกย่องในสังคม ผู้บังคับบัญชาควรยอมรับในความสามารถของ พนักงานและเปิดโอกาสให้พนักงานได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ กล่าวคำชมพนักงานเวลาพนักงาน เสมอเวลาที่พนักงานปฏิบัติงานดี หรือปฏิบัติดีเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับพนักงานคนอื่นๆ
2. ด้านความต้องการความสำเร็จในการทำงาน องค์กรควรมีการจัดประชุม หรืออบรมให้กับ พนักงานในหัวข้อของงานที่พนักงานได้รับมอบหมาย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน เพิ่มความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์และระยะเวลาที่องค์กรกำหนด
- 3.ด้านความต้องการในลักษณะของงานที่ปฏิบัติ องค์กรควรมีการจัดสรรคนที่ปฏิบัติงานให้ตรงกับ ความสามารถ หรือตามความชอบ ความถนัดของพนักงานเพื่อให้พนักงานใช้ความสามารถที่มีอย่าง เต็มที่ และจัดฝึกอบรมให้พนักงานมีความรู้ความเข้าใจถึงหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติมากขึ้น
4. ด้านความต้องการด้านความรับผิดชอบของทุกฝ่าย องค์กรควรมีการจัดอบรมให้ความรู้กับพนักงาน ในเรื่องของการให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกันกับพนักงานในองค์กรเพราะในองค์กรประกอบไปด้วย พนักงานหลายฝ่ายที่ต้องทำงานร่วมกันทุกคนจึงต้องมีความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อช่วยให้ การดำเนินงานในองค์กรเป็นไปด้วยความราบรื่น

5. ด้านความต้องการความก้าวหน้า ในองค์กรควรมีหลักในการพิจารณาพนักงานที่มีผลงานดี ให้เลื่อนขั้นหรือตำแหน่งงานไปสู่ความก้าวหน้าที่สูงขึ้น เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการทำงาน

6. ด้านความต้องการทางด้านร่างกาย องค์กรควรพิจารณาเพิ่มอัตราเงินเดือนของพนักงาน เพราะเงินถือเป็นหนึ่งในปัจจัย 4 ที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต และควรเพิ่มสวัสดิการ ให้กับพนักงาน อาทิ เช่น ค่าเดินทาง อาหารกลางวันและเครื่องดื่ม ประกันชีวิต กองทุนสวัสดิการเงินฉุกเฉิน

7. ด้านความต้องการความปลอดภัย องค์กรควรมีระบบรักษาความปลอดภัย ทั้งกับตัวพนักงาน และ ทรัพย์สินของพนักงาน เช่น มียามรักษาความปลอดภัยตลอด 24 ชม. และมีลานจอดรถที่มีระบบรักษาความปลอดภัย Steel Locker สำหรับใส่ของที่มีค่า

8. ด้านความต้องการทางสังคม ควรจะมีนโยบายการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างเพื่อนร่วมงาน และ ผู้บังคับบัญชา เพื่อให้เพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชาได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ได้มีโอกาสพบปะ พูดคุยออกความคิดเห็น เช่น กีฬาสีประจำปี การจัดดูงานนอกสถานที่เพื่อลดช่องว่างในการทำงานเปิด โอกาสพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้ดียิ่งขึ้น

9. ด้านความต้องการด้านสถานะของอาชีพ องค์กรควรเพิ่มสวัสดิการประจำตำแหน่งให้กับ พนักงานที่มีตำแหน่งสูงๆ เพื่อเป็นผลตอบแทนในการทำงานให้กับพนักงาน และยังเป็นแรงกระตุ้นให้ พนักงานคนอื่นๆเห็นถึงความสำคัญในการทำงานด้วย เช่น ที่จอดรถส่วนตัวสำหรับผู้ที่มีตำแหน่งสูงๆ เงินประจำตำแหน่ง เป็นต้น

10. ด้านความต้องการด้านการควบคุมและการประเมินผลงาน ผู้บริหารต้องมีความยุติธรรมในการ บริหารองค์กร มีการประเมินผลงานของพนักงานตามประสิทธิภาพของงาน เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับ พนักงานว่าผู้บริหารมีความยุติธรรมในการทำงาน

11. ด้านความต้องการด้านสภาพการทำงาน ภายในองค์กรควรมีการจัดสรรพื้นที่ให้ดูเป็นระเบียบ เรียบร้อย มีแสงสว่างที่เพียงพอต่อการทำงาน เพื่อให้พนักงานรู้สึกดีในขณะที่ปฏิบัติงานในองค์กร

12. ด้านความต้องการความเป็นอยู่ส่วนตัว องค์กรมีสถานที่ตั้งอยู่ไม่ไกลจากที่พักอาศัย หรือ ครอบครัวเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางของพนักงาน และลดระยะเวลาในการเดินทาง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะพนักงานเอกชน ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานของภาครัฐ โดยนำผลการวิจัยที่ได้มา เปรียบเทียบกันว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

2. การทำในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สำรวจแบบสอบถามเฉพาะในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ในครั้งต่อไป ควรที่จะมีการศึกษาวิจัยทั้งจังหวัดนครสวรรค์

3. การวิจัยครั้งต่อไปควรใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็น (Probability Sampling) เพื่อที่จะสามารถนำผลที่ได้อ้างอิงไปยังประชากร

บรรณานุกรม

โชติกา ระโส. (2555). *แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปฐมวงศ์ สีหาเสนา. (2557). *แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลค่ายเนินวง ตำบลบางกะจะ อำเภอเมืองจันทบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุธานี นุกูลอั้งอารี. (2555). *การศึกษาคความพึงพอใจในงานของพนักงาน บริษัท การบินไทย จำกัด*

(มหาชน) กรณีพนักงานบริษัทการบินไทยฯ สำนักงานใหญ่. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต).

กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการในด้านการให้บริการของสถานีรถไฟนครสวรรค์

Satisfaction of service users in the service of Nakhon Sawan Railway Station.

ศยามล วรรณะ¹, สุนิษา ธีระพงษ์², พิมพิไล ฝ่ายสงฆ์³, ธนาวุฒิ ดิษสละ⁴, ประพจน์ มโนวรรณ⁵,
ชมานนท์ นาทาบารุง⁶

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะประชากรของผู้ใช้บริการในด้านการให้บริการของสถานีรถไฟนครสวรรค์ 2) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการในด้านการให้บริการของสถานีรถไฟนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ผู้ที่ใช้บริการสถานีรถไฟนครสวรรค์ จำนวน 400 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บริการสถานีรถไฟนครสวรรค์ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุต่ำกว่า 25 ปี กำลังศึกษาปริญญาตรี อาชีพนักเรียนและนักศึกษา รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการในด้านการให้บริการของสถานีรถไฟนครสวรรค์ พบว่า ผู้ใช้บริการมีระดับความพึงพอใจในด้านการให้บริการโดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 ซึ่งสามารถจำแนกออกมาเป็นรายด้าน ดังต่อไปนี้ ด้านระยะเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 ด้านความสะดวก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 ด้านความสามารถของพนักงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 ด้านความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 ด้านองค์ประกอบของสถานี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88

คำสำคัญ ความพึงพอใจ : สถานีรถไฟนครสวรรค์

ABSTRACT

Abstract this research aims to : 1) To study the demographic characteristics of users. of Nakhonsawan train station 2) To study satisfaction of user in terms of service of Nakhonsawan train station. The sample used in this study include people who use the service Nakhonsawan train station 400 people. Collect data by questionnaire. Data analysis by statistics percentage, average, standard deviation. There is a convenient sampling method.

The research found that users Nakhonsawan train station. The majority of respondents were female. Under 25 years old. Studying bachelor, Student occupations. Monthly income is less than 10,000 bath. Satisfaction of users in terms of service of Nakhonsawan train station found that. The users are satisfied in terms of service at high level is overview 5 facet, average 3.78 can classified as individual as follows. The duration average is 3.68. The convenience average is 3.97. The capability of employees average is 3.82. The security average is 3.58. The station components average is 3.88.

---

¹⁻⁵ นักศึกษาปริญญาตรี สาขาการจัดการ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

⁶ อาจารย์ สาขาการจัดการ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

Keywords : satisfaction , Nakhonsawan train station

ความสำคัญของปัญหา

ในการให้บริการนั้นการสร้าง ความพึงพอใจให้แก่ผู้ใช้บริการถือเป็นสิ่งสำคัญ เพราะความพึงพอใจที่เกิดขึ้นในใจของผู้ใช้บริการจะเป็นปัจจัยทำให้กลับมาใช้บริการซ้ำ ๆ อีกในครั้งต่อไปหรือแนะนำบริการให้แก่คนที่รู้จัก ด้วยเหตุนี้ “การบริการที่มีคุณภาพ” จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจ โดยทั่วไปหลายครั้งที่ผู้ใช้บริการเกิดความพึงพอใจขึ้นมาด้วยเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ บางเรื่อง ในขณะที่เดียวกันก็อาจเกิดความรู้สึกไม่พอใจด้วยเรื่องไร้สาระเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่นกัน ในการให้บริการนั้นนอกจากคุณภาพของสินค้าหรือบริการที่น่าเสนอต่อลูกค้าแล้วยังต้องอาศัยความสามารถในการเข้าถึงจิตใจและเข้าใจพฤติกรรมของผู้ใช้บริการแต่ละคน เพื่อที่จะสามารถตอบสนองต่อความต้องการ และสามารถปฏิบัติหน้าที่ของผู้ให้บริการได้อย่างเหมาะสมและนำเสนอบริการที่ดีที่สุดให้แก่ผู้ใช้บริการ ทั้งนี้ (พจน์ พจนพานิชย์กุล, 2558) จังหวัดนครสวรรค์เป็นศูนย์กลางการคมนาคมในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างและภาคกลางตอนบน เป็นชุมทางของคมนาคมที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นถนน รถไฟ หรือทางน้ำ (Aun Noii, 2558) รถไฟกำลังเป็นที่นิยมในการเดินทางรองลงมาจากทางถนน และ มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นมากกว่าเดิม อาจเป็นเพราะช่วงนี้มีข่าวเรื่องรถไฟตูไฟไหม้และเกิดอุบัติเหตุ ทำให้ผู้โดยสารหวาดกลัวที่จะใช้บริการนอกจากนี้ยังมีข่าวอุบัติเหตุเกี่ยวกับรถโดยสารเป็นประจำโดยเฉพาะช่วงเทศกาลหรือวันหยุดยาว

สถานีรถไฟนครสวรรค์ เดิมชื่อว่าสถานีรถไฟหนองปลิง ตั้งอยู่ที่ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ สร้างขึ้นหลังจากยุคที่เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำในสมัยก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475 และภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ก็ได้สร้างสถานีรถไฟขึ้น ลักษณะอาคารเป็นคอนกรีตผสมไม้ ชั้นเดียว หลังคาทรงปั้นหยา เป็นแบบมาตรฐานการรถไฟ ในอดีตเป็นสถานีรถไฟประจำจังหวัด นครสวรรค์ต่อจากสถานีรถไฟปากน้ำโพ และได้เปลี่ยนชื่อเป็นสถานีรถไฟนครสวรรค์ และหลังจากที่มีสถานีรถไฟนครสวรรค์ ก็ทำให้ความสำคัญของการคมนาคมในแม่น้ำแควใหญ่และการใช้เส้นทางน้ำลดลง ปัจจุบัน สถานีรถไฟนครสวรรค์ ได้ลดความสำคัญของการคมนาคมในแม่น้ำแควใหญ่ เนื่องจากมีการใช้เส้นทางน้ำน้อยลง แต่ยังเป็นสถานีรถไฟ ที่สำคัญในการคมนาคมสู่ภาคเหนือ และยังเป็นย่านขบวนรถสินค้าแก๊ส ปตท. อยู่ห่างจากสถานีรถไฟกรุงเทพเป็นระยะทาง 245.78 กิโลเมตร (สมคิด พันธุ์ชาติ, 2555, หน้า 2)

การวิจัยเรื่องนี้จึงมุ่งศึกษา ลักษณะทางประชากรของผู้ใช้บริการ และความพึงพอใจของผู้ใช้บริการในด้านการให้บริการของสถานีรถไฟนครสวรรค์ โดยวิเคราะห์อัตราการให้บริการรถไฟที่เป็นอันดับรองลงมาจากทางถนนและสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนั้นคืออุบัติเหตุทางท้องถนน เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและปรับปรุงสถานีรถไฟนครสวรรค์เพื่อให้ประชาชนมาใช้บริการมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะประชากรของผู้ใช้บริการของสถานีรถไฟนครสวรรค์
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการในด้านการให้บริการของสถานีรถไฟนครสวรรค์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการบริการ

ไพโรพนา ศรีเสน (2544) กล่าวว่า การบริการ คือ กิจกรรมหรือกระบวนการในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งของบุคคลหรือองค์กร เพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคลอื่นให้ได้รับความสุข และความสะดวกสบายหรือเกิดความพึงพอใจจากผลของการกระทำนั้น โดยมีลักษณะเฉพาะของตนเองไม่สามารถจับต้องได้ ไม่สามารถครอบครองเป็นเจ้าของในรูปธรรมและไม่จำเป็นต้องรวมอยู่กับสินค้าหรือผลิตภัณฑ์อื่นๆ ทั้งยังเกิดจากความเอื้ออาทร มีน้ำใจไมตรี เปี่ยมด้วยความปรารถนาดี ช่วยเหลือเกื้อกูลให้ความสะดวกรวดเร็ว ให้ความเป็นธรรมและความเสมอภาค

พงษ์เทพ ปิยวัฒนาเมธา (2546) รายงานว่า หลักของการให้บริการนั้นต้องสามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลส่วนใหญ่ ได้ แต่ขณะเดียวกันก็ต้องดำเนินการไปโดยอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอเท่าเทียมกันทุกคน ทั้งยังให้ความสะดวกสบายไม่สิ้นเปลืองทรัพยากร และไม่สร้างความยุ่งยากให้แก่ผู้ใช้บริการมากเกินไป โดยการให้บริการที่มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อผู้รับบริการมากที่สุด คือ การให้บริการที่ไม่คำนึงถึงตัวบุคคลหรือเป็นการให้บริการที่ปราศจากอารมณ์ไม่มีความชอบพอ

รัชยา กลุวานิชไชยนันท์ (2535) กล่าวว่า การบริการที่ประสบความสำเร็จจะต้องประกอบด้วยปัจจัย 10 ประการ ดังนี้

1. ความเชื่อถือได้ (reliability) ประกอบด้วย
  - 1.1 ความสม่ำเสมอ (consistency)
  - 1.2 ความพึ่งพาได้ (dependability)
2. การตอบสนอง (responsive) ประกอบด้วย
  - 2.1 ความเต็มใจที่จะให้บริการ
  - 2.2 ความพร้อมที่จะให้บริการ
  - 2.3 มีการติดต่ออย่างต่อเนื่อง
3. ปฏิบัติต่อผู้ใช้บริการเป็นอย่างดี
  - 3.1 สามารถในการสื่อสาร
  - 3.2 สามารถในการบริการ
  - 3.3 สามารถในความรู้วิชาการที่จะให้บริการ
4. การเข้าถึงบริการ (access) ประกอบด้วย
  - 4.1 ผู้ใช้บริการเข้าใช้หรือรับบริการได้สะดวก
  - 4.2 ระเบียบขั้นตอนไม่ควรมากมายและมีความซับซ้อนเกินไป
  - 4.3 ผู้บริการใช้เวลารอคอยไม่นาน
  - 4.4 เวลาที่ให้บริการเป็นเวลาสะดวกสำหรับผู้ใช้บริการ
  - 4.5 อยู่ในสถานที่ที่ผู้ใช้บริการสามารถเข้าติดต่อได้สะดวก
5. ความสุภาพอ่อนโยน (courtesy) ประกอบด้วย
  - 5.1 การแสดงความสุภาพต่อผู้ใช้บริการ
  - 5.2 ให้การต้อนรับที่เหมาะสม
  - 5.3 ผู้ให้บริการมีบุคลิกภาพที่ดี
6. การสื่อสาร (communication) ประกอบด้วย
  - 6.1 มีการสื่อสารชี้แจงขอบเขตและลักษณะของงานบริการ
  - 6.2 มีการอธิบายขั้นตอนการให้บริการ
7. ความซื่อสัตย์ (credibility) คุณภาพของงานบริการมีความเที่ยงตรงน่าเชื่อถือ
8. ความมั่นคง (security) ประกอบด้วย ความปลอดภัยทางกายภาพ และทรัพย์สิน เช่น เครื่องมือและอุปกรณ์ สัมภาระ
9. ความเข้าใจ (understanding) ประกอบด้วย
  - 9.1 การเรียนรู้ผู้ใช้บริการ
  - 9.2 การแนะนำและการเอาใจใส่ผู้ใช้บริการ
10. การสร้างสิ่งที่จับต้องได้ (tangibility) ประกอบด้วย
  - 10.1 การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ให้พร้อมสำหรับการให้บริการ
  - 10.2 การเตรียมอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ
  - 10.3 การจัดเตรียมสถานที่ให้บริการสวยงาม

กฤษณ ธนาพงศธร (2528) ได้ให้ความเห็นในเรื่องหลักการให้บริการที่ดีว่า มีหลักการดังต่อไปนี้

1. การให้บริการที่สอดคล้องกับความต้องการของส่วนใหญ่
2. การให้บริการโดยยึดหลักความสม่ำเสมอ
3. การให้บริการโดยยึดหลักความเสมอภาค
4. การให้บริการโดยยึดหลักประหยัด
5. การให้บริการโดยยึดหลักความสะอาด

จากการพิจารณาแนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการ แสดงให้เห็นว่าเป้าหมายของการให้บริการนั้น คือ การสร้างความพึงพอใจแก่ผู้ใช้บริการ ดังนั้นการที่จะวัดการให้บริการว่าจะบรรลุเป้าหมายหรือไม่นั้น วิธีหนึ่ง คือ การวัดความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ เพราะการวัดความพึงพอใจนี้ เป็นการตอบคำถามว่า หน่วยงานมีหน้าที่ให้บริการมีความสามารถสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนได้หรือไม่ เพียงใด อย่างไรก็ตาม พอสรุปความหมายของการบริการได้ว่า เป็นการปฏิบัติรับใช้เพื่อตอบสนองความต้องการและความจำเป็นของลูกค้าหรือคนที่มาขอรับบริการ บริการเป็นสิ่งที่ไม่สามารถสัมผัสจับต้องได้หรือแสดงความเป็นเจ้าของได้ แต่สามารถที่จะถูกรับรู้ในเชิงความพึงพอใจและสามารถช่วยรักษาลูกค้าไว้ได้

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

พริแมทเลท (อ้างถึงใน ปรียา วงศ์วานชาติ, 2544, หน้า 98) กำหนดแนวคิดความพึงพอใจในบริการไว้ดังนี้

1. รักษาความสัตย์สุจริตให้กับลูกค้าหรือผู้ใช้บริการ เช่น เมื่อมีการนัดหมายการให้บริการเมื่อใดก็ตาม ผู้ใช้บริการจะต้องทำตามการนัดหมายนั้นโดยไม่บิดพลิ้ว และควรให้บริการอย่างเต็มใจและรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ เป็นมิตร ซึ่งถือเป็นกุญแจสำคัญข้อแรกในการให้บริการลูกค้า
2. การรับโทรศัพท์ที่โทรเข้ามา แต่ครั้งจะต้องรีบรับอย่างรวดเร็วภายในไม่เกิน 5 นาที การรับโทรศัพท์ช้าถือว่าเป็นการทำลายภาพพจน์และความน่าเชื่อถือขององค์กรอาจทำให้ลูกค้าเกิดการรู้สึกเบื่อ
3. การตอบรับในเรื่องเอกสารหรือหลักฐานต่าง ๆ ที่มีการส่งมายังบริษัทหรือองค์กรอาจจะไม่จำเป็นต้องตอบทุกฉบับแต่ถ้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้บริการหรือสอบถามบริการหรือข้อแนะนำต่าง ๆ ที่มีต่อองค์กรหรือบริษัท ควรได้รับการตอบกลับให้เสร็จภายใน 2 วัน ไม่น่าจะตอบรับในรูปแบบใดก็ตามแต่อาจจะมีเอกสารบางอย่างที่ไม่สามารถตอบให้เสร็จภายใน 2 วัน แต่ผู้ขายหรือผู้ให้บริการจะต้องมีกำหนดเป้าหมายที่แน่ชัดว่าจะเสร็จเมื่อใด
4. ไม่ควรให้ลูกค้าหรือผู้ใช้บริการรอคอยนานเกิน 5 นาที การให้ลูกค้าหรือผู้ใช้บริการรอเป็นเวลานาน อาจเป็นการสร้างความรู้สึกที่ไม่ดีต่อผู้ใช้บริการ เพราะหลักความจริงข้อหนึ่งที่ต้องยึดถือคือ เวลาเป็นเงินทอง ดังนั้นการปล่อยให้ลูกค้ารอคอยนานอาจเป็นการสูญเสียทางเศรษฐกิจการค้าได้ การที่ผู้ให้บริการสามารถให้บริการที่รวดเร็ว จึงเป็นปัจจัยที่สร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้าเป็นอย่างมาก
5. พนักงานทุกคนจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อลูกค้าการติดต่อหรือทำธุรกิจกันทุกครั้งพนักงานต้องให้เกียรติลูกค้า อ่อนน้อมถ่อมตน พุดจาอ่อนหวาน ความสนใจที่ให้แก่ลูกค้าสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งเล็กน้อยที่ผู้ให้บริการสามารถปฏิบัติต่อลูกค้าได้ ซึ่งจะมีมันต์ขลังอย่างมากในการดึงดูดลูกค้าให้กลับมาใช้บริการได้ในครั้งต่อไป
6. เมื่อมีสิ่งบกพร่องเกิดขึ้นควรแจ้งให้ลูกค้าทราบล่วงหน้าก่อนที่จะเข้ามาพบการกระทำเช่นนี้ช่วยลดความรู้สึกที่ไม่ดีจากลูกค้าได้ในครั้งต่อไป
7. ระบบการทำงานต้องมีความน่าเชื่อถือ รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

8. ต้องแก้ไขปัญหาและข้อผิดพลาดทุกครั้งอย่างรวดเร็ว

9. พนักงานทุกคนในการทำงานต้องเป็นผู้รู้ คือ พนักงานทุกคนควรศึกษาข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวกับงานและองค์กรของตนเป็นอย่างดี เช่น รู้เกี่ยวกับการทำให้ รู้ข้อมูลหรือองค์กรที่ตนทำงาน รู้ว่าจะต้องทำงานอะไรบ้างให้สำเร็จ รู้จักวิธีแก้ไขปัญหา เป็นต้น

10. พนักงานจะต้องให้บริการแก่ลูกค้าและติดตามผลว่า ลูกค้าได้รับบริการเป็นที่น่าพอใจแล้วหรือยัง เช่น เมื่อลูกค้าต้องการมาติดต่อกับฝ่ายสินค้า พนักงานจะต้องสามารถพาไปหรือชี้ทางหรือแนะนำให้ไปหาบุคคลที่ลูกค้าต้องการพบ โดยจะต้องติดตามหรือซักถามลูกค้าว่าได้รับคำตอบเรียบร้อยหรือยัง การกระทำเช่นนี้จะทำให้ผู้ใช้บริการหรือลูกค้ามีความพึงพอใจ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการในด้านการให้บริการของสถานีรถไฟนครสวรรค์” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยวิธีการสำรวจ มีประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้ ประชากร คือ ประชาชนที่มาใช้บริการหรือเคยใช้บริการสถานีรถไฟนครสวรรค์อย่างมาก 5 เดือน

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากไม่ทราบขนาดของประชากรจึงใช้สูตรในการคำนวณของ W.G.Cochran ในการกำหนดขนาดตัวอย่าง ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน $\pm 5\%$ คำนวณออกมาแล้วตัวเลขเท่ากับ 323 เพื่อเป็นการป้องกันความคลาดเคลื่อนในการเก็บข้อมูล จึงมีการเก็บจำนวนกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้เพิ่มเป็น 400 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) โดยการเลือกสุ่มตัวอย่างที่สถานีรถไฟนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ และแจกแบบสอบถามผู้ที่ใช้บริการสถานีรถไฟนครสวรรค์ จนครบจำนวนตัวอย่างจำนวน 400 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการในด้านการให้บริการของสถานีรถไฟนครสวรรค์” มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ มีการเก็บข้อมูลโดยผู้ทำวิจัยได้แจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง และรอเก็บคืนรวบรวมจนครบตามจำนวน ใช้วิธีแจกแบบสอบถามในเวลาเร่งด่วน คือ ช่วงเช้า และช่วงเย็น

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการในด้านการให้บริการของสถานีรถไฟนครสวรรค์” มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

จากการศึกษา เรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บริการในด้านการให้บริการของสถานีรถไฟนครสวรรค์ สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะทางประชากรของผู้ใช้บริการสถานีรถไฟนครสวรรค์ พบว่า

ลักษณะทางประชากร		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ระดับการศึกษา	ต่ำกว่ามัธยมต้น	71	17.8
	มัธยมศึกษาตอนต้น	53	13.3
	มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	98	24.5
	อนุปริญญา / ปวส.	46	11.5
	ปริญญาตรี	130	32.5
	สูงกว่าปริญญาตรี	2	0.5
	รวม	400	100.0
2. อาชีพ	เกษตรกร	68	17.0
	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	54	13.5
	นักเรียน/นักศึกษา	166	41.5
	พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน	68	17.0
	ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	29	7.3
	อื่นๆ	15	3.8
	รวม	400	100.0
3. รายได้ต่อเดือน	ต่ำกว่า 10,000	273	68.3
	10,000 – 20,000	115	28.8
	20,001 – 30,000	8	2.0
	มากกว่า 30,000	4	1.0
	รวม	400	100.0
4. เพศ	ชาย	147	36.8
	หญิง	253	63.2
	รวม	400	100.0
5. อายุ	ต่ำกว่า 25	197	49.3
	25 – 35	95	23.8
	36 – 45	33	8.3
	46 – 55	31	7.8
	56 ขึ้นไป	44	11.0
	รวม	400	100.0

2. ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเรื่องการให้บริการของสถานีรถไฟนครสวรรค์ พบว่า

ผู้ใช้บริการมีระดับความพึงพอใจในด้านการให้บริการโดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.78 ซึ่งสามารถจำแนกออกมาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ตามลำดับดังต่อไปนี้

ความพึงพอใจการให้บริการ ของสถานีรถไฟนครสวรรค์โดยภาพรวม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
ด้านความสะอาด	3.97	0.835	มาก
ด้านองค์ประกอบของสถานี	3.88	0.878	มาก
ด้านความสามารถของพนักงาน	3.82	0.806	มาก
ด้านระยะเวลา	3.68	0.847	มาก
ด้านความปลอดภัย	3.58	0.819	มาก
รวม	3.78	0.837	มาก

ด้านความสะอาด เช่น การซื้อตั๋ว การจองตั๋ว การคืนหรือเปลี่ยนตั๋ว และที่นั่งสำหรับรอขบวนโดยสาร พบว่า ผู้ใช้บริการสถานีรถไฟนครสวรรค์ มีระดับความพึงพอใจในการใช้บริการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97

ด้านองค์ประกอบของสถานี เช่น ห้องน้ำ ห้องขายตั๋ว และร้านขายของชำ พบว่า ผู้ใช้บริการสถานีรถไฟนครสวรรค์ มีระดับความพึงพอใจในการใช้บริการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88

ด้านความสามารถของพนักงาน เช่น ให้บริการด้วยความรวดเร็ว ใช้ภาษาที่สุภาพ ให้คำแนะนำเหมาะสม และมีไหวพริบในการแก้ปัญหา พบว่า ผู้ใช้บริการสถานีรถไฟนครสวรรค์ มีระดับความพึงพอใจในการใช้บริการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82

ด้านระยะเวลา เช่น มีความรวดเร็วในการจำหน่ายตั๋ว และความตรงต่อเวลาของการเดินรถไฟ พบว่า ผู้ใช้บริการสถานีรถไฟนครสวรรค์ มีระดับความพึงพอใจในการใช้บริการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68

ด้านความปลอดภัย เช่น การรับฝากกระเป๋าสัมภาระ และการรับฝากรถจักรยานยนต์และรถยนต์ พบว่า ผู้ใช้บริการสถานีรถไฟนครสวรรค์ มีระดับความพึงพอใจในการใช้บริการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งการอภิปรายออกเป็นประเด็น ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะทางประชากรของผู้ใช้บริการสถานีรถไฟนครสวรรค์

ลักษณะทางประชากรของผู้ใช้บริการสถานีรถไฟนครสวรรค์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุต่ำกว่า 25 ปี มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพนักเรียน นักศึกษา มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัชฎาภรณ์ ธงชาย (2551) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 25-35 ปี มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้ไม่เกิน 20,000 บาทต่อเดือน ซึ่งจากการวิจัยพบว่ามีข้อแตกต่างกันในด้านอาชีพ ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้นอาชีพที่เข้าใช้บริการมากที่สุดคือ พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง ส่วนของผู้วิจัยนั้นเป็นอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา

ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้ใช้บริการที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท สนใจใช้บริการสถานีรถไฟมาก เพราะรัฐบาลมีบริการรถไฟฟรีให้กับประชาชน ทำให้ผู้ใช้บริการที่ไม่มีรายได้ประจำเลือกที่จะใช้

บริการรถไฟมากกว่ารถโดยสารอื่นๆ เหตุอาจเป็นเพราะค่าโดยสารมีราคาแพงกว่า และความสะดวกที่จะเดินทางไปในสถานที่นั้นๆอาจใกล้สถานีรถไฟมากกว่ารถโดยสาร

2. ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเรื่องการให้บริการของสถานีรถไฟนครสวรรค์

ผู้ให้บริการส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในด้านการให้บริการของสถานีรถไฟนครสวรรค์ ในด้านระยะเวลา สอดคล้องกับแนวคิดความพึงพอใจของ ฟรีแมนเทท กล่าวไว้ว่า ควรให้บริการอย่างเต็มใจ และรวดเร็ว ไม่ควรปล่อยให้ผู้ใช้บริการรอคอยเป็นเวลานาน เพราะการรอเป็นเวลานานอาจเป็นการสร้างความรู้สึกที่ไม่ดีต่อผู้ใช้บริการการที่ผู้ให้บริการสามารถให้บริการที่รวดเร็ว จึงเป็นปัจจัยที่สร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้าเป็นอย่างมาก

การให้บริการของสถานีรถไฟ ผลวิจัยพบว่า สอดคล้องกับ การบริการที่ประสบความสำเร็จ จะต้องประกอบด้วยปัจจัย 10 ประการ ของรัชยา ในด้านความสะดวกสอดคล้องกับการเข้าถึงบริการ คือ ผู้ใช้บริการสามารถเข้าใช้บริการได้สะดวก ขั้นตอนไม่ซับซ้อนเกินไป สถานที่เข้าติดต่อได้สะดวก ในด้านความสามารถของพนักงานสอดคล้องกับความสามารถ ความสุภาพอ่อนโยน และการสื่อสาร คือ มีความสามารถที่จะสื่อสาร แก้ไขปัญหาหรือแนะนำ ด้วยถ้อยคำที่สุภาพและเหมาะสม ในด้านความปลอดภัยสอดคล้องกับความมั่นคง ซึ่งประกอบด้วยความปลอดภัยทางกายภาพ และทรัพย์สิน ในด้านองค์ประกอบของสถานี สอดคล้องกับการสร้างสิ่งจำเป็นที่จับต้องได้ คือ การจัดเตรียมอุปกรณ์และสถานที่ให้พร้อมสำหรับให้บริการและสวยงาม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ด้านระยะเวลา ควรมีการวางแผนคาดการณ์เวลาที่ขบวนรถโดยสารจะวิ่งสวนทางกัน
- 1.2 ด้านความสะดวก ควรเพิ่มที่นั่งสำหรับรอขบวนรถโดยสารให้มากพอสำหรับผู้ใช้บริการ
- 1.3 ด้านความสามารถของพนักงาน ควรมีการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้ให้กับพนักงานอย่างสม่ำเสมอ และควรมีการประเมินประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานในทุกปี
- 1.4 ด้านความปลอดภัย ควรที่จะเพิ่มมาตรการในการรับฝากกระเป๋าสัมภาระและบริการรับฝากรถจักรยานยนต์และรถยนต์ให้มากขึ้นกว่าเดิม ควรเพิ่มประตูในที่ฝากรถจักรยานยนต์เพื่อความปลอดภัยของทรัพย์สินของผู้ใช้บริการ
- 1.5 ด้านองค์ประกอบของสถานี ในส่วนของสภาพห้องน้ำควรที่จะปรับปรุงให้มีความสะอาดและนำผู้ให้บริการให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยความพึงพอใจของผู้ใช้บริการในด้านการให้บริการของสถานีรถไฟนครสวรรค์ ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรเป็นการวิจัยความพึงพอใจของผู้ใช้บริการในด้านการให้บริการของขบวนรถโดยสารสายที่ผ่านสถานีรถไฟนครสวรรค์ เช่น สายกรุงเทพ - เด่นชัย, สายลพบุรี - พิษณุโลก เป็นต้น เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานีรถไฟนครสวรรค์ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

บรรณานุกรม

ไพโรพนา ศรีเสน. (2544, 7 ตุลาคม). *การบริการ*. [เว็บไซต์]. เข้าถึงได้จาก

<https://www.gotoknow.org/posts/492001>

กุลธณ ธนาพงศธร. (2528, 7 ตุลาคม). *หลักการให้บริการที่ดี*. [เว็บไซต์]. เข้าถึงได้จาก

<https://www.gotoknow.org/posts/492001>

รัชฎาภรณ์ ธงชาย. (2551). *คุณภาพการให้บริการและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อสถานีรถไฟหัว
ลำโพง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปริญ วงศ์วานชาติ. (2544). *พฤติกรรมของผู้ใช้อินเตอร์เน็ตและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพหุมิติของอิเล็คทรอนิกส์*.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พงษ์เทพ ปิยวัฒนาเมธา. (2546, 7 ตุลาคม). *การบริการ*. [เว็บไซต์]. เข้าถึงได้จาก

<https://www.gotoknow.org/posts/492001>

พจน์ พจนพานิชย์กุล. (2558, 7 ตุลาคม). *พฤติกรรมลูกค้ากับการให้บริการที่โดนใจ*. [เว็บไซต์]. เข้าถึงได้
จาก <https://sites.google.com/site/potarticle/article5-1>

รัชยา กุลวานิชไชยนันท์. (2535, 15 ตุลาคม). *การบริการที่ประสบความสำเร็จจะต้องประกอบด้วยปัจจัย 10
ประการ*. [เว็บไซต์]. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/492001>

สมคิด พันธุ์โชติ. (2555). *ความพึงพอใจของผู้โดยสารที่มีต่อสถานีรถไฟหัวลำโพง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
โทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.

Aun Noii. (2558, 15 ตุลาคม). *ประวัตินครสวรรค์*. [เว็บไซต์]. เข้าถึงได้จาก

https://site.google.com/prawatiphranreswr/prawati_nkhrswrrkh

การสื่อแสดงของเพศหลากหลาย: ขนบสื่อในภาพยนตร์ไทย

"The Gender Variation in Performance: Mass Media Convention in Thai Films"

ภคมินทร์ เศวตพัฒน์โยธิน¹, วันสนันท์ นุชนารถ², พิมพ์นารา บรรจง³

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การสื่อแสดงของเพศหลากหลาย: ขนบสื่อในภาพยนตร์ไทย” โดยการศึกษาเชิงคุณภาพ วัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาจริยธรรมของสื่อมวลชนไทยต่อการผลิตซ้ำภาพแทนกลุ่มเพศหลากหลายในภาพยนตร์ไทย 2. เพื่อศึกษาแนวทางออกและข้อเสนอแนะผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับจริยธรรมของสื่อมวลชนต่อการผลิตซ้ำภาพแทนกลุ่มเพศหลากหลายต่อภาพยนตร์ไทย 3. เพื่อศึกษาผลในการผลิตภาพยนตร์ที่สะท้อนภาพกลุ่มเพศหลากหลาย โดยวิเคราะห์ตัวบทร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลวิจัยพบว่า เพศหลากหลายมักถูกนำเสนอให้เป็นตัวตลก มีปมชีวิต ผักไฟเรื่องเพศพูดจาหยาบค้าย สะท้อนถึงสิทธิความเสมอภาค สิทธิมนุษยชน และเสรีภาพในการสื่อแสดงความเป็นตัวตนอื่นใด กระบวนการสื่อความหมายในภาพยนตร์ไทยต้องคำนึงถึงจริยธรรมต่อภาพเพศหลากหลาย ขนบสื่อถือเป็นกรอบปฏิบัติ ส่วนหลักจริยธรรมนักสื่อสารมวลชนควรมีรากฐานอยู่ในจุดเดียวกันโดยผู้ผลิตภาพยนตร์ต้องยึดถือและรับผิดชอบการนำเสนอ ทว่า เสนอเนื้อหาเหมาะสมก็จะเป็นสารเนื้อดีส่งไปยังผู้ชม หากตรงกันข้ามถือว่าสื่อมวลชนได้ทำร้ายสังคม

คำสำคัญ: การสื่อแสดง เพศหลากหลาย ขนบสื่อ

Abstract

“The Gender Variation in Performance: Mass Media Convention in Thai Films” by qualitative research. Objectives 1. To study the ethics of Thai mass media in representation of negative gender in Thai films. 2. To study the ethical issues and recommendations of mass media journalists on representation of gender in Thai film. 3. To study the effect of film production on the negative image of gender. The results of the study revealed that multiple sexes were often proposed as clowns. Reflections on the Rights of Equality Human rights and freedom of publicity The interpretation process in Thai films must take into account gender ethics. The media is considered a practical framework. The ethics of journalists should be based on the same point that film producers must take and responsibility for presentation. The content is appropriate, it is a good substance sent to the audience. If the opposite is considered the media has harmed society.

Keyword: Performance, Gender Variation, Ethics of Media

---

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² อาจารย์ สาขาวิจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

³ อาจารย์ สาขานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

บทนำ

ภาพยนตร์ถือเป็นสื่อมวลชนในการสร้างความเป็นจริงไปยังผู้ชมโดยสร้างชุดความหมายให้ผู้ชมเชื่อในโลกความเป็นจริงที่ถูกสร้างขึ้นและยังสร้างวัฒนธรรมมวลชนที่แฝงฝังความเชื่ออุดมการณ์ให้คนมีแนวปฏิบัติในการดำรงชีวิตที่คล้ายๆ กันเป็นอันหนึ่งเดียวในเชิงประสบการณ์จนผู้ชมคนดูบริโภคอุดมการณ์อย่างไม่รู้เนื้อรู้ตัว ประการแรก ภาพยนตร์ไทยนำเสนอภาพแทน (Representation) เพศหลากหลาย ซึ่งกลุ่ม LGBTQ มักถูกนำเสนอให้เป็นตัวตลก เป็นตัวปัญหาของสังคม มีปมชีวิตที่เลวร้าย หรือเสมือนเป็นคนผิดปกติทางจิต ประการที่สอง เมื่อส่องมองเชิง “จริยธรรม” เพศหลากหลายในภาพยนตร์ไทยกลับสะท้อนถึงการกดทับและละเมิดสิทธิเสรีภาพความเป็นมนุษย์ที่หลอมสร้างผ่านความบันเทิงด้วยวิธีที่แยบคายอยู่บ่อยครั้ง ประการสุดท้ายคือ ผู้กำกับ ผู้ประพันธ์ภาพยนตร์ไทยไม่ว่าเพศใดมักมุ่งเสนอภาพกลุ่มเพศหลากหลายเป็นคนแปลกแยกจากบรรทัดฐานสังคม

ขนบของสื่อเสมือนเส้นแบ่งเขตที่เป็นปฏิบัติการภายใต้กรอบพื้นฐานจิตสำนึก ความรับผิดชอบ คุณธรรม ศีลธรรมจึงจะเป็นจริยธรรมแท้จริง เพราะจริยธรรมเป็นแนวทางจัดสรรชีวิตปัจเจกและกลุ่มวิชาชีพเพื่อความสงบสุขของสังคม โดยภาพยนตร์มีภาษาเฉพาะตัวพิเศษโดยมีการเล่าเรื่องด้วยภาษาภาพ การเลือกภาพและลำดับภาพที่สัมพันธ์กัน ภาษาของการเคลื่อนไหวที่สร้างได้หลายลักษณะทั้งผู้แสดง มุมกล้อง ภาษาเวลา การย้อนเหตุการณ์กลับไปกลับมาที่แสดงถึงความนึกคิดของคนใดคนหนึ่งที่คุณสามารถยอมรับและเข้าใจได้ ภาษาของสีที่สร้างความหมายทางอารมณ์ และอิทธิพลในชักจูงสะกดจิตคนดูหลงเคลิ้มตามอารมณ์ตลอดช่วงเวลา 2 ชั่วโมงที่ฉาย ซึ่งภาพยนตร์ได้ผลิตวัฒนธรรมมวลชนไปยังผู้รับสารจำนวนมาก (Mc Quail, 1983, p. 213) ความเชื่อที่ว่าภาพยนตร์สามารถเผยแพร่ได้อย่างกว้างขวางดูเป็นจริงเป็นจัง สามารถสร้างผลกระทบทางความรู้สึกและอารมณ์ให้กับผู้ชมได้อย่างมาก และสร้างความบันเทิงโดยสอดแทรกเข้ากับสาระและปรุงแต่งให้เหมือนจริงได้อย่างดี

“ความหลากหลายทางเพศ” จึงเกี่ยวข้องในการทำความเข้าใจอัตลักษณ์และพฤติกรรมรวมถึงการปฏิบัติทางเพศ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีการถกเถียงกันมายาวนานในประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา ความหลากหลายทางเพศเป็นความคิด ต้องการเปิดพื้นที่ในการสื่อแสดงตัวตนหรืออัตลักษณ์ทางเพศตนซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นไปตามบรรทัดฐานและกฎเกณฑ์ของสังคม การสื่อแสดงอัตลักษณ์ทางเพศในแบบที่ต่างไปจาก “ผู้ชาย” และ “ผู้หญิง” เป็นสิ่งที่พบเห็นได้ในหลายวัฒนธรรม ดังที่เคยมีการถกเถียงเชิงแนวคิดทฤษฎีสังคมตะวันตกที่แบ่งออกระหว่างชั่วที่เชื่อในระบบสองเพศที่มีเพียงเพศชายและเพศหญิงเท่านั้น และปฏิเสธการสื่อแสดงอัตลักษณ์พฤติกรรมทางเพศที่ไม่ตรงกับเพศตามธรรมชาติกับอีกชั่วที่เชื่อว่ามนุษย์สื่อแสดงพฤติกรรมอารมณ์ความรู้สึกและอัตลักษณ์ทางเพศได้หลากหลายโดยไม่จำเป็นต้องผูกติดอยู่กับเพศธรรมชาติหรือเพศสรีระแต่อย่างใด

ผู้ศึกษาเห็นว่า การสร้างสรรค์ภาพยนตร์ไทยยังขาดความตื่นรู้ในเชิงจริยธรรมนับตั้งแต่กระบวนการสร้างเนื้อหาและวิธีการนำเสนอ ดังที่เราัมักเห็นภาพแทนกลุ่มเพศหลากหลายในลักษณะเช่นว่านี้ที่ยังถูกผลิตซ้ำ แพร่กระจาย ถ่ายโอนความเชื่อ อุดมการณ์ เรื่อยมาจนเป็นภาพเหมารวม (Stereotyped) จนก่อตัวเป็นมายาคติ (Myth) ที่รัดรั้งอิสรภาพกลุ่มเพศหลากหลายผ่านการคลุกเคล้าด้วยความบันเทิงจนได้รับความนิยมและยอมรับจาก ผู้ชมคนส่วนใหญ่ที่เชื่อและเข้าใจว่ากลุ่มเพศหลากหลายล้วนมีพฤติกรรม “เป็นจริง” ดังภาพที่ปรากฏ จนเร่งผลิตซ้ำสู่ตลาดกลายเป็นจิตสำนึกผิดที่ว่า “หนังดีคือหนังทำเงิน” ซึ่งชี้ให้เห็นว่ากลไกการผลิตภาพยนตร์ไทยพยายามมองข้ามประเด็นเชิงจริยธรรมในส่วนนี้ไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาจริยธรรมของสื่อมวลชนไทยต่อการผลิตซ้ำภาพแทนกลุ่มเพศหลากหลายในภาพยนตร์ไทย
2. เพื่อศึกษาแนวทางออกและข้อเสนอแนะผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับจริยธรรมของสื่อมวลชนต่อการผลิตซ้ำภาพแทนกลุ่มเพศหลากหลาย
3. เพื่อศึกษาผลในการผลิตภาพยนตร์ที่สะท้อนภาพกลุ่มเพศหลากหลาย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกิดแนวทางในการร่างหลักจริยธรรมในเรื่องการนำเสนอภาพกลุ่มเพศที่มีความหลากหลายในภาพยนตร์ไทย
2. ผู้ผลิตภาพยนตร์ไทยในฐานะสื่อมวลชน ได้พัฒนาทิศทางในการนำเสนอภาพกลุ่มเพศที่มีความหลากหลายในมิติที่ไม่ลดทอนคุณค่าในความเป็นเพศหลากหลายในภาพยนตร์ไทยทุกรูปแบบ
3. ภาพยนตร์ไทยสามารถสะท้อนอัตลักษณ์ พฤติกรรมการแสดงออก และความสัมพันธ์ระหว่างเพศของกลุ่มเพศที่มีความหลากหลายได้ถูกต้องชัดเจนในภาพยนตร์ไทยทุกรูปแบบ
4. สร้างความเสมอภาคทางเพศ ลดความเหลื่อมล้ำทางชนชั้น และสิทธิเสรีภาพในฐานะมนุษย์ชนผ่านสื่อภาพยนตร์ไทยอย่างไม่มีนัยใดแฝงเร้นผ่านระบบสัญลักษณ์ หรือชุกซ่อนความหมายเชิงลบโดยนัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการตีความและให้ความหมายเพื่อนำไปสู่ข้อค้นพบในการศึกษาครั้งนี้

1. ข้อมูลภาพยนตร์ เนื่องจากมีระยะเวลาที่จำกัด ผู้ศึกษาจึงเลือกวิเคราะห์ภาพยนตร์ที่ออกฉายตามโรงภาพยนตร์จำนวน 5 เรื่องที่มีเนื้อหาการผลิตภาพแทนกลุ่มเพศที่หลากหลายที่ได้รับความนิยมอย่างมากในช่วงเวลานั้น โดยภาพยนตร์ทั้ง 5 เรื่องที่นำมาศึกษาอยู่ในรูปของวีดีทัศน์หรือจากเว็บไซต์ดูหนังออนไลน์ที่สะดวกในการศึกษาครั้งนี้ อันได้แก่ ภาพยนตร์เรื่อง หอแก้วแตกแหกกะคะ ภาพยนตร์เรื่อง วุ่นรักพักนิ้ว ภาพยนตร์เรื่อง รักเรา...ของใคร ภาพยนตร์เรื่อง พี่ชาย My Hero และภาพยนตร์เรื่อง เพลงสุดท้าย ซึ่งเป็นภาพยนตร์ที่เคยอยู่ในกระแสนิยมในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมาในการนำมาศึกษาบนฐานคิดวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ครั้งนี้

2. ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญด้านภาพยนตร์และการสื่อสาร

2.1 นักวิชาชีพด้านภาพยนตร์

กอล์ฟ ธิญญ์วาริน สุขะพิสิษฐ์ ผู้กำกับภาพยนตร์ ผู้เขียนบทภาพยนตร์ นายกสมาคมผู้กำกับภาพยนตร์แห่งประเทศไทย

ก้องเกียรติ โขมศิริ (โขม) ผู้กำกับภาพยนตร์ เรื่อง สุขสันต์วันกลับบ้าน (Take me Home) ผู้เขียนบทภาพยนตร์ บางระจัน ขุนแผน 7 ประจัญบาน ขุนศึก คนเล่นของ

2.2 นักวิชาการด้านภาพยนตร์ นักวิชาการการสื่อสาร นักวิชาการด้านสตรี เพศสถานะ เพศวิถี

รองศาสตราจารย์ไพบุลย์ คะเซนพวรรค์ อาจารย์สาขาวิชาภาพยนตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธราช ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรสา ปานขาว รองอธิการบดีฝ่ายสื่อสารองค์กรและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธราช

อาจารย์ ดร.โกสุม โอมพรนุวัฒน์ อาจารย์ประจำภาควิชา สตรี เพศสถานะ เพศวิถีศึกษา วิทยาลัย สหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภโชคชัย นันทศรี (นักวิชาการและนักวิชาชีพ) Producer รายการ Academy Fantasia, พิธีกรรายการเกย์โซโซตี้ ช่อง 8, รองผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม มรภ. กำแพงเพชร

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ตามแนวทางทฤษฎีภาพตัวแทน ทฤษฎีการประกอบสร้างความ เป็นจริงทางสังคมร่วมกับแนวคิดเกี่ยวกับเพศหลากหลายภายใต้ฐานคิดเชิงคุณธรรมจริยธรรมสื่อมวลชนมาเป็น เครื่องมือในการวิเคราะห์ ตีความเพื่อสะท้อนความหมายตรงและที่ซ่อนอยู่เบื้องหลังเนื้อความจากแหล่งข้อมูล ที่ได้

สรุปผลการศึกษา

1. การวิเคราะห์เนื้อหาจากแหล่งข้อมูลภาพยนตร์ไทย จำนวน 5 เรื่อง

1.1 ภาพยนตร์เรื่อง “หอแต้วแตกแหกนกะคะ”

1.1.1 บทวิเคราะห์ภาพยนตร์เรื่องนี้ ความหมายกลุ่มเพศหลากหลายกลุ่มนี้ยังจัดอยู่ในกลุ่มเพศ ประเภท “กะเทย” ไปพร้อมกับการให้ความหมาย “กะเทย” นั้นมีคุณลักษณะทางกายภาพเช่นว่านี่ คือ มีการใช้ กิริยาและภาษาที่หยาบคายในการสื่อสาร มีค่าเป็นได้เพียงตัวตลกของสังคม บทบาทในชีวิตมักจะเป็นเรื่องไร้สาระ ซึ่งไม่ทันต่อการถูกมองว่า (Interpellation) เป็นผู้ล่าในเรื่องเพศ เนื้อหาหนังจะเวียนวนและจมจ่อมอยู่กับเรื่อง ความหยาบคาย และการใช้ชีวิตอย่างไร้สาระแม้ภาพยนตร์เรื่องนี้จะมีประโยชน์ที่ช่วยนำพาคนให้หลบหนี (Escape) จากโลกความจริงที่วุ่นวาย ในลักษณะของหนังตลกที่ดูเหมือนไม่มีพิษสงอันใด แต่ในทางตรงกันข้าม การนำเสนอของภาพยนตร์ในฐานะสื่อมวลชนจะเกิดผลกระทบต่อเพศหลากหลายกลุ่มนี้ในชีวิตจริงอยู่ไม่น้อย เมื่อถอดรหัสความหมายจากคำพูด “ซ่อนกลิ่น” ผู้หญิงในเรื่องที่ว่า “มึงออกไปจากที่ของกู” การอ่าน ความหมายผ่านมุมมองเพศสภาพ (Gender Lens) สามารถสะท้อนความหมายที่ซุกซ่อนถึงการเหยียดเพศ หลากหลาย หรือคนที่เห็นพ้องกับเพศหลากหลายไม่ให้มีพื้นที่ยืน เพราะคำว่า “ที่นี่” โดยความหมาย เชิงสัญลักษณ์ (Signified) ทำให้เห็นสังคมที่มีแต่โลกของผู้หญิงและผู้ชายเท่านั้น การสถาปนาอำนาจให้ผู้หญิง แม้จะเป็นผู้หญิงก็ยังมีขอบเขตและยังมีสถานะที่ตีตราทางเพศหญิงตามที่ได้รับกรยอมรับจากชนบและ กฎหมาย “ผู้หญิง” ในบริบทนี้จึงเปี่ยมด้วยพลังอำนาจที่น่าสะพรึงกลัวซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการกดทับและ ปฏิเสธเพศหลากหลายในจอภาพยนตร์อีกนัยหนึ่ง

1.1.2 เชิงจริยธรรมสื่อ สะท้อนให้เห็นว่า ถ้อยคำจากเนื้อหา ภาพ เสียง บทบาทตัวละคร และวิธีการนำเสนออย่างขาดมุมมองที่รอบคอบ หรือไม่ได้มองรอบด้าน

ประการที่ 1 การนำเสนอภาพแทนเพศหลากหลายในลักษณะเป็นส่วนเกินของเพศทางสังคม เป็นเพศที่คอยสร้างความวุ่นวายให้กับเพศกระแสหลักหญิงชาย ดังที่หนังพยายามบอกเราผ่านความหมาย เบื้องหลังจากคำพูดของผู้หญิงในภาพยนตร์เรื่องนี้

ประการที่ 2 การผลิตซ้ำภาพแทนของเพศหลากหลายให้เป็นแค่เพียงตัวตลก ตัวละครมีระบบคิด ที่ไร้สาระ มุ่งฝึกฝนเรื่องเพศซึ่งอาจนำไปสู่ความเชื่อและความเข้าใจต่อคนในสังคมเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางเพศ สภาพของเพศ “กะเทย” และอาจกลายเป็นจิตใต้สำนึกที่ผิด (False Consciousness) ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชน ในแง่ความเป็นตัวตนและอัตลักษณ์ทางเพศ ทั้งที่ในความจริงกลุ่มเพศหลากหลายอาจไม่ได้มีลักษณะเช่นว่านั้น

1.1.3 ผลกระทบทางสังคมต่อกลุ่มเพศหลากหลาย “กะเทย” นอกจอภาพยนตร์

ประการแรก สื่อภาพยนตร์ทำให้คนในสังคมเชื่อและยอมรับว่าเพศกลุ่มนี้มีพฤติกรรมเฉก เช่นเดียวกับในภาพยนตร์ด้วยการถูกทำให้เป็นอื่น (The Other) ขณะที่เพศหญิงชายตามกฎหมายนั้นมีตัวตน (Self Esteem) แม้จะเป็นไม่ใช่คนแล้วก็ตาม

ประการที่สอง การให้ความหมายต่อกลุ่มเพศหลากหลายเช่นนี้หากมีการผลิตซ้ำอาจนำไปสู่การแฝงฝังอุดมการณ์ความเชื่อ ค่านิยมเกี่ยวกับ “กะเทย” ตามภาพแบบฉบับ (Stereotyped) ทั้ง ๆ ที่มีการนำเสนอภาพของเพศหลากหลายเพียงเสี้ยวส่วน (Fragmentation) ซึ่งความเป็นจริงเพศกลุ่มนี้ยังมีมิติอื่น ๆ แต่ถูกกดทับด้วยกลไกและเหตุผลทางธุรกิจเป็นประการหลัก

ประการที่สาม การตีตราเพศหลากหลาย นอกจากทำให้เพศดังกล่าวถูกจำกัด และลดบทบาทและความเป็นตัวตนสังคมแล้วยังส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและอ้อมต่อโอกาสการใช้ชีวิตเยี่ยงคนธรรมดาอีกด้วย

1.2 ภาพยนตร์เรื่อง “อุ่นรักพักนี้”

1.2.1 บทวิเคราะห์ภาพยนตร์ เรื่องนี้มีการเสนอภาพแทนเพศหลากหลายที่สะท้อนความหมายต่อเพศ “ทอมดี้” ให้กลายเป็นผู้ฝึกฝนในเรื่องเพศ และการใช้ภาษาที่ค่อนข้างที่สื่อเกี่ยวกับกิจกรรมทางเพศ การผลิตซ้ำภาพแทน “ทอมดี้” ลักษณะเช่นนี้จะถูกทำให้กลายเป็นวัฒนธรรมเพศกลุ่มดังกล่าวได้ ภาพยนตร์เรื่องนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่าสื่อภาพยนตร์ได้ทำหน้าที่จัดตำแหน่งแห่งที่ของเพศกลุ่มนี้ไปพร้อม ๆ กับการให้คำจำกัดความของเพศ “ทอมดี้” ด้วยกระบวนการต่อยอดความหมายระหว่างเรื่องราวดำเนินไปว่าเป็นกลุ่มเพศที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้เลยแม้ขณะเรื่องเพศก็ไม่สามารถสนองตอบกันและกันได้ เพศหลากหลายในกลุ่ม “ทอม กับ ดี” ยังคงถูกทำให้ดูเป็นพวกทิวเซ็กส์ ขณะเดียวกันก็ปรากฏคำพูดที่หยาบคายในพื้นที่ผู้หญิง ซึ่งเป็นกดทับและเหยียดพฤติกรรมทางเพศของ “ทอม กับ ดี” ด้วยประโยคที่ว่า “นิวเย็นๆ จะสู้เอ็นอ่อนๆ ได้ไง” สะท้อนความหมายให้เข้าใจได้ว่า “ทอม-ดี้” เป็นเพศผู้ที่ขาดพร่องเชิงสรีระวิทยาเมื่อเทียบกับเพศชาย จนดูราวกับว่าการมีเซ็กส์ของเพศกลุ่มนี้ชวนเป็นเรื่องน่าสงวนใจ เพราะไม่สามารถสำเร็จความใคร่ได้โดยสมบูรณ์แบบและจำต้องโยนหาพึ่งพาผู้ชายในที่สุด ปรากฏการณ์ที่ภาพยนตร์นำเสนอได้สร้างการรับรู้ไปยังหญิงชายและที่ไม่ใช่หญิงไม่ใช่ชายให้รับรู้ คุณลักษณะของความเป็น “ทอม-ดี้” เช่นนี้แล้ว ยังเป็นการลากเส้นแบ่งเขตให้กับเพศดังกล่าวไว้อีกด้วย

1.2.2 เชิงจริยธรรมสื่อ ได้สะท้อนให้เห็นถึงการสื่อแสดงลักษณะทางกายภาพ พฤติกรรม การแสดงออก ความสัมพันธ์ทางเพศ บทบาทและภาษาที่ใช้สื่อสารของเพศหลากหลายกลุ่ม “ทอม-ดี้” นั้น พึงต้องใช้อธิบายการนำเสนองานเพศกลุ่มนี้อย่างยิ่งยวด ดังนี้

ประการที่ 1 ภาพแทน ทอม-ดี้ ถูกสื่อขึ้นไปในคุณลักษณะทางกายภาพของผู้หญิงที่บิดเบี้ยวไปจากหญิงดี การสื่อแสดงของเพศกลุ่มนี้ยังอาจถูกลดทอนคุณค่าในสายตาคนในสังคมไปพร้อม ๆ กับการจัดตำแหน่งแห่งที่ให้กับ “ทอม-ดี้” ว่าผิดไปจากลักษณะของผู้หญิง หรือเป็นหญิงที่มีความขาดพร่องทางกายและจิตใจได้

ประการที่ 2 การสร้างภาพแทน “ทอม-ดี้” ให้เป็นผู้ฝึกฝนเรื่องเพศที่หยาบโหล่น ภาพแทนเช่นนี้ได้ต่อยอดซ้ำชุดความรู้แบบฉบับ (Stereotyped) ของเพศกลุ่มนี้ต่อคนในสังคม ซึ่งภาพยนตร์หาได้ใส่ใจความรู้สึกและจิตใจของกลุ่มเพศ “ทอม-ดี้” ทั้งในแง่เสรีภาพและสิทธิอันพึงมีในฐานะมนุษย์ชนต่อกระบวนการสร้างความหมายที่มีความจริงเพียงส่วนเสี้ยวซึ่งสะท้อนถึงการทำหน้าที่ผิดเพี้ยนของสื่อมวลชนในมิติที่เปราะบางเช่นว่านี้

1.2.3 ผลกระทบทางสังคมต่อกลุ่มเพศหลากหลาย “ทอมและดี” นอกจกภาพยนตร์

ประการแรก คนในสังคมอาจมองว่าเพศกลุ่มนี้เป็นหญิงที่มีภาวะจิตไม่ปกติบ้าง ไร้คุณค่าหมกหมุ่นเรื่องเซ็กส์มีรสนิยมที่ผิดแปลกสุดทายเป็นต้องพึ่งพาความเป็นชาย ความเชื่อที่ชุกช่อนอยู่ในอุดมการณ์ของคนในสังคมทำให้คนส่วนใหญ่เข้าใจวัฒนธรรมทางเพศสภาพกลุ่มนี้ในเชิงลบ ด้วยภาพยนตร์ขาดวิจารณญาณตั้งแต่กระบวนการผลิต “ทอม กับ ดี” จึงถูกทำให้กลายเป็นกลุ่มชายขอบในอีกระดับชั้นหนึ่งของสังคมกลุ่มเพศหลากหลาย”

ประการที่สอง จิตใต้สำนึกที่ผิดของคนในสังคมจากการกระทำของสื่อมวลชนยังอาจทำให้เพศกลุ่มนี้ถูกปฏิเสธการปฏิสัมพันธ์เชิงบวกจากสถาบันทางสังคมในมิติใดมิติหนึ่งได้ (กำจร หลุยยะพงศ์ และสมสุข หินวิมาน, 2551, หน้า 5) ภาพยนตร์ไทยในฐานะสื่อที่มีอิทธิพลต่อสังคมไทยในมิติที่หลากหลายทั้งความบันเทิง ความรู้ การถ่ายทอดวัฒนธรรมและมองว่าภาพยนตร์เป็นเสมือน "ภาพสะท้อนของสังคม"

1.3 ภาพยนตร์เรื่อง “รักเรา...ของใคร”

1.3.1 บทวิเคราะห์ภาพยนตร์ ได้สะท้อนอุดมการณ์ความรักที่จริงจังที่ชุกชอนโดยใช้ประเด็นรักแท้มาสถาปนาเซ็กซ์หรือสร้างเซ็กซ์มาเสริมรัก ทำให้เข้าใจได้ว่ากลุ่ม “หญิงรักหญิง” ช่างเป็นพวกเก๋บกด มีบ่มในใจจึงมีจุดจบเช่นนั้นเช่นนี้ สิ่งที่ภาพยนตร์เรื่องนี้บอกกับเราก็คือ การจัดตำแหน่งที่ใหม่ให้กับ “หญิงรักหญิง” ในอีกมิติหนึ่งซึ่งไม่ใช่ “ทอมกบตี” แต่เป็นเพศหลากหลายที่เรียกว่า “เลสเบี้ยน” (Lesbian) ซึ่งคุณลักษณะทางกายภาพสะท้อนให้เห็นชัดเจนถึงอัตลักษณ์ของ “เลสเบี้ยน” ที่มีความเป็นหญิงทั้งใจและกาย ความพึงใจในความงามในสรีระความเป็นหญิงต่อกันและกัน ทว่ามองจากภายนอกอาจคาดเดาได้ยาก เรื่องนี้ราวจะสื่อแสดงว่าแม้จะเพศกลุ่มนี้จะฝึกฝนในเรื่องเพศแต่ก็เต็มไปด้วยรักแท้ “เลสเบี้ยน” ยังคงมิติที่น่าสนใจคือเซ็กซ์อีกเช่นกัน ด้วยเนื้อหาที่มีลักษณะที่วนเวียนระหว่าง “รัก กับ เซ็กซ์” ปนเปกันไปจนสิ้นสุดด้วยฉากแต่งงานเพื่อให้เข้าใจว่า “เลสเบี้ยน” พยายามต่อสู้ฟันฝ่ารักแท้โดยพยายามอาศัยอุดมการณ์ความรัก ศาสนา ครูอาจารย์ เป็นบริบทรองรับในการสถาปนาเซ็กซ์ให้กับตัวละครเอกให้เป็นไปอย่างชอบธรรม สะท้อนได้ว่า สื่อยังคงสร้างความเข้าใจแบบเดิม ๆ ตอกย้ำให้กับคนในสังคมมองเพศหลากหลายว่าเป็นเพศที่แสวงหา และมีชีวิตอยู่เพื่อต่อสู้เรื่องเซ็กซ์เท่านั้น ตั้งข้อสังเกตว่าหากสื่อเสนอบทบาทเพศหลากหลายเช่นเดียวกับหนังรักหญิงชายทั่วไปที่ไม่ดำเนินเรื่องด้วยเซ็กซ์จะทำได้หรือไม่ และจะนำเสนออย่างไรในการสร้างสรรค์

1.3.2 เจริญธรรมสื่อ ภาพยนตร์เรื่องนี้มุ่งสื่อถึงระบบคิด ความรู้สึก และความต้องการของกลุ่มเพศหลากหลายที่เรียกว่า “เลสเบี้ยน” ที่ยังคงพยายามให้คนดูผู้ชมจมจ่อมในเรื่องเซ็กซ์ของเพศหลากหลายดังกล่าว ซึ่งอธิบายได้ดังนี้

ประการที่ 1 การนำเสนอภาพแทน “เลสเบี้ยน” ที่ปะปนด้วยระบบคิด ความรู้สึก ความต้องการในเรื่องเพศล้วนชี้ให้เห็นการต่อสู้ในเรื่องเซ็กซ์ผ่านเนื้อหาภาพยนตร์ ขณะเดียวกันการนำเสนอในลักษณะดังกล่าวเป็นภาพลักษณ์ซ้อนของผู้หญิงที่ผิดไปจากขนบ (Convention) และบรรทัดฐานสังคม (Norm) โดยเน้นมิติในเรื่องเซ็กซ์เป็นตัวจำแนกแยกแยะในความเป็นหญิงของ “เลสเบี้ยน” กับ “ผู้หญิง” เพราะหากเป็นผู้หญิงก็พึงจะไม่ฝึกฝนในเรื่องเพศเช่นนี้ ดังที่ พ่อของ “แพท” ดูและต่อว่าที่รับไม่ได้หากแพทมีพฤติกรรมผิดมนุษย์เพศหญิง ทำให้ใครต่างเข้าใจได้ไม่ยากเลยว่ากลุ่มเพศหลากหลายล้วนมีความผิดปกติทางจิตใจและพฤติกรรมเต็มไปด้วยความต้องการทางเพศมากกว่าจะแบ่งแยก (Separate) “เลสเบี้ยน” กับ “ผู้หญิง” ด้วยมิติอื่น

ประการที่ 2 การผลิตซ้ำภาพแทน “เลสเบี้ยน” ที่มีจุดหมายมุ่งเน้นให้เห็นความพยายามและการต่อสู้เพื่อได้มาซึ่งความสัมพันธ์ทางเพศ ล้วนมีอิทธิพลต่อความเชื่อ ค่านิยม ทศนคติเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางเพศต่อคนในสังคม นอกจากนี้ยังมีความพยายามอธิบายคุณลักษณะ “เลสเบี้ยน” ผ่านลักษณะตัวละครว่ามีอุดมการณ์ซึ่งเหมือนคล้ายผู้หญิงที่ให้ความสำคัญกับความงามใบหน้า ผิวพรรณ และมีเรือนผมยาว แต่งกายเช่นเดียวกับหญิง แต่ทว่ามีจิตใจผิดแผกไปจากหญิงตรงที่ปฏิเสธรักชอบกับชาย ซึ่งล้วนถูกย้ายันผ่านสื่อภาพยนตร์

ประการที่ 3 การทำหน้าที่ผิดเพี้ยนของสื่อในภาพยนตร์ที่กฎพิธีกรรมการแต่งงานของ “เลสเบี้ยน” ที่ดูน่าจะเป็นเรื่องน่ายินดีเพราะเป็นลดความเหลื่อมล้ำทางเพศและสร้างความเสมอภาคในสังคม ขณะที่มีการนำเอาสถาบันครู สถาบันศาสนาเข้ามาเป็นส่วนประกอบของพิธีกรรมแต่งงานของ “เลสเบี้ยน” นั้น หากปราศจากเรื่องเซ็กซ์เป็นตัวหล่อเลี้ยงระหว่างที่เรื่องดำเนินไปก็คงเป็นเรื่องปกติที่ควรแก่การนิยามได้ แต่เมื่อเรื่องนี้อาศัยเซ็กซ์ ศาสนา และครูที่เป็นสถาบันทางสังคมมาร่วมเป็นบริบทรองรับความต้องการทางเพศของตัวละคร

“เลสเบี้ยน” ในเรื่องนี้ จึงทำให้ความรักของ “เลสเบี้ยน” ถูกลดทอนคุณค่าไปในที่สุด การนำเสนอของสื่อที่ขาดความระมัดระวังจึงขาดความชอบธรรมในแง่จริยธรรมในส่วนนี้ ซึ่งก็ดูเป็นดาบสองคมจากการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนได้

1.3.3 ผลกระทบกับคนในกลุ่มเพศหลากหลายนอกจอภาพยนตร์ “หญิงรักหญิง” คำนี้เหมือนดังถูกจำกัดความแบบเหมารวมให้กับ “เลสเบี้ยน” เพราะถูกทำให้เป็นเพศที่เก็บกดจากปมในใจในเรื่องรักจากเพศตรงข้ามมาก่อน สุดท้ายจึงต้องมารักกันเอง การสร้างความเข้าใจเช่นว่านี้มีผลต่อความเชื่อ ทศนคติของหญิงชายในสังคม และยังมีผลทำให้กลุ่มเพศหลากหลายกลุ่มนี้ถูกกดทับและลดทอนบทบาทและจำกัดพื้นที่ยืนในสังคมหรืออาจต้องใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างปกปิดซ่อนเร้น (วิลาสินี พิพิธกุล, 2544, หน้า 28-31) การที่ใช้ภาพแทนความหมายก็เพราะมีความสอดคล้องกับบรรทัดฐานและคุณค่าที่คงอยู่ในวัฒนธรรมนั้น เช่นเดียวกับภาพยนตร์ที่ไม่ใช้กระแຈกะสะท้อนทุกอย่างที่มีแต่จะเลือกเอาบางอย่างในรูปแบบของ “ตัวแทน” ซึ่งสามารถบอกสิ่งใหม่หรือเป็นการต่อยอดสิ่งเก่า

1.4 เรื่องย่อ ภาพยนตร์เรื่อง พี่ชาย My Hero

1.4.1 บทวิเคราะห์ภาพยนตร์ ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้นำประเด็นความเสียสละกับความเห็นแก่ตัวมาชุกซ่อนอยู่ในการให้ความหมายกลุ่มเพศหลากหลาย ขณะเดียวกันก็มีการถ่ายโอนรสนิยมและอุดมการณ์ทางเพศหลากหลายหลายไปพร้อม ๆ กัน ยังคงใช้เรื่องเซ็กซ์เป็นตัวนำโดยแต่น่าสนใจตรงที่ไม่เน้นสื่อด้วยคำพูดหยาบคาย เรื่องนี้ได้สะท้อนความหมายโดยเริ่มจากการให้คำจำกัดความของกลุ่มชายรักชาย คือ “เกย์” (Gay) โดยสื่อให้เห็นอัตลักษณ์ และวัฒนธรรมเกย์ ความรู้สึกนึกคิดของเกย์ที่เหมือนคนปกติทั่วไปไม่ว่าจะเป็นการแสดงบทบาทความรับผิดชอบในครอบครัวในฐานะพี่ชายที่แสนดี หรือน้องชายที่น่าเอ็นดู สิ่งที่ไม่แตกต่างคือภาพแทนเดิม ๆ เกี่ยวกับเรื่องเซ็กซ์ที่คอยหล่อเลี้ยงระหว่างเรื่องดำเนินไป แต่สิ่งที่แปลกออกไปคือตัวละครเอกซึ่งเป็นชายรักชาย ไม่ได้ต่อสู้เพื่อเซ็กซ์ แต่กลับต่อสู้เพื่อความรักที่พี่ชายมีต่อน้องชาย การสะท้อนความเห็นแก่ประโยชน์ของระบบทุนนิยมผ่านการแสดงความรักตัวกลัวตายที่ไม่มีวันหดหายไป ในสังคมหนังเรื่องนี้ได้พยายามลบล้างจิตใต้สำนึกที่ผิดของผู้ชมคนดูที่คิดว่าเมื่อพี่ชายเป็นเกย์ น้องชายซึ่งอยู่ในสังคมเช่นนั้นโตขึ้นก็เป็นเหมือนกับพี่ชาย แต่เมื่อโอ้โตโตขึ้นกลับมีแฟนเป็นผู้หญิง สะท้อนให้เห็นว่า ความหลากหลายทางเพศในบุคคลเป็นเพียงลักษณะส่วนบุคคลไม่ได้รับการถ่ายโอนทางพันธุกรรมของสิ่งแต่อย่างใด ซึ่งถือว่าเป็นการเสนอภาพแทนเพศหลากหลายในมิติที่ต่างออกไป แต่สุดท้ายก็ยังคงเกาะเกี่ยวเรื่องเซ็กซ์ไปเช่นเคยเพียงแค่เปลี่ยนเหตุผลในการกระทำ

1.4.2 เจริญธรรมสื่อ ภาพยนตร์เรื่องนี้ “เกย์” ในมิติของการต่อสู้ของเกย์ที่เพื่อครอบครัว หากแต่ภาพยนตร์เรื่องนี้ไม่ยึดโยงเข้ากับเรื่องเซ็กซ์เป็นทางออกในการแก้ปัญหาของตัวละครในเรื่อง โดยอธิบายได้ ดังนี้ ประการที่ 1 การนำเสนอภาพแทนเพศหลากหลายของ “เกย์” ผ่านการนำเสนอที่ต้องต่อสู้เพื่อครอบครัว สิ่งที่ภาพยนตร์ยึดยึดความหมาย “เกย์” ให้กับเราคือ ความคิดของเกย์มักหนีไม่พ้นเรื่องเซ็กซ์ แม้กระทั่งการต่อสู้ของพี่ชายเพื่อเลี้ยงดูปกป้องน้องชาย ภาพยนตร์ก็ทำให้คนหลงเข้าใจว่าเพศเหล่านี้ไม่มีปัญหาพอที่จะคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีอื่นใดนอกจากการใช้เซ็กซ์แลกเงิน ทั้งนี้อาจถูกทำให้เชื่อว่าเป็นความนิยมจากจิตไร้สำนึกของเพศกลุ่มดังกล่าว ซึ่งเป็นการขาดพิจารณาญาณในเรื่องจริยธรรมสื่อมวลชนที่ดีร้าย้ายันความเป็นไปของเกย์เช่นว่านี้

ประการที่ 2 การผลิตซ้ำนำเสนอภาพแทนของ “เกย์” ยังถูกให้ความหมายว่าเป็นนักร้องในเรื่องเพศมีความต้องการเรื่องเซ็กซ์เช่นเดียวกับเพศหลากหลายกลุ่มอื่น เป็นกลุ่มเพศที่มีภาวะจิตที่มากด้วยราคะในเรื่องเพศเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นการต่อยอดความเชื่อ ทศนคติ เกี่ยวกับพฤติกรรมและวัฒนธรรมของเกย์ทั้งหมด

ก็คิดและก็มีกฎปฏิบัติกันในลักษณะเช่นว่านี้

1.4.3 ผลกระทบกับคนในกลุ่มเพศหลากหลายนอกจอภาพยนตร์ คนในสังคมอาจเห็นคุณค่ากลุ่ม “เกย์” ในมิติของการต่อสู้ที่ไม่ใช่เพื่อสถาปนาเซ็กส์ จะทำให้ “เกย์” มีพื้นที่ยืนที่แข็งแกร่ง วิธีการต่อสู้ของ “เอก” ตัวละครในเรื่องนี้ยังคงกำหนดให้ “เกย์” ใช้เซ็กส์แลกกับเงินเพื่อส่งเสียน้องชาย คุณค่าความเป็นพี่ชายของเอก “เกย์” ในแง่มุมนี้จึงมีมากขึ้น แต่นัยหนึ่งก็อาจทำให้ดูกลายเป็นเพศที่ไร้เกียรติและศักดิ์ศรีความเป็นคนคิดต่อสู้ โดยวิธีการอื่นไม่ได้ซึ่งท้ายที่สุดต้องลงเอยแบบ “โง่ จน เจ็บ”

1.5 ภาพยนตร์เรื่อง เพลงสุดท้าย

1.5.1 บทวิเคราะห์ภาพยนตร์ ภาพยนตร์เรื่องนี้นำเสนอภาพแทน “สาวประเภทสอง” ยกเป็นตัวละครเอกและยังมีอีกหลายระดับบนชั้นในกลุ่มเพศหลากหลายกลุ่มดังกล่าวซึ่งแต่ละคนชั้นก็มีการสื่อแสดงบทบาทที่ต่างกันอย่างชัดเจน ความหมายเพศหลากหลายกลุ่มนี้ คือถูกจัดอยู่ในกลุ่มเพศประเภท “สาวประเภทสอง” (Transsexual) ร่วมกับเพศ “กะเทย” ที่ไม่มีรูปร่างหน้าตาและเรือนผมยาวที่ล้อล่อไปกับความงามตามคุณลักษณะเพศหญิง รวมถึงการให้ความหมายระดับบนชั้นตามคุณลักษณะทางกายภาพ ขณะที่ “สาวประเภทสอง” อย่าง “สมหญิง” นั้นมีจิตที่ล้อล่อตามวัฒนธรรมสตรีกระแสดั้งเดิม มีจิตใจเป็นหญิง รู้รักนวลสงวนตัวเยี่ยงสตรี แต่เนื้อหาก็ยังจมจ่อมอยู่กับเรื่องเซ็กส์ที่คลุกเคล้ากับความหยาบคาย ภาพยนตร์เรื่องนี้ยังสะท้อนการจัดประเภทและแบ่งชนชั้นเพศกลุ่มนี้ด้วยเกณฑ์ความงาม เช่น หากเป็นสาวประเภทสองถูกนำเสนอให้มีรูปร่างสวยงามเรียบร้อยมีจิตเช่นผู้หญิงจะได้รับการยกย่องและให้คุณค่าอยู่ในระดับบน แต่หากเป็นกะเทยที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ความงามมักจะใช้ถ้อยคำหยาบคาย ก็จะเป็น “กะเทย” ซึ่งมีระดับบนชั้นรองลงมาที่มักจะสื่อแสดงถึงการเป็นผู้ล่าในเรื่องเพศ นอกจากนี้ยังมี “กะเทยสูงวัย” ที่มีภาพลักษณ์ที่มีศัลยกรรมในการเลี้ยงดูผู้ชายและเป็นที่ยอมรับนำเคารพยำเกรง (Foucault, 1979, p. 255) การหลอมสร้าง (Construction) ไม่ได้มีเพียงการสร้างความหมายที่อาจมีตัวตนหรือไม่มีตัวตนขึ้นแต่ยังมีเรื่องของอำนาจที่แฝงไว้ในการสร้างภาพตัวแทน การประกอบสร้างจะแสดงถึงอำนาจของผู้สร้าง (หรืออำนาจในสังคม) ที่ต้องการสื่อสารต่อผู้รับสาร คนส่วนใหญ่ในสังคมอาจไม่สามารถยืนยันได้ว่าเพศที่มีความหลากหลายแท้ที่จริงแล้วเป็นเช่นไร แต่คำตอบส่วนใหญ่ของคน ในสังคม จะบรรยายภาพของกลุ่มเพศที่มีความหลากหลายที่เหมือนกับภาพยนตร์ได้ถ่ายทอดมา

1.5.2 เชิงจริยธรรมสื่อ ที่เห็นได้ชัดเจนนอกจากการนำเสนอของสื่อภาพยนตร์ในฐานะสื่อมวลชน ดังนี้ ประการแรก การจำแนกระดับบนชั้นให้กับเพศหลากหลายและการให้คุณค่าแตกต่างกันออกไปตามคุณลักษณะทางกายภาพ พฤติกรรมการแสดงออก พิจารณาจะเห็นว่า ภาพยนตร์ยังมองข้ามเรื่องของการล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพและความเป็นตัวตนของผู้อื่น การจำแนกแยกแยะ “กะเทย” โดยนัยยะเช่นนี้ได้ทำให้เห็นการแบ่งแยกในกลุ่มย่อยออกเป็นชั้น ๆ ผลที่ตามมานอกจากยังไม่สามารถสร้างความเสมอของสังคมในวงกว้างแล้วยังก่อให้เกิดความขัดแย้งที่แหลมคมที่รอการปะทะสังสรรค์เชิงอุดมการณ์ระหว่างกลุ่มเพศเดียวกันนี้ ขณะที่กะเทยที่สูงวัยก็ถูกทำให้เข้าใจว่าเป็น “กะเทยเฒ่า” ที่ไร้คุณค่าหากไม่มีเงินทองจะเลี้ยงดูปรนเปรอผู้ชายที่อายุน้อยกว่าได้ และอาจสูญเสียการเคารพนับถือในหมู่เหล่าของกะเทยด้วยกัน การให้ความชอบธรรมในความเป็นมาและความเป็นไปเป็นการตอกย้ำพื้นที่ยืนแห่งเพศตามบรรทัดฐานกับเพศหลากหลายที่จะนำไปสู่ความขัดแย้งเชิงอุดมการณ์ที่แหลมคม

1.5.3 ผลกระทบกับคนในกลุ่มเพศหลากหลายนอกจอภาพยนตร์ ทำให้คนในสังคมเชื่อว่าเพศหลากหลายกลุ่มนี้มีพฤติกรรมตามที่ภาพยนตร์บอกสอนบ่มเพาะ บทบาทของเพศกลุ่มนี้มีชีวิตดูไร้แก่นสารไปวัน ๆ เมื่อขาดผู้ชายขาดเซ็กส์ก็จะมีอาการทรมานทรมาย สะท้อนการให้ความหมายของ “กะเทย” ที่อาจถูกสื่อและคนในสังคมเข้าใจผิดเพี้ยนไปจากความจริงเพราะคิดว่ารู้จักคนกลุ่มนี้จากการที่สื่อนำเสนอ แท้ที่จริงความจริงนี้คือ ความเป็นจริงที่ภาพยนตร์หลอมสร้าง (Construction) ขึ้นนั่นเอง

2. แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล

2.1 การวิเคราะห์บทสัมภาษณ์นักวิชาการด้านภาพยนตร์และการสื่อสาร

2.1.1 วิเคราะห์บทสัมภาษณ์ ของไพบุลย์ คะเชนพรรค์ พบว่า จริยธรรมของภาพยนตร์ในการเสนอภาพกลุ่มเพศหลากหลายนั้น จะต้องพิจารณาถึงบริบทเรื่องในภาพยนตร์ด้วย หากมีบริบทที่เหมาะสมก็สามารถใช้ภาษาให้เกิดความสอดคล้อง หรือแสดงออกถึงพฤติกรรมตามแบบฉบับที่ตัวละครควรจะเป็นได้ แม้กระทั่งคำพูดที่ดูเหมือนหยาบคาย หรือการเสนอพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมก็ตามซึ่งหากอยู่บริบทก็ถือว่าไม่ผิด เมื่อวิเคราะห์บทสัมภาษณ์ต่อไป พบว่า สื่อภาพยนตร์นั้นผลกระทบน้อยกว่าเมื่อเทียบกับละครโทรทัศน์ ในแง่จริยธรรมในภาพยนตร์ไม่ควรต้องควบคุม เพราะจริยธรรมมีเพดานอยู่ที่ความรู้สึกที่ขึ้นอยู่กับการตีความในแต่ละบุคคลซึ่งไม่ใช่กฎข้อบังคับ ทางออกเรื่องจริยธรรมควรนำผู้มีความรู้ความเข้าใจทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมารวบรวมหาทางออกที่เหมาะสม สอดคล้องกับ กุลนารี เสือโรจน์ (2554, หน้า 183-187) หลักจริยธรรมนั้นเป็นเรื่องของการยอมรับเฉพาะบุคคลเป็นเรื่องที่ไม่มีการบีบบังคับให้ยอมรับแต่บุคคลนั้นนำไปปฏิบัติตามเหตุผลของตนเอง จริยธรรมที่ยึดมั่นจะเป็นประการใดนั้นเป็นเรื่องเหตุผลส่วนตัว จริยธรรมของแต่ละคนเป็นเรื่องที่ปรับได้เปลี่ยนได้ แก้ได้ ตามความเหมาะสม “*ไม่ยากให้ต้องใช้คำว่าควบคุม มันดูเป็นกฎหมายเกินไป*”

2.1.2 วิเคราะห์บทสัมภาษณ์ ของศุภโชคชัย นันทศรี พบว่า การตลาดเป็นกลไกสำคัญในการผลิตภาพยนตร์ที่เน้นการสร้างจุดขาย แต่การจัดกระทำกับเพศหลากหลายควรมีขอบเขตที่เหมาะสม เพราะอาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มเพศหลากหลายอย่างผิดเพี้ยนต่อทัศนคติของคนในสังคม ซึ่งในประเด็นนี้เพศหลากหลายต้องยืนยันตัวตน มีจุดยืนเป็นแบบที่ตัวเองเป็นสื่อความหมายของเราให้แจ่มชัดกว่าที่เป็นเพื่อลบภาพเหมารวม (Stereotyped) ของคนในสังคม มุมมองเกี่ยวกับจริยธรรมในการผลิตภาพยนตร์ ควรหาจุดร่วมที่ตรงกันระหว่างผู้ผลิตกับเพศหลากหลาย ที่สำคัญภาพยนตร์ในฐานะสื่อมวลชนควรตื่นตระหนกในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลด้านนี้ ซึ่งปัจจุบันในวงการภาพยนตร์มีผู้จบไม่ตรงสาย ซึ่งอาจมีความเชื่อผิด ๆ ว่าการผลิตภาพยนตร์ที่ดีคือการสร้างผลกำไรสูงสุด และปฏิเสธที่จะรับรู้และเข้าใจบริบทความรู้สึกที่ละเอียดอ่อนเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวการปฏิรูปในเรื่องจริยธรรมของผู้ผลิตภาพยนตร์จึงต้องมีการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นจริยธรรมควบคู่ไปกับศาสตร์ภาพยนตร์อย่างเข้มงวดจริงจัง และต้องมีใบประกอบวิชาชีพ “*ก็รู้ทั้งรู้ว่าเค้าเล่นผิดเรื่องให้แบบผิดๆ เขาก็ไม่เชื่อเราหรอก*”

2.1.3 วิเคราะห์บทสัมภาษณ์อรสา ปานขาว พบว่า จริยธรรมนั้นต้องมองค่านิยมทางสังคมเป็นประการสำคัญ ได้แก่

1. การประเมินค่านิยมส่วนรวม เนื่องจากบางสังคมอาจเห็นว่าไม่ผิดจริยธรรมกับการประเมินค่านิยมส่วนตัวซึ่งอาจเป็นเรื่องที่แย้งย้อนในจิตใจ

2. คนในสังคมมีวัฒนธรรมย่อย (Sub Culture) ที่หลากหลายซึ่งคนต่างกลุ่มก็มีมุมมองเกี่ยวกับหลักจริยธรรมแตกต่างกัน

3. ช่วงอายุสะท้อนมุมมองในหลักจริยธรรมต่างกัน เช่น วัยรุ่นมองเรื่องจริยธรรมต่างจากผู้ใหญ่ เด็กดูแล้วไม่รู้สึกขัดแย้ง

บทบาทสื่อมวลชนในฐานะภาพยนตร์ คือต้องสร้างการตื่นรู้ให้คนในสังคม ขณะที่มุมมองเพศหลากหลายมองเป็นเรื่องละเอียดอ่อนต่อความรู้สึก ทั้งนี้จริยธรรมเป็นเรื่องภายในตัวตน ที่ขึ้นอยู่กับมุมมองของใครในการตัดสิน “*LIFE TO KNOW LIFE TO PRIVACY*” (Mc Quail, 2005, p. 239) หลักจริยธรรมที่ปราศจากกฎเกณฑ์ ระบบนี้จะปฏิเสธจริยธรรมภายใต้กฎเกณฑ์อันเคร่งครัด ปฏิเสธมาตรการใดๆ ตัดสินใจในทุกสิ่งทุกอย่างด้วยสามัญสำนึกและสัญชาตญาณของตนเอง สื่อมวลชนมีแนวทางการป้องกันในระดับพื้นฐานเกี่ยวกับจริยธรรม ซึ่งไม่ควรกังวลว่ามันผิดจริยธรรมเพียงใด เพราะหากผิดอย่างโจ่งแจ้ง กฎหมาย

สื่อมวลชนก็จะทำหน้าที่โดยอัตโนมัติ จริยธรรมสื่อภาพยนตร์เกี่ยวกับเพศหลากหลายต้องดูที่ประโยชน์ และความสนใจของมวลชน การนำเสนอไม่ควรพาดพิงผู้อื่น ต้องนำเสนออย่างเป็นกลางไม่เอียงหรือเลือกเฉพาะส่วนมานำเสนอ เนื่องจากภาพยนตร์มีอำนาจในการโน้มน้าวใจคนดูผู้ชมในการเข้าถึงความรู้สึกและอารมณ์ได้สูง ที่สำคัญสื่อภาพยนตร์ต้องพิจารณาว่าจะสอนอย่างไร กับใคร และให้ผลอย่างไร ในคนในสังคมรับรู้อย่างเกิดประโยชน์สูงสุด

2.1.4 วิเคราะห์บทสัมภาษณ์ ของโกสุม โอมพรนุวัฒน์ ในภาพรวมของเพศหลากหลายได้ถูกนำเสนอให้เป็นผู้ล่าในเรื่องเพศ เป็นตัวตลก ภาพยนตร์ในปัจจุบันเริ่มมีความพยายามเสนอบทบาทของเพศกลุ่มนี้ให้มีความแตกต่างจากที่ผ่านมาแต่ภาพยนตร์ยังคงต้องผลิตภาพยนตร์ตามกระแสความต้องการของตลาด ทำให้การให้น้ำหนักในเรื่องจริยธรรมอาจยังไม่ชัดเจนทั้งนี้ หากจะพัฒนาจริยธรรมของภาพยนตร์ต้องสร้างจิตใต้สำนึกให้นับตั้งแต่เริ่มศึกษาในศาสตร์ดังกล่าว ขณะเดียวกันปัจจุบันเพศหลากหลายก็ต้องมีความชัดเจนทั้งในแง่ระบบคิด และวัฒนธรรมทางเพศสภาพตน ซึ่งช่วยสร้างพื้นที่ยืนที่แข็งแกร่งให้รอดพ้นจากความรู้สึกถูกละเมิดความเป็นตัวตน

2.2 การวิเคราะห์บทสัมภาษณ์นักวิชาชีพด้านภาพยนตร์

2.2.1 วิเคราะห์บทสัมภาษณ์ ของธัญญ์วาริน สุขะพิสิษฐ์ ในมุมมองของนักวิชาชีพภาพยนตร์ได้ชี้ให้เห็นว่าภาพยนตร์นั้นต้องทำหน้าที่สะท้อนความคิดของคนในสังคมอย่างที่ไม่สามารถปฏิเสธความจริงได้ ภาพยนตร์สร้างขึ้นโดยลึกลับจากทัศนคติของคนในสังคมในฐานะสื่อมวลชน ภาพยนตร์ทำหน้าที่สื่อสารให้คนในสังคมเข้าใจ ปัจจุบันคนในสังคมสามารถนำเสนอตัวตนได้หลากหลายช่องทาง ทำให้คนในสังคมไม่ได้ถูกยึดเยียดได้เผลอเช่นแต่ก่อน และบทบาทของภาพยนตร์ในการนำเสนอก็มีความหลากหลายเช่นภาพยนตร์ตลกก็เป็นหนึ่งในรูปแบบหนึ่ง ซึ่งไม่มีพลังมากพอจะชี้นำคนในสังคม ในมุมมองเชิงจริยธรรม ก็ต้องพิจารณาการอยู่รอดทางธุรกิจไปพร้อมกัน “...ไม่ควรกังวล เพราะว่ามันไม่เหมือนแบบเดิมแล้ว... ทุกวันนี้เค้าก็มีความพยายามนำเสนอตัวตนที่หลากหลายมากขึ้น...”

2.2.2 วิเคราะห์บทสัมภาษณ์ของก้องเกียรติ โขมศิริ พบว่า จริยธรรมภาพยนตร์ในการเสนอภาพเพศหลากหลายนั้นควรพิจารณา 2 ประการคือ ประการแรก การผลิตภาพยนตร์เพื่อมุ่งสร้างผลกำไรสูงสุด ประการสอง การผลิตภาพยนตร์เพื่อสะท้อนความจริงบางประการทางสังคม เหตุผลในการสร้างตัวละครในลักษณะดังกล่าวเพื่อการเสียดสีสังคม หรือตอบสนองเชิงอุตสาหกรรม ทั้งนี้ ความต้องการของคนดูผู้ชมมีส่วนสำคัญต่อการผลิตเนื้อหาหรือสร้างตัวละคร หรือสร้างตัวละครเพราะต้องการให้คนดูได้คิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งทางศิลปะการแสดงถือว่าละครสะท้อนสังคมจะชีวิต หรือต้องการให้ผู้ชมได้หลบหนีตนออกไปจากโลกแห่งความจริงที่สับสนวุ่นวาย ซึ่งต้องพิจารณาที่ผลงานว่าสร้างปัญหาหรือไม่อย่างไร ขณะที่ในเชิงจริยธรรมนั้นเป็นเรื่องอ่อนไหวขึ้นอยู่กับมุมมอง หากมองเป็นการช่วยให้เกิดการหลบหนีจากโลกความจริงหรือให้แง่คิดที่ก่อให้เกิดปัญญา หากผู้ผลิตให้ความสำคัญกับการผลิตในรูปแบบเดียวกันนำเสนอเพียงเพื่อผลการตลาดเกินไปคงไม่ก่อให้เกิดการพัฒนาในวิชาชีพภาพยนตร์ แต่ขณะเดียวกันหากมีผู้บริโภคต่อเนื่องก็ยากต่อการจะปฏิรูปสื่อภาพยนตร์ สอดคล้องกับ ปัทมวดี จารูวร และ อุบลรัตน์ ศิริยุคศักดิ์ (2550, หน้า 249) ภาพยนตร์ถูกมองว่าเป็นพาณิชย์ศิลป์ (Commercial Art) ที่เป็นการรวมศิลปะและการค้าเข้าด้วยกัน มีเรื่องกำไร-ขาดทุนเข้ามาเกี่ยวข้อง จุดนี้เองที่ทำให้สถานภาพของภาพยนตร์เริ่มแตกต่างกันไป ภาพยนตร์จึงเป็นศิลปะที่ตอบสนองความต้องการนายทุนและผู้บริโภคที่เป็นผู้ชมคนดู

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จริยธรรม ในการนำเสนอภาพยนตร์ไทยเกี่ยวกับเพศสภาพและเพศวิถีจำเป็นต้องมีการเรียนรู้ เพราะความไม่รู้ อาจสร้างอคติและความเกลียดชังทางเพศ สื่อมวลชนต้องเรียนรู้และสร้างความเข้าใจคนเพศหลากหลาย ซึ่งพบว่า การนำเสนอเนื้อหาและวิธีการเล่าเรื่องที่ขาดความรู้และความเข้าใจอย่างลึกซึ้งต่อกลุ่ม LGBTIQ ทั้งที่ไม่ตั้งใจนำเสนอให้อยู่ในสถานะกลุ่มคนผิดแปลกแยกจากผู้คนทั่วไป อย่างไรก็ตาม ภาพยนตร์ได้คัดเลือกและจับเน้นเพียงบางมิติของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศแพร่กระจายจนเป็นที่รับรู้โดยทั่วกันโดยเฉพาะมิติเรื่องเพศ ปราบปรามการกระทำเหล่านี้ถือเป็นการลดทอนความซับซ้อนทางอัตลักษณ์และสร้างความเข้าใจผิด ดูถูกศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างยิ่งยวด ย้อนแย้งต่อหลักจริยธรรมในงานวารสารศาสตร์ที่ควรยึดโยงอยู่บนพื้นฐานหลักความจริง อันเป็นสัจจะ (Objectivity) ซึ่งหมายถึงการนำเสนอเนื้อหาอันเป็นข้อเท็จจริง โดยต้องไม่พยายามสอดแทรกความเห็นหรือความรู้สึกส่วนตัวลงไปไม่ว่าจะแสบวาทหรือลบก็ตาม ซึ่งต้องไม่ทำตัวเข้ากับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งและปราศจากข้อขัดแย้งทางผลประโยชน์ การให้โอกาสหรือปฏิเสธ การละเว้นจากความลำเอียงผู้ใกล้ชิด และความเคียดแค้นพยาบาท ทำให้กลุ่ม LGBTIQ จำนวนไม่น้อยขาดพื้นที่ยืนและการถูกละเลยจากสื่อที่เน้นย้ำเพียงการนำเสนอเพียงไม่กี่ลักษณะจนเป็นแบบฉบับ (Stereotype)

การนำเสนอภาพแทนของผู้มีความหลากหลายทางเพศ (Representation of LGBTIQ) พบว่า สื่อบางส่วนนำเสนอข่าวแบบตีตราและสร้างภาพแทนผ่านการใช้ภาษาและการให้สมญานามที่ตีตราเป็นการคุกคามและลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ภาพยนตร์ที่ผลิตซ้ำความเชื่อเดิมๆ ทั้งที่ไม่เคยมีคำยืนยันทางวิทยาศาสตร์ ดังเช่นคนรักเพศเดียวกันเป็นพวกอารมณ์รุนแรงผิดปกติหรือมีสาเหตุมาจากการเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม ภาพยนตร์เหล่านี้ อาจมีอิทธิพลที่สร้างความสับสนต่อการยอมรับตัวเองของเยาวชนที่มีความหลากหลายทางเพศ หรือทำให้เกิดการปฏิเสธภายในครอบครัวและสังคมเพิ่มขึ้นได้ นอกจากนี้การที่สื่อผลิตซ้ำเสนอซ้ำ ก็ทำให้เกิดภาพฝังหัวที่ผิดเพี้ยนต่อกลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศ เช่น เป็นสาวประเภทสองต้องกรีดกรีด เป็นตัวตลกขบขัน หรือทอมดี้ เลสเบี้ยนต้องเกลียดผู้ชาย หรือเกย์ที่มักตกเป็นผู้ล่าในเรื่องเพศ ซึ่งทำให้เกิดมุมมอง ความเชื่อที่ผิด ๆ ต่อจิตใต้สำนึกของคนทั่วไป (False Consciousness) และต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ดังที่จริยธรรมของสื่อสาธารณะมาตรา 42 วรรค 3 การเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ความเป็นส่วนตัวและการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล

การสร้างกรอบจินตนาการ (Construction) เกี่ยวกับเพศหลากหลายที่กำลังเดินมาถึงจุดที่ต้องเผยให้เห็นในสังคมชัดเจนมากขึ้น และทำให้กลุ่มคนรักเพศเดียวกันเริ่มมีตัวตนฐานะมนุษย์ตามสิทธิมากขึ้น ความเป็นชายขอบถือเป็นกลุ่มที่มีวัฒนธรรมเฉพาะกลุ่ม และต้องการสื่อแสดงอัตลักษณ์ออกมาในพื้นที่ต่างๆ ให้ประจักษ์แจ้ง เพื่อเรียกสิทธิและความเสมอภาคเทียบเท่าเพศวิถีในสังคมที่ได้รับสิทธิโดยชอบธรรม ซึ่งกลุ่มเพศหลากหลาย (LGBTIQ) ยังรู้สึกถึงการถูกสังคมนองในแง่ลบ ทั้งนี้ ปราบปรามภาพแทน (Representation) กลุ่มเพศดังกล่าวที่สื่อแสดงผ่านภาพยนตร์ ฯลฯ ในเชิงลบ เช่น เป็นตัวตลกบ๊อบ หรือแสดงอารมณ์รุนแรง โหดเหี้ยม ฯลฯ ทั้งที่ในความจริงเพศเหล่านี้มีผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตเป็นคนดีที่ทำประโยชน์ให้แก่สังคมอยู่มากมาย ตั้งข้อสังเกตได้ว่า ภาพยนตร์หรือละครโทรทัศน์ จำนวนไม่น้อยที่ตัวละครเป็นผู้นิยมรักร่วมเพศชุกช่อนในเนื้อหาและวิธีการเล่าเรื่องโดยมีการสื่อแสดงความต้องการของกลุ่มนี้เพียงเสี้ยวส่วน (Fragmentation) ดังที่หมวด 2 จริยธรรมของวิทยุและโทรทัศน์ (5) การนำเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องต้องคำนึงสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และไม่เป็นการซ้ำเติมความทุกข์และโศกนาฏกรรมแก่ผู้ที่ตกเป็นข่าว และ (6) การนำเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องต้องตระหนักถึงประโยชน์แห่งสาธารณะ ในแง่มุมนี้สิ่งที่ปรากฏบนจอภาพจึงถูกทำให้เป็นภาพความเป็นจริงในสังคมของผู้ที่มีความเบี่ยงเบนออกจากเพศวิถีตามที่สังคมคาดหวังอันเป็นผลจากทัศนคติ ความเชื่อ มุมมองที่แตกต่างกันจนทำให้เรื่องราว วิถีชีวิตของกลุ่มคนบาง

กลุ่มในสังคมถูกถ่ายโอนจากการหลอมสร้าง (Construction) ความเป็นจริงที่บิดเบือนจนก่อเป็นมายาคติให้กับคนในสังคมในการสื่อแสดงอัตลักษณ์ วิถีชีวิตของเพศหลากหลายผ่านภาพยนตร์ตลอดที่ผ่านมา

จากการศึกษาพบว่า การนำเสนอกลุ่มเพศหลากหลายมักใช้คำพูดหยาบคาย และแสดงออกถึงการเป็นผู้นำในเรื่องเพศ ดังภาพยนตร์เรื่อง หอแก้วแตกแหวกนกะคะ และในเรื่อง วุ่นรักพักนี้ว ตลอดระหว่างที่เรื่องดำเนินไป ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงความนิยมใช้ความรุนแรงของกลุ่มเพศหลากหลายซึ่งบิดเบี้ยวเกินไปจากความจริง สอดคล้องกับ (Berger & Lunkman, 1966, อ้างถึงใน จีรวรา อุษฎฎากุล, 2536, หน้า 298) “มนุษย์ไม่สามารถรับรู้ “ความจริง” ของโลกภายนอกตัวเขาได้โดยตรง แต่ต้องกระทำผ่าน “ตัวกลาง” คือประสาทสัมผัส และกระบวนการรับรู้ทางจิตของมนุษย์ซึ่งถูกหล่อหลอมโดยกระบวนการทำงานทางสังคมก่อน” ทำให้เห็นว่าการรับรู้และเข้าใจความหมายของสิ่งต่างๆ ในโลก หรือ “ความจริง” ในวิถีชีวิต ตัวตนของกลุ่มเพศหลากหลายเป็นเรื่องที่สัมพันธ์ต่อการถูกวิพากษ์วิจารณ์ โดยเฉพาะจากกลุ่มคนที่ถูกคาดหวัง เช่นนี้ การสื่อแสดงของเพศหลากหลาย: ขนบสื่อในภาพยนตร์ไทย ดังนั้น ผลการศึกษาสามารถช่วยส่งเสริมให้การสื่อแสดงในภาพยนตร์ไทยที่เกิดจากการประกอบสร้างความจริงตั้งอยู่บนพื้นฐานคุณธรรมจริยธรรมจะช่วยสะท้อนภาพของเพศที่หลากหลายได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับ สมสุข หินวิมาน (2548, หน้า 132-135) ภาพยนตร์ได้สร้างภาพของเพศที่มีความหลากหลายเข้าไปในจิตใจของคนในสังคมโดยที่เราเองก็ไม่วู้ตัว อีกทั้งถ้าถามอีกว่าเพศที่มีความหลากหลายฝึกฝัในเรื่องเพศหรือไม่ คำตอบส่วนใหญ่จะบอกว่าน่าจะเป็นอย่างนั้นเพราะภาพที่ภาพยนตร์ไทยนำเสนอเพศที่มีความหลากหลายเป็นแบบเหมารวม ที่เป็นเพศแสวงหาแต่เรื่องเพศ ปากร้าย ซึ่งภาพเหล่านั้นล้วนเกิดจากการสร้างของผู้ผลิตภาพยนตร์ที่ถือว่าเป็นผู้ที่มีอำนาจในสังคมทั้งสิ้น

ทั้งนี้ ในการศึกษาเรื่อง “การสื่อแสดงของเพศหลากหลาย: ขนบสื่อในภาพยนตร์ไทย” พบว่า การนำเสนอเรื่องราวชีวิตของกลุ่มเพศหลากหลายในสื่อภาพยนตร์ไทยทั้ง 5 เรื่อง โดยส่วนใหญ่จะใช้ชีวิตดำเนินเรื่องไม่แตกต่างกัน คือมีทั้งอารมณ์รัก โลภ โกรธ หลง ที่เด่นชัดก็คือ ชีวิตรักของเพศหลากหลายส่วนใหญ่มักถูกนำเสนอให้ตัวละครมีจุดจบของชีวิตที่ไม่สมหวัง ดังเช่นภาพยนตร์เรื่อง เพลงสุดท้าย ที่สมหญิงตัวละครเอกของเรื่องที่เป็นสาวประเภทสองถูกชายคนรักปันใจให้กับหญิงสาวที่เป็นน้องสาวของเธอ จนสมหญิงใช้ปืนยิงตัวตายในที่สุด หรือหากตัวละครที่สมหวังในรักแท้ท้ายที่สุดก็ต้องพาตัวเองหลบหนี (Escape) ไปจากสังคม ดังเช่นภาพยนตร์เรื่อง รักเรา...ของใคร ที่เป็นเรื่องราวของหญิงรักหญิงสองสาวสวยที่ปลงใจไปใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันในที่ซึ่งห่างไกลจากสังคม ทั้งนี้ ข้อสังเกตที่ค้นพบ เรื่องราวชีวิตเพศหลากหลายในภาพยนตร์ไทยมักจะอาศัยเรื่องเช็คส์เป็นตัวหล่อเลี้ยงระหว่างที่เรื่องดำเนินไป ท้ายที่สุดตัวละครจะต้องมีชีวิตอย่างโดดเดี่ยวไม่สมหวังในรัก โดยอาจมีสาเหตุจากเสียสละให้กับความรักที่ต้องพบกับความหายนะหรือความตายที่ทำให้ต้องพรากจากกัน ดังเช่น ภาพยนตร์เรื่อง พี่ชาย My Hero และเรื่อง เพลงสุดท้าย ภาพแทนเพศหลากหลายในสื่อภาพยนตร์ไทยส่วนใหญ่ยังสื่อแสดงอัตลักษณ์ทางเพศทั้งในระดับปัจเจกและสังคมค่อนข้างชัดเจน ดังเช่น การนำเสนอภาพกะเทยมักมีอุดมการณ์ทางเพศ คือความต้องการการแต่งกายเช่นเดียวกับหญิง ไว้ผมยาว ทำหน้าอกสะโพกและแปลงเพศให้เหมือนผู้ชาย ฝึกฝัและมีพฤติกรรมที่สะท้อนการเป็นผู้นำในเรื่องเพศ ขณะที่ภาพแทนของกลุ่มเกย์ที่ปรากฏในภาพยนตร์นั้น พบว่า มีลักษณะเป็นชายรักชาย มักไม่แสดงตัวในสังคมปกปิดความเป็นเกย์ โดยสามารถจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มหลัก คือ เกย์คิง เกย์ควีนและโบท แต่ในภาพยนตร์ไทยกลับสื่อแสดงมักพบบ่อยครั้งคือ เกย์คิงกับเกย์ควีนเท่านั้น ดังเช่นภาพยนตร์เรื่อง พี่ชาย (My Hero) ซึ่ง ฮอลล์ Hall (1997, อ้างถึงใน นิรินทร์ เกตราไชยอนันต์, 2550, หน้า 121) ภาษาและสื่อการสร้างภาพตัวแทนในสื่อต่าง ๆ ก็คือ ความสามารถของตัวละครในการวาดภาพลักษณะหน้าตาของโลกและนำเสนอออกมาให้เห็น ทั้งนี้การเสนอภาพตัวแทนจึงไม่เหมือนกับการสะท้อนภาพ

ขณะที่ทัศนะของ **นักวิชาการ ไพบูลย์ คะเซนพรรค** ทางออกเรื่องจริยธรรมควรนำผู้มีความรู้ความเข้าใจทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมาร่วมหาทางออกที่เหมาะสม การเสนอภาพกลุ่มเพศหลากหลายนั้นต้องพิจารณาถึงบริบทเรื่องในภาพยนตร์ด้วย หากมีบริบทที่เหมาะสมก็สามารถใช้ภาษาให้เกิดความสอดคล้อง หรือแสดงออกถึงพฤติกรรมตามแบบฉบับที่ตัวละครควรจะเป็นได้ แม้กระทั่งคำพูดที่ดูเหมือนหยาบคาย หรือการเสนอพฤติกรรมที่ดูไม่เหมาะสมก็ตามซึ่งหากอยู่บริบทก็ถือว่าไม่ผิด ขณะที่ **ศุภโชคชัย นันทศรี** มองว่าการตลาดยังเป็นกลไกสำคัญในการผลิตภาพยนตร์ที่เน้นการสร้างจุดขาย ขณะเดียวกันการจัดกระทำกับเพศหลากหลายควรมีขอบเขตที่เหมาะสม เพราะอาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มเพศหลากหลายอย่างผิดเพี้ยนต่อทัศนะของคนในสังคม ทั้งนี้ **อรสา ปานขาว** ได้เห็นว่า จริยธรรมนั้นต้องมองค่านิยมทางสังคมเป็นประการสำคัญ การประเมินค่านิยมส่วนรวม เนื่องจากบางสังคมอาจเห็นว่าไม่ผิดจริยธรรมกับการประเมินค่านิยมส่วนตัวซึ่งอาจเป็นเรื่องที่แย้งย้อนในจิตใจคนในสังคมมีวัฒนธรรมย่อยที่หลากหลายซึ่งคนต่างกลุ่มก็มีมุมมองเกี่ยวกับหลักจริยธรรมแตกต่างกัน บทบาทสื่อในฐานะภาพยนตร์ต้องสร้างการตื่นรู้ให้คนในสังคม ขณะที่มุมมองเพศหลากหลายมองเป็นเรื่องละเอียดอ่อนต่อความรู้สึก ทั้งนี้จริยธรรมเป็นเรื่องภายในตัวตนที่ขึ้นอยู่กับมุมมองของใครในการตัดสิน **โกสุม โอมพรนุวัฒน์** ยังเชื่อว่าภาพรวมของเพศหลากหลายได้ถูกนำเสนอให้เป็นผู้นำในเรื่องเพศ เป็นตัวตลก ภาพยนตร์ในปัจจุบันเริ่มมีความพยายามเสนอบทบาทของเพศกลุ่มนี้ให้มีความแตกต่างจากที่ผ่านมาแต่ภาพยนตร์ยังคงต้องผลิตภาพยนตร์ตามกระแสความต้องการของตลาด ทำให้การให้น้ำหนักในเรื่องจริยธรรมอาจยังไม่ชัดเจน ทั้งนี้ หากจะพัฒนาจริยธรรมของภาพยนตร์ต้องสร้างจิตใต้สำนึกให้นับตั้งแต่เริ่มศึกษาในศาสตร์ดังกล่าว ขณะเดียวกันปัจจุบันเพศหลากหลายก็ต้องมีความชัดเจนทั้งในแง่ระบบคิด และวัฒนธรรมทางเพศสภาพของตน ซึ่งจะช่วยในการสร้างพื้นที่ยืนที่แข็งแกร่งให้รอดพ้นจากความรู้สึกถูกละเมิดความเป็นตัวตน

ในขณะที่มุมมองของ **นักวิชาชีพด้านภาพยนตร์ได้พยายามอธิบายถึงการให้น้ำหนักทางการตลาด** อย่างเช่น **ธัญญ์วาริน สุขะพิสิษฐ์** เห็นว่า หากพิจารณามุมมองเชิงจริยธรรมก็ต้องพิจารณาการอยู่รอดทางธุรกิจไปพร้อมกัน แต่ก็ยอมรับว่าภาพยนตร์ทำหน้าที่สื่อสารให้คนเข้าใจสังคม แต่ปัจจุบันคนในสังคมสามารถนำเสนอตัวตนได้หลากหลายช่องทาง คนในสังคมไม่ได้ถูกยึดเยียดได้เฉกเช่นแต่ก่อน ภาพยนตร์ในการนำเสนอเพศหลากหลายไม่มีพลังมากพอจะขึ้นนำคนในสังคม และ **ก้องเกียรติ โขมศิริ** ในเชิงจริยธรรมนั้นเป็นเรื่องอ่อนไหวขึ้นอยู่กับมุมมอง หากมองเป็นการช่วยให้เกิดการหลบหนีจากโลกความจริงหรือให้แง่คิดที่ก่อให้เกิดปัญญา หากผู้ผลิตให้ความสำคัญกับการผลิตในรูปแบบเดียวนำเสนอเพียงเพื่อผลการตลาดเกินไปคงไม่ก่อให้เกิดการพัฒนาในวิชาชีพภาพยนตร์ แต่ขณะเดียวกันหากมีผู้บริโภคต่อเนื่องก็ยากต่อการจะปฏิรูปสื่อภาพยนตร์ การผลิตภาพยนตร์เพื่อมุ่งสร้างผลกำไรสูงสุด ก็การผลิตภาพยนตร์เพื่อสะท้อนความจริงบางประการทางสังคม

ผู้ศึกษาได้ข้อสรุปว่า เพศหลากหลายที่ปรากฏในสื่อภาพยนตร์ไทยทำให้เราส่องมองถึงความหมายทางวัฒนธรรมเพศสภาพที่ยังคงต้องการสิทธิความเสมอภาค สิทธิมนุษยชน และเสรีภาพการแสดงความเป็นตัวตนเช่นเดียวกับเพศที่เป็นไปตามความคาดหวังของสังคม กระบวนการสื่อความหมายในภาพยนตร์ไทยต้องระลึกถึงจริยธรรมการสื่อสารและวัฒนธรรมทางเพศสภาพของคนกลุ่มคนเพศหลากหลาย เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาสื่อภาพยนตร์ไทยได้นำเสนอความเท่าเทียมกันในกลุ่มคน ชนชั้นที่ยังถูกแยกด้วยเส้นแบ่งเขตทางวัฒนธรรมกระแสหลักจนกลายเป็นความเสมอภาคในการอยู่ร่วมกันอย่างยอมรับความเป็นวัฒนธรรมร่วมชาติ ดังที่ (กำจร หลุยยะพงศ์ และสมสุข หินวิมาน, 2551, หน้า 1-5) ภาพยนตร์เป็นเสมือน "ภาพสะท้อนของสังคม" นอกจากนี้ยังพิจารณาถึงมิติด้านพลังที่ภาพยนตร์ ส่งผลต่อผู้ชมโดยการสำรวจพฤติกรรมและความคิดเห็นของผู้ชมที่มีต่อภาพยนตร์ไทย

ข้อค้นพบที่สำคัญ

หลักจริยธรรมของนักสื่อสารมวลชน ใน **แง่กฎหมาย** การรองรับความผิดก็อาจเป็นในส่วนของกระบวนการตัดสินทางกฎหมาย ขณะที่ **แง่ของจริยธรรม** เป็นความผิดที่ไม่มีบทลงโทษแต่ให้ผลกระทบต่อบุคคลมากกว่าการลงโทษทางกฎหมาย นั่นคือ การถูกลงโทษด้วยการเสื่อมศรัทธาจากผู้ชมภาพยนตร์และสังคม ซึ่งถือเป็นเรื่องใหญ่ที่ผู้ผลิตภาพยนตร์ต้องพึงระวังในความผิดด้านนี้เป็นอย่างมาก

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้

จัดการรณรงค์แก้ไขความเข้าใจผิดและสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง และสร้างพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการผลิตภาพของเพศที่หลากหลายในสื่อภาพยนตร์ ปลูกฝังเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับจริยธรรมในระดับของผู้ศึกษาวิชาภาพยนตร์ หรือสาขาที่เกี่ยวข้องนับตั้งแต่ระดับปริญญาบัณฑิต กระทั่งถึงบัณฑิตศึกษา จัดตั้งองค์กรเฉพาะในวิชาชีพภาพยนตร์ ซึ่งมีบทบาทในการควบคุม ส่งเสริมมาตรฐานจริยธรรม ไม่ควรนำเสนอภาพ บทพูด (Dialogue) ที่สื่อแสดงน้ำเสียงและท่าทีที่แสดงที่ดูกลุ่มเพศหลากหลายอย่างแปลกประหลาด เช่นหากเป็น “ผู้ชายสวย” ก็ไม่ควรพูดว่า “ไม่น่าเชื่อว่าผู้ชายจะสวยกว่าผู้หญิง” เป็นต้น นอกจากนี้ ภาพยนตร์ไม่ควรเอารสนิยมทางเพศของตนมาตัดสิน หรือให้คุณค่าต่อคนข้ามเพศ เช่นคำพูดที่ว่า “ผู้ชายแท้ไม่มีอารมณ์กับผู้ชายที่สวยหรือกะเทยหรือ” อย่างไรก็ตาม กรณีที่สื่อมวลชนนำเสนอเรื่องคนข้ามเพศควรเป็นไปอย่างเคารพและมีความเข้าใจในฐานะมนุษย์คนหนึ่งที่จะมุ่งสร้างการยอมรับและการเปลี่ยนแปลงสังคมให้น่าอยู่ยิ่งขึ้น และแสดงให้เห็นถึงความเป็นมืออาชีพในการทำงานอีกด้วย

บรรณานุกรม

- กำจร หลุยยะพงศ์ และสมสุข หินวิมาน. (2552). *หลงรักสับสนในหนังไทย: ภาพยนตร์ไทยในรอบสามทศวรรษ (พ.ศ.2520-2547) กรณีศึกษาตระกูลหนังผี หนังรักและหนังยุคหลังสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ: สยาม.
- จิรวรา อุษยากุล. (2536). *การสร้างภาพความเป็นจริงทางอาชีพสื่อสารมวลชนของนิสิตคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2532-2535*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิรินทร์ ภาตราไชยอนันต์. (2550). *ภาพตัวแทนผีผู้หญิงในละครโทรทัศน์*. (วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปัทมวดี จารูว และอุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. (2550). *สื่อสารมวลชนเบื้องต้น สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิลาสินี พิพิธกุล. (2544). *ผู้หญิงกับเทคโนโลยีข่าวสาร: แนวทฤษฎีและข้อเสนอแนะ*. ใน สตรีศึกษา 2 โครงการหนังสือเล่มผู้หญิงกับประเด็นต่างๆ. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ.
- สมสุข หินวิมาน. (2548). *แนวคิดเรื่องภาพตัวแทน*. ใน ปรัชญานิเทศศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- Mc Quail, Dennis. (2005). *Mass Communication Theory*. London : Sage.
- Foucault, M. (1979). *The juridical apparatus*. In W. Connolly (Ed.), *Legitimacy and the state*. Oxford: Basil Blackwall.

หลักเกณฑ์และข้อแนะนำสำหรับเขียนบทความและการส่งต้นฉบับ วารสาร สาร สื่อ ศิลป์ เป็นวารสารที่ตีพิมพ์เผยแพร่เป็นราย 6 เดือน ปีละ 2 ฉบับ

รูปแบบบทความวิจัย

1. ลักษณะโดยทั่วไป

พิมพ์ด้วย Microsoft Word กระดาษ A4 จำนวนไม่เกิน 15 หน้าแบบอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ระยะขอบกระดาษ ทุกด้านมีขนาด 2.54 ซม.

2. ชื่อเรื่อง

ชื่อเรื่องให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยให้พิมพ์ชื่อเรื่องภาษาไทยก่อนแล้วตามด้วยภาษาอังกฤษ แบบอักษร TH SarabunPSK ขนาด 18 ตัวเข้ม

3. ชื่อผู้เขียน

- ระบุชื่อ-นามสกุล ผู้เขียนหลัก เป็นภาษาไทย ไม่ต้องระบุหน่วยงานที่สังกัด พร้อมเลขยก
- ระบุชื่อ-นามสกุล ผู้เขียนรอง เป็นภาษาไทย ไม่ต้องระบุหน่วยงานที่สังกัด พร้อมเลขยก
ใช้แบบอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวธรรมดา และจัดอยู่กึ่งกลางหน้ากระดาษ
- ระบุเลขยก คำนำหน้าหรือตำแหน่ง สาขา มหาวิทยาลัยของผู้จัดทำไว้ด้านล่างของเอกสารหน้าแรก
ใช้แบบอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวธรรมดา ตัวอย่าง ด้านล่าง

กัณฑ์ธนัน มากชู¹ และ ภคมินทร์ เสวตพัฒน์โยธิน² (ชื่อผู้เขียน)

¹ นักศึกษาปริญญาโท วารสารศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

4. บทคัดย่อ

4.1 ภาษาไทย ควรสั้น กระชับ ได้ใจความและครอบคลุม ไม่ควรเกินครึ่งหน้ากระดาษ A4 ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวธรรมดา คำสำคัญไม่เกิน 3 คำ ให้พิมพ์ในหน้าเดียวกัน ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวธรรมดา

4.2 ภาษาอังกฤษ ภาษาอังกฤษจำนวนคำไม่เกิน 400 คำ พร้อมด้วยคำสำคัญ 3 คำ ในหน้าเดียวกัน ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวธรรมดา Keywords: 3 คำ ในหน้าเดียวกัน ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดธรรมดา

5. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวธรรมดา หัวข้อรองใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวเอียงเข้ม จัดชิดซ้าย (ถ้ามี) หัวข้อเป็นตัวเข้ม เนื้อในเป็นตัวธรรมดา

6. วัตถุประสงค์

ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวธรรมดา

7. กรอบแนวคิดการวิจัย (ถ้ามี)

ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวธรรมดา

8. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวธรรมดา

9. วิธีการวิจัย

ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวธรรมดา หัวข้อรองใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวเอียงเข้ม จัดชิดซ้าย

10. ผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

เนื้อหาส่วนนี้ เป็นการนำเสนอผลการวิจัย พร้อมอภิปรายผล อาจแทรกกราฟ แผนภูมิ ตารางได้ตามความเหมาะสม ชื่อกราฟ แผนภูมิ ตาราง ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวธรรมดา (ตัวอักษรในตารางใช้ขนาด 14) หัวข้อรองใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวเอียงเข้ม จัดชิดซ้าย (ถ้ามี)

11. บรรณานุกรม

เขียนในรูปแบบ APA Style 6th ed. ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวธรรมดา

รูปแบบบทความวิชาการ

1. ลักษณะโดยทั่วไป

พิมพ์ด้วย Microsoft Word กระดาษ A4 จำนวนไม่เกิน 15 หน้าแบบอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ระยะขอบกระดาษ ทุกด้านมีขนาด 2.54 ซม.

2. ชื่อเรื่อง

- ชื่อเรื่องให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยให้พิมพ์ชื่อเรื่องภาษาไทยก่อนแล้วตามด้วยภาษาอังกฤษ แบบอักษร TH SarabunPSK ขนาด 18 ตัวเข้ม

- Research Title ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวเข้ม

3. ชื่อผู้เขียน

- ระบุชื่อ-นามสกุล ผู้เขียนหลัก เป็นภาษาไทย ไม่ต้องระบุหน่วยงานที่สังกัด พร้อมเลขยก

- ระบุชื่อ-นามสกุล ผู้เขียนรอง เป็นภาษาไทย ไม่ต้องระบุหน่วยงานที่สังกัด พร้อมเลขยก

ใช้แบบอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวธรรมดา และจัดอยู่กึ่งกลางหน้ากระดาษ

- ระบุเลขยก คำนำหน้าหรือตำแหน่ง สาขา มหาวิทยาลัยของผู้จัดทำไว้ด้านล่างของเอกสารหน้าแรก ใช้แบบอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวธรรมดา ตัวอย่าง ด้านล่าง

กัณฑ์ธนัน มากชู¹ และ ภคมินทร์ เสวตพัฒนโยธิน² (ชื่อผู้เขียน)

---

¹ นักศึกษาปริญญาโท วารสารศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

4. บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

ภาษาอังกฤษจำนวนคำไม่เกิน 400 คำ พร้อมด้วยคำสำคัญไม่เกิน 3 คำ ในหน้าเดียวกัน ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวธรรมดา Keyword(s): 3 คำ ในหน้าเดียวกัน ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวธรรมดา

5. บทนำ

ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวธรรมดา หัวข้อรองใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวเอียงเข้ม จัดชิดซ้าย (ถ้ามี) หัวข้อเป็นตัวเข้ม เนื้อในเป็นตัวธรรมดา

6. บทสรุป

ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวธรรมดา

7. บรรณานุกรม

เขียนในรูปแบบ APA Style 6th ed. ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวธรรมดา

ตัวอย่างการอ้างอิง

การอ้างอิงเอกสาร

1. การอ้างอิงในเนื้อหา ให้ใช้วิธีการอ้างอิงแบบนาม-ปี โดยระบุชื่อผู้เขียน ปีที่พิมพ์ และเลขหน้าเอกสารไว้ข้างหลังของข้อความที่ต้องการอ้างอิง

2. การอ้างอิงท้ายบทความ ให้ระบุเอกสารที่ใช้อ้างอิงไว้ท้ายบทความ โดยเรียงตามลำดับตัวอักษรใช้รูปแบบการเขียนอ้างอิงตามระบบ APA Style 6th ed. ต่อไปนี้

รูปแบบ	อ้างอิงจาก		รายการอ้างอิงหรือบรรณานุกรม (ท้ายเล่ม)
	หน้าข้อความ	หลังข้อความ	
หนังสือทั่วไป			
รูปแบบ	/ชื่อ/นามสกุลผู้แต่ง/ (ปี พิมพ์) Surname (Date, pp.)	/(ชื่อ/นามสกุลผู้แต่ง/ ปี พิมพ์,/หน้า/... ระบุเลข หน้า ที่ อ้างอิง) /(Surname,/Date, pp.)	ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. (ครั้งที่พิมพ์ ใส่พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป). สถานที่//////// พิมพ์: สำนักพิมพ์. Author. (Year). Title of book. (Edition). City, State abbreviation ////////or Country of publication: Publisher. *เครื่องหมาย / Space Bar แทนการเว้นวรรค 1 ครั้ง
ตัวอย่าง ผู้แต่ง/ Author 1 คน	จอมพงศ์ มงคลวนิช (2555, หน้า 116) Tracy (2014, pp. 54-55)	(จอมพงศ์ มงคลวนิช, 2555, หน้า 116) (Tracy, 2014, pp. 54-55)	จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2555). <i>การบริหารองค์การและ บุคลากรทางการศึกษา</i> . กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย. Tracy, B. (2014). <i>Leadership</i> (2nd ed.). New York: American Management Association.
2 คน	ชลลดา มงคลวนิช และ วัตนาภรณ์ ชาติวงศ์ [2551, หน้า 43)	(ชลลดา มงคลวนิช และ วัตนาภรณ์ ชาติ วงศ์, 2557, หน้า 43)	ชลลดา มงคลวนิช และ วัตนาภรณ์ ชาติวงศ์. (2557). ภาพลักษณ์ชนมไทยในสายตาของเยาวชนไทย. <i>กระแสวัฒนธรรม CULTURAL APPROACH</i> , 15(21), 39-50.
3-6 คน	การอ้างอิงครั้งแรก สุวารี เจริญมุขยพันธ์, ถาวร สกุลพานิชย์, พัชนี ธรรมวันนา, อนุชิต สว่างแจ้ง และ ณัฐธิดา สุขเรืองรอง	การอ้างอิงครั้งแรก (สุวารี เจริญมุขยพันธ์, ถาวร สกุลพานิชย์, พัชนี ธรรมวันนา, อนุชิต สว่างแจ้ง และ ณัฐธิดา สุขเรืองรอง,	สุวารี เจริญมุขยพันธ์, ถาวร สกุลพานิชย์, พัทณี ธรรมวันนา, อนุชิต สว่างแจ้ง และ ณัฐธิดา สุขเรืองรอง. (2556). <i>การศึกษาศาสนาการณการให้บริการ สุขภาพกับชาว กัมพูชาที่ชายแดนไทย-กัมพูชา: กรณีศึกษา จังหวัด สระแก้ว จันทบุรี และตราด กระทรวงสาธารณสุข ปี 2556</i> . นนทบุรี: สำนักงานวิจัยเพื่อการพัฒนา

	(2556, หน้า 27-29)	2556, หน้า 27-29)	หลักประกันสุขภาพไทย.
รูปแบบ	อ้างอิงจาก		รายการอ้างอิงหรือบรรณานุกรม (ท้ายเล่ม)
ตัวอย่าง	หน้าข้อความ	หลังข้อความ	
3-6 คน (ต่อ)	Buonora, Chiavarini, Salmasi, Giaimo, & Minelli (2013)	(Buonora, Chiavarini, Salmasi, Giaimo, & Minelli, 2013)	Buonora, N., Chiavarini, M., Salmasi, L., Giaimo, M. D., & Minelli, L.,(2013). Impact of immigration on burden of Tuberculosis in Umbria: A low- incidence Italian region with high immigrants rates. <i>Journal of Preventive Medicine and Hygiene</i> , 54(1), 29-34.
	การอ้างอิงครั้งต่อมา สุวารี่ เจริญมุขยพันธ์ และคนอื่น ๆ, 2556) Buonora et al. (2013)	การอ้างอิงครั้งต่อมา (สุวารี่ เจริญมุขยพันธ์ และคนอื่น ๆ, 2556) (Buonora et al., 2013)	
มากกว่า 6 คน	ปรีดา อุ่นเรือน และ คนอื่น ๆ (2553) Crawley et al. (2015)	(ปรีดา อุ่นเรือน และ คนอื่น ๆ, 2553) (Crawley et al., 2015)	ปรีดา อุ่นเรือน, สมชาย ตระกูลกิจ, ไพบุลย์ ใจดี, วัฒนา เกียรติรัตน์, สุวรรณ เปี่ยมไสว, วิไลพร คล่องการเรียน, ... บังอร กนกงาม. (2553). <i>การจัดการ ระบบ สารสนเทศสำหรับ CEO</i> (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ซีไอโอเพรส. Crawley, R. B., Dockery, L. M., Branson, T. S., Carmichael, L. E., Carson, J. c., Findlay, A. F.,... Smith, D. M. (2015). <i>Manor houses of the early 1900s</i> . London, England: Taylor & Francis.
ผู้แต่ง เป็นกลุ่ม บุคคล หรือ นิติ บุคคล	สำนักงานกองทุน สนับสนุนการวิจัย (สกว., 2557, หน้า 70-71) World Health Organization (WHO, 2013, pp. 37-38)	(สำนักงานกองทุน สนับสนุนการวิจัย [สกว.], 2557, หน้า 70-71) (World Health Organization [WHO], 2013, pp. 37-38)	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (2557). นักวิจัย สกว. คิดสูตรอัลลอยผลิต ชิ้นส่วนข้อต่อเครื่องบิน. <i>Update</i> , 29(352), 70-71. World Health Organization. (2013). <i>World health statistics 2013</i> . Geneva, Switzerland: Author.
	การอ้างอิงครั้งต่อมา สกว. (2557, หน้า 70-71)	การอ้างอิงครั้งต่อมา (สกว., 2557, หน้า 70-71)	ผู้แต่งเป็นกลุ่มบุคคล หรือนิติบุคคล ได้แก่ หน่วยงาน ราชการ หรือ กลุ่มบุคคล การอ้างอิงครั้งแรก ใช้ชื่อเต็มส่วน การอ้างอิงครั้งต่อไปใช้ชื่อ อักษรย่อ

	WHO (2013, pp. 118-119)	(WHO, 2013, pp. 118-119)	
รูปแบบ	อ้างอิงจาก		รายการอ้างอิงหรือบรรณานุกรม (ท้ายเล่ม)
ตัวอย่าง	หน้าข้อความ	หลังข้อความ	
ผู้แต่งมี ฐานันดร ศักดิ์, บรรดา ศักดิ์, สมณ ศักดิ์	เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ (2557) ลักษณาจันทร์ เลาหพันธ์, คุณหญิง (2554) พระพรหมคุณาภรณ์ (ประยูรค์ ปยุตโต) (2556)	(เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ, 2557) (ลักษณาจันทร์ เลาหพันธ์, คุณหญิง, 2554) (พระพรหมคุณาภรณ์ (ประยูรค์ ปยุตโต), 2556)	เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ. (2557). <i>อันมีทิพเนตรส่องไป</i> . กรุงเทพฯ: ไชยเบอร์ พริ้นท์กรุ๊ป. ลักษณาจันทร์ เลาหพันธ์, คุณหญิง. (2554). มหาวิทยาลัยไทยกับการก้าวเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน. <i>ข่าวสภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล</i> , 37(3), 6-12. พระพรหมคุณาภรณ์ (ประยูรค์ ปยุตโต). (2556). <i>ปรัชญา การศึกษาของไทยภาค พุทธธรรม: แขนงนำการศึกษา</i> . กรุงเทพฯ: ผลิตีเอ็ม.
ผู้รวบรวม/ บรรณา ธิการ	ใช้รูปแบบเดียวกับ ผู้แต่ง 1 คน		พงศธร พคชเสรี, ธันนดา ตระการวินิช และ เกียรติศักดิ์ วาริแสงทิพย์. (บ.ก.). (2557). <i>Nephrology board review 2014</i> . กรุงเทพฯ: สมาคมโรคไตแห่ง ประเทศไทย. Murthy, S. N. (Ed.). (2011). <i>Dermatokinetics of therapeutic agents</i> . Boca Raton, NM: CRC Press.
ผู้แต่งใช้ นามแฝง	ใช้รูปแบบเดียวกับ ผู้แต่ง 1 คน		ส. พลายน้อย. (2559). <i>ขุนนางสยาม ประวัติศาสตร์ "ข้าราชการ" ทหารและพลเรือน</i> (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มติชน.
หนังสือ ไม่ปรากฏ ชื่อผู้แต่ง	อุตสาหกรรมอัญมณี (2553)	(อุตสาหกรรมอัญมณี, 2553)	<i>อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับไทยกับผลกระทบ จากวิกฤตหนี้สาธารณะในสหภาพยุโรป</i> . (2553). กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและ เครื่องประดับแห่งชาติ.
ชื่อผู้แต่ง และปีที่ พิมพ์ เหมือนกัน แต่ต่าง ชื่อเรื่อง	สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2551 ก)	(สัญญา สัญญาวิวัฒน์, 2551 ก)	สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2551 ก). <i>ทฤษฎีและกลยุทธ์การ พัฒนาสังคม</i> . กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
	สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2551 ข)	(สัญญา สัญญาวิวัฒน์, 2551 ข)	สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2551 ข). <i>สังคมวิทยาองค์การ</i> . กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
	กรณีภาษาต่างประเทศใช้ a, b ตามหลัง ค.ศ.		

รูปแบบ	อ้างอิงจาก		รายการอ้างอิงหรือบรรณานุกรม (ท้ายเล่ม)
	หน้าข้อความ	หลังข้อความ	
หนังสือแปล			
ตัวอย่าง	ใช้รูปแบบเดียวกับหนังสือทั่วไป		คอตเลอร์, พิเลิป และ เสจิตต์, อีโอดอร์. (2557). <i>การบริหารการตลาด</i> [Harvard business review on reinventing your marketing] (ณัฐยา สันตรระการผล, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
การอ้างอิงเอกสารวิทยุภูมิ (อ้างถึงใน)			
ตัวอย่าง	Bazzano (2011 อ้างถึงใน วิโรจน์ สารรัตน์, 2556, หน้า 47) Bennett (2000 as cited in Stone, 2013)	(Bazzano, 2011 อ้างถึงใน วิโรจน์ สารรัตน์, 2556, หน้า 47) (Bennett, 2000 as cited in Stone, 2013)	วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). <i>กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา: กรณีที่คณะต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21</i> . กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ. Stone, R. J. (2013). <i>Managing human resources</i> (4th ed.). Milton, Australia: Wiley.
บทความในหนังสือ หรือ บทในหนังสือและรายงานการประชุม			
รูปแบบ	ใช้รูปแบบเดียวกับหนังสือทั่วไป		ชื่อผู้แต่งบทความหรือบท. (ปีพิมพ์). ชื่อบทความหรือบท. ใน ชื่อบรรณาธิการ (บ.ก. หรือ Ed. หรือ Eds.), ชื่อหนังสือ (เลขหน้า). สถานที่พิมพ์:/ สำนักพิมพ์.
ตัวอย่าง	ใช้รูปแบบเดียวกับหนังสือทั่วไป		ประยูร ศรีประสาธน์. (2555). แผนพัฒนาการศึกษาไทย. ใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. <i>บัณฑิตศึกษา. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, ประมวลสารนโยบายและการวางแผนการศึกษา หน่วยที่ 6-9</i> (เล่ม 2, พิมพ์ครั้งที่ 8, หน้า 285- 392). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. จันทร์เอื้อ เขาวนฤทธิ. (2557). องค์ประกอบการสื่อสาร การดำเนินธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค. ใน <i>วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ (บ.ก.), รายงานการประชุม การประชุมวิชาการ บัณฑิตศึกษา ระดับชาติ ครั้งที่ 5</i> (หน้า 3-16 - 3-24). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

รูปแบบ	อ้างอิงจาก		รายการอ้างอิงหรือบรรณานุกรม (ท้ายเล่ม)
	หน้าข้อความ	หลังข้อความ	
รายงานการวิจัย			
รูปแบบ	ใช้รูปแบบเดียวกับหนังสือทั่วไป		ผู้แต่ง. (ปีพิมพ์). ชื่อเรื่อง (รายงานการวิจัย). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.
ตัวอย่าง	ใช้รูปแบบเดียวกับหนังสือทั่วไป		ชนิตา รัชกุลพลเมือง. (2551). การส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาใน สถาบันการศึกษาของสหรัฐอเมริกา (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
วิทยานิพนธ์			
รูปแบบ	ใช้รูปแบบเดียวกับหนังสือทั่วไป		ผู้แต่ง. (ปี,พิมพ์). ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทหรือปริญญาตรีหรือปริญญาโทหรือปริญญาเอกหรือปริญญาเอก). สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์หรือชื่อมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษา.
ตัวอย่าง	ใช้รูปแบบเดียวกับหนังสือทั่วไป		สุเมธ แสงนิมมวล. (2556). ต้นแบบการบริหารจัดการขององค์กรบางส่วน ท้องถิ่นในประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสยาม. Bowler, N. (2010). Prisoners' mental state: A psychosocial perspective (Unpublished doctoral dissertation). Swansea University, Swansea.
ราชกิจจานุเบกษา			
รูปแบบ	ชื่อพระราชบัญญัติ (ปีพิมพ์)	(ชื่อพระราชบัญญัติ, ปีพิมพ์)	ชื่อพระราชบัญญัติ. (ปีพิมพ์, วันที่/เดือน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่... ตอนที่..., หน้า...-
รูปแบบ	พระราชบัญญัติ มาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 (2559)	(พระราชบัญญัติ มาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559, 2559)	พระราชบัญญัติ มาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559. (2559, 29 เมษายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 133 ตอนที่ 38 ก, หน้า 39-48.

รูปแบบ	อ้างอิงจาก		รายการอ้างอิงหรือบรรณานุกรม (ท้ายเล่ม)
	หน้าข้อความ	หลังข้อความ	
สิทธิบัตร			
รูปแบบ	ชื่อนามสกุลผู้ประดิษฐ์ (ปีที่อนุมัติสิทธิบัตร)	(ชื่อนามสกุลผู้ประดิษฐ์, ปีที่อนุมัติสิทธิบัตร)	ชื่อผู้ประดิษฐ์หรือผู้สร้างสรรค์. (ปีที่อนุมัติสิทธิบัตร). <i>ชื่อสิทธิบัตร</i> . สิทธิบัตรไทย เลขที่....
ตัวอย่าง	วุฒิรัตน์ คงรัตนประเสริฐ (2552)	(วุฒิรัตน์ คงรัตนประเสริฐ, 2552)	วุฒิรัตน์ คงรัตนประเสริฐ. (2552). <i>เครื่องและวิธีการตรวจหาความอ่อนแก่ของทุเรียนแบบไม่ทำลายโดยใช้การสั่นสะเทือน</i> . สิทธิบัตรไทย เลขที่ 26476.
บทความวารสาร/นิตยสาร			
รูปแบบ	ใช้รูปแบบเดียวกับหนังสือทั่วไป		ชื่อผู้แต่ง. (ปีพิมพ์). ชื่อบทความ. <i>ชื่อวารสาร</i> , ปีที่(ฉบับที่), เลขหน้า. ชื่อผู้แต่ง. (ปีพิมพ์). ชื่อบทความ. <i>ชื่อนิตยสาร</i> , ปีที่(ฉบับที่), เลขหน้า.
ตัวอย่าง	ใช้รูปแบบเดียวกับหนังสือทั่วไป		จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2557). การพัฒนาแนวทางการรับรองมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู. <i>วารสารครุศาสตร์</i> , 42(2), 31-52.
บทความที่ไม่มีชื่อผู้แต่ง			
รูปแบบ	“ชื่อบทความ” (ปีพิมพ์, เลขหน้า)	(“ชื่อบทความ,” ปีพิมพ์, เลขหน้า)	ชื่อบทความ. (ปีพิมพ์). <i>ชื่อวารสาร</i> , ปีที่(ฉบับที่), เลขหน้า.
ตัวอย่าง	“นวัตกรรมดิจิทัลยุค Thailand 4.0,” (2560, หน้า 71)	(“นวัตกรรมดิจิทัลยุค Thailand 4.0,” 2560, หน้า 71)	นวัตกรรมดิจิทัลยุค Thailand 4.0 โฉมใหม่ของบริการเหนือระดับ. (2560). <i>วารสารยุคิธรรม</i> , 17(1), 70-71.
หนังสือพิมพ์			
รูปแบบ	ใช้รูปแบบเดียวกับหนังสือทั่วไป		ชื่อผู้แต่ง. (ปีพิมพ์, วัน เดือน). ชื่อบทความ. <i>ชื่อหนังสือพิมพ์</i> , หน้า.
ตัวอย่าง	ใช้รูปแบบเดียวกับหนังสือทั่วไป		สมหมาย จันทร์เรือง. (2559, 21 ธันวาคม). กฎมนเทียรบาล. <i>มติชน</i> . หน้า 15.

รูปแบบ	อ้างอิงจาก		รายการอ้างอิงหรือบรรณานุกรม (ท้ายเล่ม)
	หน้าข้อความ	หลังข้อความ	
แผ่นพับ/จุลสาร/สูจิบัตร			
รูปแบบ	ใช้รูปแบบเดียวกับหนังสือทั่วไป		ชื่อผู้แต่ง. (ปีพิมพ์). ชื่อเรื่อง [แผ่นพับ/จุลสาร/สูจิบัตร]. สถานที่พิมพ์: ผู้แต่ง
ตัวอย่าง	ใช้รูปแบบเดียวกับหนังสือทั่วไป		มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. คณะแพทยศาสตร์. ภาควิชาศัลยศาสตร์. (2552). <i>มารู้จักมะเร็งลำไส้ใหญ่และลำไส้ตรง...กันเถอะ</i> [แผ่นพับ]. สงขลา: ผู้แต่ง.
โสตทัศนวัสดุหรือสื่อวิทยุโทรทัศน์			
รูปแบบ	ใช้รูปแบบเดียวกับหนังสือทั่วไป		ชื่อผู้แต่ง. (ปีพิมพ์). ชื่อเรื่อง. [ประเภทสื่อ]. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.
ตัวอย่าง	ใช้รูปแบบเดียวกับหนังสือทั่วไป		ประสาน อิงคนันท์. (ผู้จัดรายการ). (2551, 3, 10 ธันวาคม). <i>ต้นทุนชีวิตกำไร สังคม [แผ่นดินไทย]</i> . กรุงเทพฯ: ทีวีไทย ทีวีสารานณะ (ช่อง 11). ชาติรีเฉลิม ยุคล, ม.จ. (ผู้กำกับ). (2550). <i>ตำนานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช</i> [ภาพยนตร์]. กรุงเทพฯ: พรีเมียมเรคคอร์ด.
สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์			
ข้อมูลจากเว็บไซต์/วิกิพีเดีย			
รูปแบบ	ชื่อผู้แต่ง (ปีที่จัดทำ)	(ชื่อผู้แต่ง, ปีที่จัดทำ)	ผู้แต่ง. (ปีพิมพ์). <i>ชื่อบทความ</i> . เข้าถึงได้จาก http://www . (ใช้คำว่า เข้าถึงได้จากสำหรับเอกสารภาษาไทย และคำว่า Retrieved from สำหรับเอกสารภาษาต่างประเทศ)
ตัวอย่างเว็บไซต์	กระทรวงพาณิชย์ (2559) World Health Organization (2014)	(กระทรวงพาณิชย์, 2559) (World Health Organization, 2014)	กระทรวงพาณิชย์. (2559). <i>สถิติการค้าระหว่างประเทศของไทย</i> . เข้าถึงได้จาก www2.ops3.moc.go.th World Health Organization. (2014). <i>Pneumonia</i> . Retrieved from http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs331/en/
ตัวอย่างวิกิพีเดีย	วิกิพีเดีย (ม.ป.ป.) Wikipedia (n.d.)	(วิกิพีเดีย, ม.ป.ป.)	วิกิพีเดีย. (ม.ป.ป). สยาม. วันที่สืบค้น 13 มิถุนายน 2560, จาก https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%AA%E0%B8%A2%E0%B8%B2%E0%B8%A1

รูปแบบ	อ้างอิงจาก		รายการอ้างอิงหรือบรรณานุกรม (ท้ายเล่ม)
	หน้าข้อความ	หลังข้อความ	
ตัวอย่าง	Wikipedia (n.d.)	(Wikipedia, n.d.)	Wikipedia. (n.d.). Quality assurance. Retrieved June 13, 2560, from https://en.wikipedia.org/wiki/Quality_assurance
สารสนเทศประเภท Press Release รายงานประจำปี ไฟล์ประเภท PowerPoint, Blog post, Online Video, Audio Podcast, facebook post, Twitter post เป็นต้น			
รูปแบบ	ใช้รูปแบบเดียวกับเว็บไซต์		ชื่อผู้เขียน. (ปี,วันที่/เดือน). ชื่อเรื่อง. [รูปแบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์]. เข้าถึงได้จาก หรือ Retrieved from/URL หรือเว็บไซต์ของข้อมูล
ตัวอย่าง	ใช้รูปแบบเดียวกับเว็บไซต์		ชาญณรงค์ ราชนวันน้อย. (2552, 15 มีนาคม). ศัพท์บัญญัติการศึกษา. [เว็บบล็อก]. เข้าถึงได้จาก http://www.sornor.org/
บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารที่เผยแพร่ทั้งฉบับพิมพ์และรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์			
รูปแบบ	ใช้รูปแบบเดียวกับหนังสือทั่วไป		ชื่อผู้เขียนบทความ. (ปีพิมพ์). ชื่อบทความ [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. ชื่อวารสาร, ปีที่(ฉบับที่), เลขหน้าที่ปรากฏ. (ใช้คำว่า [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์] สำหรับเอกสารภาษาไทย และคำว่า [Electronic version] สำหรับเอกสารภาษาต่างประเทศ)
ตัวอย่าง	ใช้รูปแบบเดียวกับหนังสือทั่วไป		เจษฎา นกน้อย และ วรณภรณ์ บริพันธ์. (2552). การตลาดทางอินเทอร์เน็ต: โอกาส ทางเลือกและความท้าทาย [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. วารสารบริหารธุรกิจ, 32(121), 34-52.
บทความในวารสารอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งไม่มีการจัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม			
รูปแบบ	ใช้รูปแบบเดียวกับหนังสือทั่วไป		ชื่อผู้แต่ง. (ปีพิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, ปีที่(ฉบับที่), เลขหน้า-เลขหน้า. doi: xxxx
ตัวอย่าง	ใช้รูปแบบเดียวกับหนังสือทั่วไป		Roger L. C. & Richard, L. H. (2010). Calcium-Permeable AMPA receptor dynamics mediate fear, memory erasure. Science, 330(6007), 1108-1112. doi:10.1126/science.U95298

รูปแบบ	อ้างอิงจาก		รายการอ้างอิงหรือบรรณานุกรม (ท้ายเล่ม)
	หน้าข้อความ	หลังข้อความ	
บทความที่สืบค้นได้จากวารสารอิเล็กทรอนิกส์			
รูปแบบ	ใช้รูปแบบเดียวกับหนังสือทั่วไป		ชื่อผู้แต่ง. (ปีพิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, ปีที่(ฉบับที่)/ เลขหน้า-เลขหน้า. URL ของวารสาร
ตัวอย่าง	ใช้รูปแบบเดียวกับหนังสือทั่วไป		Cadigan, J., Schmitt, p., Shupp, R., & Swope, K. (2011, January). The holdout problem and urban sprawl: Experimental evidence. <i>Journal of Urban Economics</i> . 69(1), 72. Retrieved from http://journals.elsevier.com/00941190/journal-of-urban-economics/
สารสนเทศประเภทสารานุกรม พจนานุกรม หนังสือคู่มือ			
รูปแบบ	ใช้รูปแบบเดียวกับหนังสือทั่วไป		ชื่อผู้เขียนบทความ. (ปีพิมพ์). ชื่อบทความ. ใน ชื่อผู้แต่ง (บรรณาธิการ), ชื่อหนังสือ (ครั้งที่พิมพ์), เลขหน้าที่ปรากฏบทความจากหน้าใดถึงหน้าใด สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.
ตัวอย่าง	ใช้รูปแบบเดียวกับหนังสือทั่วไป		Hanegraaff, พ. (2005). New Age movement. In L. Jones (Ed.), <i>Encyclopedia of religion</i> . Retrieved from http://find.galegroup.com/gvrl/
เอกสารหรือสารสนเทศ ไม่ปรากฏเมืองที่พิมพ์/สำนักพิมพ์ หรือไม่ปรากฏปีที่พิมพ์			ให้ใส่ [ม.ป.ท.] สำหรับเอกสารภาษาไทย และ [ท.ป.] สำหรับเอกสารภาษาต่างประเทศ ให้ใส่ [ม.ป.ป.]. สำหรับเอกสารภาษาไทย และ [ท.ด.] สำหรับเอกสารภาษาต่างประเทศ
การแสดงสด			
รูปแบบ	ชื่อผู้แต่ง (ปีที่จัดทำ)	(ชื่อผู้แต่ง, ปีที่จัดทำ)	ชื่อผู้แต่ง. (ผู้ออกแบบหรือผู้เขียนบทหรือผู้กำกับ) (ปีพิมพ์). ชื่อเรื่อง. [ประเภทสื่อ]. สถานที่แสดง: สำนักพิมพ์หรือชื่อสถานที่แสดง.
ตัวอย่าง	เร็กซ์พัค ภาสกรณ์ (2558)	(เร็กซ์พัค ภาสกรณ์, 2558)	เร็กซ์พัค ภาสกรณ์. (ผู้ออกแบบและผู้กำกับ). (2558, 27 พฤษภาคม). การแสดงต่อหน้า พระพักตร์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี งานคืนสู่เหย้าเฝ้าฯ ทูลกระหม่อมอาจารย์. [ละครเวที]. กรุงเทพฯ: โรงเรียนนายร้อย จปร.

รูปแบบ	อ้างอิงจาก		รายการอ้างอิงหรือบรรณานุกรม (ท้ายเล่ม)
	หน้าข้อความ	หลังข้อความ	
การติดต่อสื่อสารส่วนบุคคล			
ตัวอย่าง	<p>ณัฐพงษ์ จารุวรรณพงศ์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 สิงหาคม 2559)</p> <p>ณัฐพงษ์ จารุวรรณพงศ์ (การสัมภาษณ์, 9 สิงหาคม 2559)</p> <p>G. A. Smith (Interview, October 5, 2012)</p> <p>G. A. Smith (personal communication, October 5, 2012)</p>	<p>(ณัฐพงษ์ จารุวรรณพงศ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 สิงหาคม 2559)</p> <p>(ณัฐพงษ์ จารุวรรณพงศ์, การสัมภาษณ์, 9 สิงหาคม 2559)</p> <p>(G. A. Smith, Interview, October 5, 2012)</p> <p>(G. A. Smith, personal communication, October 5, 2012)</p>	<p>การติดต่อสื่อสารส่วนบุคคล ให้ทำการอ้างอิงในเนื้อหา โดยไม่ต้องลงรายการในบรรณานุกรม</p>

หมายเหตุ: 1) ผู้แต่งชาวไทยให้ใส่ชื่อและนามสกุลโดยไม่ต้องใส่คำนำหน้าชื่อ ยกเว้นราชทินนาม ฐานันดรศักดิ์ให้นำไปใส่ท้ายชื่อโดยใช้เครื่องหมายจุลภาคคั่นระหว่างชื่อกับราชทินนามและฐานันดรศักดิ์ ส่วนสมณศักดิ์ให้คงรูปตามเดิม

2) กรณีผู้แต่ง 2 คน ให้ใส่ชื่อทั้งสองคนตามลำดับที่ปรากฏ เชื่อมด้วยคำว่า “และ” สำหรับเอกสารภาษาไทย และใช้เครื่องหมายสำหรับเอกสารภาษาต่างประเทศ ระหว่างคนที่ 1 และคนที่ 2 โดยเว้น 1 ระยะก่อนและหลัง

3) ผู้แต่งชาวต่างประเทศ ให้ขึ้นต้นด้วยชื่อสกุล ตามด้วยตัวอักษรย่อชื่อต้นโดย เว้น 1 ระยะ และอักษรย่อชื่อกลาง (ถ้ามี) ทั้งนี้การกลับชื่อสกุลให้ใช้ตามความนิยมของคนในชาตินั้น โดยใช้เครื่องหมายจุลภาคคั่นระหว่างชื่อสกุลและอักษรย่อชื่อต้น อักษรย่อชื่อกลาง หากกรณีผู้แต่งมีคำต่อท้าย เช่น Jr. หรือคำอื่น ๆ ให้ใส่คำดังกล่าวต่อท้ายอักษรย่อชื่อต้นหรืออักษรย่อชื่อต้น (ถ้ามี) โดยคั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาค

4) ผู้แต่งที่เป็นสถาบัน ให้ลงรายการโดยเรียงลำดับจากหน่วยงานใหญ่ไปหาหน่วยงานย่อย และเว้นวรรคจากชื่อหน่วยใหญ่ไปหาชื่อหน่วยงานย่อย

5) โปรดสังเกตการเขียนรายการอ้างอิง ชื่อเรื่องและชื่อวารสาร/นิตยสาร/หนังสือพิมพ์ ใช้แบบอักษร ตัวเอน

จริยธรรมการตีพิมพ์

Publication Ethics

จริยธรรมการตีพิมพ์

DUTIES of AUTHORS

บทบาทและหน้าที่ ของผู้เขียน

1

ผู้เขียนจะต้องรับรองว่า บทความที่ส่งมาเพื่อขอรับการตีพิมพ์เป็นบทความใหม่ และไม่เคยได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาการลงตีพิมพ์ในวารสารอื่นๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2

ผู้เขียนต้องรายงานข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจากการทำวิจัย ไม่ให้ข้อมูลที่เป็นเท็จ และไม่บิดเบือนข้อมูล

3

เนื้อหาของบทความ ทั้งข้อความ รูปภาพ และตาราง หากเป็นผลงานของผู้อื่น ผู้เขียนจะต้องมีการอ้างอิงและการจัดทำรายการอ้างอิงท้ายบทความ กรณีที่มีการละเมิดลิขสิทธิ์ ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่เพียงผู้เดียว

4

ผู้เขียนบทความต้องดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงผลงาน ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และกองบรรณาธิการภายในระยะเวลาที่กำหนด กรณีที่มีข้อขัดข้องจะต้องแจ้งกับทางกองบรรณาธิการทราบ

5

หากผู้เขียนต้องการยกเลิกการตีพิมพ์บทความ ต้องทำหนังสือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรต่อบรรณาธิการวารสาร พร้อมระบุเหตุผลที่น่าเชื่อถือ

6

บทความจะต้องมีองค์ประกอบและเนื้อหาสมบูรณ์ ถูกต้องตามหลักวิชาการ มีการจัดรูปแบบบทความตามรูปแบบ Template ตามที่วารสารกำหนดและการอ้างอิงเป็นแบบ APA Style

7

บทความที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร สาร สื่อ ศิลป์ ถือเป็นลิขสิทธิ์ของสำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

Publication Ethics

จริยธรรมการตีพิมพ์

DUTIES of AUTHORS

บทบาทและหน้าที่
ของผู้ประเมินบทความ

1

ผู้ประเมินบทความ ควรประเมินบทความในสาขาวิชาที่ตนมีความรู้ ความสามารถหรือมีความเชี่ยวชาญ

2

ผู้ประเมินบทความ จะประเมินบทความโดยพิจารณาจากความสำคัญ หัวข้อใหม่ การสร้างสรรค์องค์ความรู้ทางวิชาการที่มีประโยชน์ และน่าสนใจ ความชัดเจนและความสอดคล้องของเนื้อหา โดยไม่ใช้ความคิดเห็นส่วนตัวที่ไม่มีข้อมูลทางวิชาการรองรับมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินบทความ

3

ผู้ประเมินบทความจะต้องไม่เปิดเผยข้อมูลต่างๆ ของบทความที่ส่งมาให้พิจารณาแก่บุคคลๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง ตลอดระยะเวลาของการประเมินบทความ (Confidentiality)

4

ผู้ประเมินบทความจะต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้นิพนธ์ เช่น เป็นผู้นิพนธ์ร่วมทำโครงการร่วมกัน หรืออื่นๆ ที่จะทำให้ผู้ประเมินไม่สามารถประเมินและให้ข้อเสนอแนะได้อย่างอิสระได้ ผู้ประเมินบทความจะต้องแจ้งให้บรรณาธิการวารสารทราบ และปฏิเสธการประเมินบทความนั้นๆ

5

ผู้ประเมินบทความ สามารถเสนอแนะผลงานวิจัยอื่นๆ ที่มีความสำคัญ หรือ น่าสนใจ และสอดคล้องกับบทความ ในกรณีที่ผู้นิพนธ์ไม่ได้อ้างถึงเข้าไปในการประเมินบทความด้วย

6

หากผู้ประเมินบทความพบว่า บทความมีความเหมือน หรือ ซ้ำซ้อนกับผลงานของผู้อื่น โดยมีหลักฐานชัดเจน ผู้ประเมินสามารถปฏิเสธการตีพิมพ์ และแจ้งแก่บรรณาธิการวารสารให้ทราบ

Publication Ethics

จริยธรรมการตีพิมพ์

DUTIES of AUTHORS

บทบาทและหน้าที่
ของบรรณาธิการ

1

บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาบทความเบื้องต้น ได้แก่ รูปแบบ ขอบเขต และคุณภาพของบทความ ก่อนเข้าสู่กระบวนการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

2

บรรณาธิการมีหน้าที่คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถ หรือความเชี่ยวชาญให้ตรงกับสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับบทความ

3

บรรณาธิการต้องไม่เปิดเผยข้อมูลผู้นิพนธ์และผู้ประเมินบทความ แก่บุคคลอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง ตลอดระยะเวลาของการประเมินบทความ

4

บรรณาธิการต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนใดๆ กับผู้นิพนธ์ และผู้ประเมินบทความ

5

บรรณาธิการต้องตรวจสอบการแก้ไขบทความของผู้นิพนธ์ ตามผลประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ และคัดเลือกบทความที่ ผ่านกระบวนการพิจารณาแล้วเพื่อตีพิมพ์

6

บรรณาธิการต้องไม่ตีพิมพ์บทความที่มีการตีพิมพ์เผยแพร่จากที่อื่นมาแล้ว

7

บรรณาธิการต้องไม่ปฏิเสธการตีพิมพ์บทความที่มีข้อสงสัยหรือยังไม่แน่ใจจนกว่าจะมีหลักฐานพิสูจน์ข้อสงสัยเหล่านั้นก่อน

8

บรรณาธิการต้องตรวจสอบบทความด้านการคัดลอกผลงานของผู้อื่น โดยใช้โปรแกรมที่น่าเชื่อถือได้ และหากมีหลักฐานหรือข้อยืนยันที่ชัดเจนว่ามีการคัดลอกผลงานของผู้อื่น บรรณาธิการจะต้องหยุดกระบวนการการประเมินและติดต่อผู้นิพนธ์หลักเพื่อขอคำชี้แจง หากไม่มีข้อชี้แจงตามหลักทางวิชาการ บรรณาธิการจะต้องปฏิเสธการตีพิมพ์บทความนั้นๆ

